

BERXWEDAN

HER TİŞT Jİ BO ENÎYA RÎZGARÎYA NETEWA KURDÎSTAN

Sayı 43 / 30 Kasım 1987 / 2.50 DM

PKK'NİN KURULUŞUNUN 10. YILI GÖRKEMLİ BİR ŞEKİLDE KUTLANDI

Kürdistan Ulusal Direniş Gecesine 8.000 civarında devrimci-yurtsever kitle katıldı

Geceye çok sayıda dayanışmacı güç de katıldı. PKK ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle dayanışma mesajlarını da sundular

Sekiz saat süren gecede Kürtçe, Türkçe ve Almanca siyasal konuşmalar yapıldı

Gecede koro, ozanlar, folklor ekipleri, müzik grupları ve tiyatro ekibi temsil verdiler

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile dayanışma geceleri devam ediyor

YAZISI 4. ve

Türkiye'de Neler Oluyor?

Türk faşist rejimi her bakımdan derin bir bunalım ve çöküşü yaşıyor. Ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımı derinleşen Türk devletinin, bu bunalımdan çıkış şansı da bulunmamaktadır. İşsizlik, yoksulluk, pahalılık hadsafhaya ulaştı. Artan dış borç yükü altında Türk ekonomisinin uzun süre dayanması mümkün görünmemekte.

Türk faşist cuntası artan

bunalıma ve yaşadığı derin krize rağmen, karşısında güçlü bir devrimci çıkış olmasından dolayı varlığını devam ettirmektedir. Kürdistan'da gelişen gerilla savaşı, Türkiye'de de devrimci-demokratik gelişmelerin eşlik etmesi ve burada güçlü bir devrimci çıkışın yaşanması, Türk faşist cuntasının ömrünü daha da kısaltacaktır.

YAZISI 8. SAYFADA

KÜRDİSTAN'DA GÖÇLER; NEDEN VE SONUÇLARI - IV

Kemalist Burjuvazinin Kürdistan'a Egemen Olması ve Kürdistan Politikası

Kemalist burjuvazinin neden olduğu büyük göçleri kavrayabilmek için, Türk burjuva sömürgeciliğinin Kürdistan politikasını kavramamız gerekir. Çünkü, kemalist burjuvazinin yol açtığı göçler birkaç defaya mahsus değildir. Göç, doğrudan Kürt halkını tarihten silmenin bir uygulaması olarak alınmış ve günümüze dek sistemli olarak sürdürülmektedir. Bu gerçeği gözardı ettiğimizde, Türkiye'ye yerleştirilen milyonlarca ve başka ülkelere göçtendirilen yüzbinlerce Kürdistan insanının gerçeğini kavrayamayız

YAZISI 10. SAYFADA

PKK'nin Kuruluşunun 10. Yılı Halkımıza Kutlu Olsun

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin öncü gücü PKK, soylu kazanımlarla dolu dokuz yılını geride bıraktı

PKK'nin siyasal örgüt olarak varolduğu 1970'li yılların ilk yarısında, halkımız dünya halkları ile çelişkili bir durumu yaşıyordu

PKK, Kürdistan halkının yeniden doğuş sürecini gerçekleştirdi. Daha kuruluşuna olan eliği 1978 Kasım ayı üzerinden iki yıl gibi bir süre bile geçmeden, Kürdistan halkının ulusal bağımsızlık mücadelesini kültürel bir karaktere kavuşturdu

Esas olarak PKK'yı imha etme amacıyla 12 Eylül 1980'de darbe ile iktidara gelen Türk faşist cuntasına karşı devrimin, ulusalçılığın ve direnişin bekçisi yine PKK oldu

PKK, 15 Ağustos 1984'te silahlı direniş başlattı. Her türlü işbirlikçiliği ve teslimiyeti aştı. Halk ordusunun çekirdeği olan HRK'yı yarattı. Ulusal kurtuluş örgütlenmesi ve mücadelesini, 21 Mart 1985'te Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi - ERNK'nin kuruluşu ile güçlendirdi

Ekim 1986'da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde bir dönüm ve örgütsel-politik zirve olan III. Kongresini gerçekleştirdi. Halk Kurtuluş Ordusu ARGK'nin kuruluşunu ilan etti

Bu güçlü kararlar, 1987 yılında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin askeri, siyasal ve örgütsel altımında yansını buldu. ERNK, kültürel birliktirne kavuşarak, Kürdistan halkının birlik ve mücadele temini oldu

Halkımızın, PKK öneleğinde ulusal kurtuluş devriminin zaferine kavuşacağını kurar. Halkını bir kez daha yinediği PKK'nin 10. yılına giriş tüm Kürdistan halkına kutlu olsun

İçindekiler

Belgelerle Olaylar	syf. 2
Okuyucu Mektupları	syf. 6-7
Kürdistan Kadını ve Cezaevi	syf. 14-15
Eski Bir Kontr-gerillanın Açıklamaları	syf. 15-16
Dünya Haberleri	syf. 17
Kültür-Sanat-Edebiyat	
Ehmedê Xanê	syf. 18

Avrupa Konseyi'nde Kürdistan Sorunu Gündeme Geldi

25-27 Kasım tarihlerinde Avrupa Konseyi'nde göçmen işçi ve ilticaçıların sorunlarının değerlendirildiği toplantılara ERNK adına bir heyet katıldı.

YAZISI 4. SAYFADA

Zafer Halkımızın Ellerinde Büyüyor

Artan kış koşullarına ve sömürgecilerin yoğunlaştırdıkları bütün operasyonlara rağmen devrimci eylemliliğimiz devam ediyor. ulusal savaşımız yeni mevziler kazanıyor. Yaz ve sonbahar mevsimlerinde Kürdistan'ın bütün alanlarında yoğun bir eylemlilik yaşandı. Ulusal kurtuluş savaşının bu yoğun gelişimi karşısında Türk sömürgeci-leri büyük bir darbe aldılar

Yaklaşan kış koşullarının ağırlığını da dikkate alan sömürgeci-ler özellikle de son aylar içerisinde operasyonlara ağırlık vermeye başladılar. Özel tim ve ve köy korucularını yeni silahlarla donatan sömürgeci-ler ulusal kurtuluş savaşımıza karşı yeni saldırılara girişmektedirler. Bolge valisi sık sık yaptığı açıklamalarla, yeni düzenlemelere git-

Devamı 3. sayfa

İhanet Durağında, Valizleriyle Bekleyen İşbirlikçi Kürt Milliyetçilerinin Sonu Hüsran Olacaktır

TKP, Türkiye ve Kürdistan emekçilerine ihanet etti. Ancak bu ihanetin sınırlarının iyi çizilmesi gerekiyor. İşin aslına bakılırsa —ki önemli olan da budur— TKP, 67 yıldır Türkiye ve Kürdistan emekçilerine ve sosyalizme ihanet ediyor. TKP'ye dönek denilmemeli. Dönek, bir davadan dönene denir. TKP, hiçbir zaman sosyalist ve devrimci bir güç olmadı ki dönekliği hak-ketsin.

Kapsamı geniş ama sonuçları net olan ihanetin, kendini ele veren yönde Kürt halkının özgürlüğü konusunda tutulan yoldur.

Devamı 9. sayfa

ULUSAL KONGREYE DOĞRU

Yekitiya Jinên
Welatparêzên Kurdistan
-YJWK-
Program Taslağı'nı
bu sayımızda da
yayınlamaya
devam ediyoruz.
YAZISI ORTA SAYFADA

Türk Devletinin ABD Uşaklığının Yeni Bir Örneği; Bir İtiraf ve Uğur Mumcu'nun Türk Faşizmini Aklama Çabaları...

ABD'nin dünya halklarına karşı işlediği cinayet ve komplo planlarının çok azı basına yansımaktadır. Yansıyanlar bile, bu cani planların boyutlarını göstermeye yetmemektedir.

Bunların bir yenisi "İrangate" skandalı olarak bilinen ve ABD yönetiminde bunamış yaranan, CIA'nın İran'a silah satma operasyonuydu.

CIA, bir yandan İran'a ambargo uygular ve silahlı, siyasi baskı altında tutarken, diğer yandan İran yönetiminin içinde daha muhafazakar kesimleri destekleyerek (Humeyni'nin yerine bunların geçeceğini hesaplayarak) İran üzerinde etkin olmak istiyor. Hem İran, hem de ABD'deki siyasal koğullar bu işi iyi kalmıyınca, silah satışı bir skandala döndürüldü. İki yönetimi de kurban aradılar ve bazılarının başını yediler. Daha çok, başarısız kalan ABD kanadında olanlar büyük oldu. Her ne kadar CIA'nın etkin kişilerinden ve kontr-gerilla uzmanı Yarbay North ve General Secord gibi kişiler suçlu sandıyesine oturtulduysalar da, işin içinde Beyaz Saray eski güvenlik danışmanı Robert Macfarlane, Dışişleri Bakanı Shultz ve Başkan Reagan da vardı.

Türk Faşizminin Rolü

Türk devlet yöneticileri CIA komposunda temel halka oldular. Tebriz'e indirilen DC-8 uçakları Türk hava sahasından geçti. Türk yetkililerinin izni ile General Secord diye bilinen emekli CIA kadrosu, İsviçre bankalarına operasyonlarına ortaklık eden Türk generallerinin hesabına 147.000 dolar yattı. Irangate skandalı ile ilgili hazırlanan raporda, aracı Türkiye 16. ülke olarak geçiyor.

Yarbay North denilen kişi, İran'a karşı operasyon ve faaliyetlerin başını çekiyor. Adana-İncirlik, Van vb. üsleri evi

gibi kullanıyor. Burada Türk yetkilileri ile beraber İran'daki SAVAK ajanlarını ve rejime karşı olanları Ağrı vb. yerlerde kamplarda eğitiyor.

Faşist Türk Devletinin CIA Komposuna Ortaklık Nedeni: Kürdistan

21 Kasım tarihli Cumhuriyet, Hava Kuvvetleri Merkez Dairesi Başkanlığı yayını "Hava Kuvvetleri" dergisinin Ekim 1987 sayısından şu alıntılar alıyor:

"Bölgede İran lehine gelişmeler, ABD'nin evrensel çıkarlarına kesinlikle aykırıdır. ABD'nin bu amaçla yıllardır hazırladığı çevik kuvvetlerin bölgeye müdahalesi ciddi bir olasılıktır. Böyle bir müdahale ile incirlik üssü, hareketin ataradımı olacaktır. Böyle bir gelişme Türkiye'yi Körfez'de melek çatışmalarına içine sokabilir.

"Kuzey Irak'ta faaliyet gösteren ayrılıkçı Kürtler, Türkiye'deki APO'culara destek oluyolar. Bu grupları destekleyen İran, savaşı kazanırsa bölgede ya özerk ya da bağımsız kukla Kürt devleti kuracaktır. Bu durum Türkiye'nin Güneydoğu'daki güvenliğini kesinlikle tehlikeye düşürecekler. Bu Kürt devletinin sınırlarını Türk topraklarını da içine alacak şekilde genişletmek heneinde olacağı herkesin bildiği bir gerçektir. Türkiye'ni böyle bir gelişmeye seyirci kalması mümkün değildir.

"Irak, Türkiye'nin en büyük ticaret ortaklarından. Ticaret hacmimiz 2 milyar dolar. Irak'ın düşmesi demek, pazarın büyük ölçüde kaybolması demek olacaktır.

"Türkiye, petrol dışıyıcı 340'ın Irak'tan karşıyor. Kerkük-Yamurilik boru hattının Kürt bölgesinden geçmesi, petrolün duması anlamına geliyor. Türkiye'nin böyle bir durumu tahammül etmesi mümkün değildir."

İleri sürülenler net. Buna göre Türk devleti "1. ABD, İran'a savaş açarsa ben otomatikmen içindeyim, 2. Kürtler özerklik alırsa yine içindeyim, 3. Irak yönetimi yıkılırsa zaten içindeyim" diyor.

ABD yetkilileri son demelerinde, "Türk ordusunun rolü, Körfez'de çatışma ve savaş ihtimaline göre artmaktadır" diyorlar ve var güçleriyle Türk ordusunu donatıyor. Diyarbakır, Batman, Van, Erzurum'a ek olarak Muş ve Antep askeri havaalanlarını genişletiyorlar.

Son dönemde İran-Irak savaşıyla ilgili olarak ABD kongresine sunulan bir rapor, "günümüzde var olan tehlike, Körfez'de savaştan çok Irak yönetiminin düşmesi olasılığıdır" şeklinde yer veriyor.

Çıkarları ABD emperyalizmine bağımlı Türk burjuvazisi, çok açık olarak Kürdistan'daki gelişmelere bağlı olarak, maceralara hazırlanıyor.

Uğur Mumcu gibi halis MİT elemanları da sanki oynanan oyun açık değilmiş gibi, Türk generallerini aklamaya çalışıyor. 24.11.1987 tarihli Cumhuriyet'te, Irak'ta olayı ile ilgili olarak hazırlanan raporda, "ABD Savunma Bakanlığının 'Kürt Ayaklanmalarını Destekleme Programı' ile ilgili bölüm bulunduğunu" ileri sürerek, 147.000 dolar'dan Kuzey-Batı Kürdistan'da da payını ayırmayı ihmal etmiyor.

Bu çalın bilim kurgucu MİT kalemsörü, aktıncı 1961-75 Barzani hareketi-ABD ilişkilerini örnek veriyor. Ancak unuttuğu birşey var. Bu ilişkilerin içinde Türk MİT'i de vardı. Bu ilişkiler bugün de şu ya da bu şekilde mevcut. Ama buradan hareket ederek ottonom bir hareketle, ulusal bağımsızlığı bir hareketi birliğine karıştırma hüneri, hiçbir planın peşinde olan faşizmin demokrat kılıfı kalemsörü Uğur Mumcu tarafından sergileniyordu.

Bir Olayın İç Yüzü...

ŞEHİRİ YERİNDİRDİ PKK'CI KONUŞTU, 18 HAIN ELE GEÇTİ

Ortalığı kana bulayacaktık

Oğlu ARGK'ye katılan yurtseverleri topluyorlar. Gerillaların yanında birkaç gün kalan bu genç, isteksiz ve ayak uyduramıyor. Bunun üzerine köyüne yollanıyor. Bazı köylüler bu durumu tasvip etmiyor.

Gencin babası, "Ben seni şikayet ettim" diyor oğluna. Yakalanmaması için Türkiye'ye yolluyor. Babası yine rahat durmuyor, oğlunun adresini askerlere veriyor. Fa-

şist ordu bu fırsatı kaçırır mı! Tam da zamanı. Çünkü faşist ordu üst üste hezimete uğruyor. Adresinde (Ayvalık) yakalanan Adil Alp, ondan sonra Türk basınına robotu oluyor. Üst üste röportajlar, sıradan insanları yakalattılar ve 'İleri... Olayın iç yüzü budur. Bu 'zavallı' yaratıklı, Türk devleti kendi zavallılığını gidermeyi hedefledi.

"İhanetin Sonu Bozgun Direnişin ise Zaferdır"

Ben Haziran 1981'den Nisan 1986 yılına kadar Diyarbakır askeri cezaevinde PKK sempatisini Kürdistanlı bir yurtsever olarak bazı tasfiyeciler ajan provokatörlerin PKK hareketine karşı geliştirilmek istenen tasfiyeciliğin, sömürgeci Türk devletinin istihbaratı ile içiçe geliştirdiğine kanıtı sayılabilecek bir olayı tüm ilerciler, devrimci, demokrat ve yurtseverlere aktarmayı yurtseverliğin bir gereği sayıyorum.

Şöyle ki, Kürdistan, Ortadoğu ve Avrupa'da PKK'ye yönelik tasfiyeciliğin bir şey elde etmemesi sonucu, bu tasfiyeciler ajan provokatörler sömürgeci devletin kolluk kuvvetleri ile direkt (İsviçre-Diyarbakır) temasa geçip, bu ihanetlerini direnişlerin temel sayılan Diyarbakır askeri cezaevinde uygulamaya çalıştılar. Bu da Semir provokatörünün cezalandırılmasından hemen sonra oldu. Avrupa sosyal demokrasisine (İsviçre) sığınan ajan provokatörler Cemile (Seher ve suç ortakları)'nin vasıtasıyla Diyarbakır askeri cezaevi yöneticileriyle direkt İsviçre'den telefon görüşmesi sağlanıp bazı devrimcileri kendi ihanetlerine ortak etme emeline girişirler.

Cemile (Seher) haini suç ortakları ile birlikte telefonda cezaevi yöneticileri ile anlaşarak sonra ihanetçileri koğuşundan (38. Koğuş) insanlık onurunu bir tas çorbaya satmış olan ihanetçi Yıldırım Merkit'i telefona getirirler. Bunlar konuştuktan sonra Y. Merkit ihanetçisi idare vasıtasıyla hücrelerde bulunan, idam cezasına çarptırılan PKK savaşçısı Hamili Yıldırım'la görüşme isteğini Hamili'ye iletir. Ancak Hamili haberi getiren görevli subaya Y. Merkit ihanetçisinin görüşme isteğini reddeder.

Bunun üzerine Hamili'nin tüm görüşme itirazlarına rağmen, hücrede bulunan sorumlu arkadaşlar tarafından Hamili görüşmeye gitmek için görevlendirilir. Cemile'nin telefon konuşması "Bak Hamili arkadaş, PKK dağıldı, bitti. PKK diye kimse kalmadı. Öyle anladık ki, Apo kendi koltuğundan başka bir şey düşünmüyor. Tek derdi kendi şahsi prestijidir. Sadece sesansyon yaratmak istiyor. Etrafında kalan birkaç çapulcudan başka kimse yoktur. Apo, kan dökmek için bu tür oyunları reklam olarak kullanıyor. Ayrıca etrafında kalan bu birkaç adamı kendisinden ayırlanları öldürmekle görevlendirmiş. Bizim de peşimize adamlarını göndermiş. Bizim aileden ve Şahin (Ş. Dönmez)'in ailesinden birçok kişiyi öldürttü. Biz geçmişte aldandık, onlarla birlikte hareket ettik. Ancak yanlış bir yol izlediğimizin geç de olsa farkına vardık, ve ayrılıp kendimize doğru bir yol bulduk. Onun için geçmişte bizim gibi sen de Apeculuğa alet oldun. Şimdi sana doğru yolu gösterip seni de

bu bataklıktan kurtarmak istiyoruz. İdam cezası aldığını biliyoruz. Bunun için özümle, zaten uzun bir zamandır cezaevinde yatıyorsun. Şayet çıkmak istiyorsan ve yanlış yolda olduğunun farkına varırsan dışarı çıkmak için bunu mahkeme de açabilirsin. İnanıyorum ki seni idam cezası bozarlar ve zaten yatığın süreyi de gözönünde bulundurursan kısa bir zaman sonra serbest bırakılırsın. Onun için bu konuda hem kendine hem de bize yardımcı olmak istiyorsan Yıldırım sana gereken iza-hatta bulunur."

Hamili'nin telefon konuşması "Evet biz döri durar aramızda, parmaklıklar arasındayız. Fakat az da olsa dışarıdaki gelişmelerden haberdar olabiliyoruz. PKK'nın ve devrimci mücadelemizin dağıldığını hayal ediyordunuz. PKK, dışarda tükense de, buradan yeperi dışarıya dalıbdak salacak. Öldürmeler konusuna gelince, PKK bugüne kadar haklı yere hiç kimseyi öldürmemiş ve de öldürmez. Şahin ve sizin adelerinize gelince onlar haksettikleri cezayı daha almamışlar, ama ne zaman olsa alırlar. Size gelince; tükennmiş olabilirsiniz, manevanızı yitirmiş olabilirsiniz, doğaldır. Fakat, yermize oturup normal bir insan gibi yaşantınıza bakırsanız halahide hiç kimse kılızına dokunmaz ve size katılmaz. Aksine düşününle işbirliği yapıp bu mücadele aleyhinde faaliyet yürütmeyi hatlede değil Avrupa'da da saklanmak, yedekat yerin dibine daht gireniz halk yime cezanızı verir. Buna yurtdışı almanız konusuna gelince, idam cezası bozdurabileceğiniz manevamı sonsuzdur. Ama ben PKK mücadelesi uğruna aldığım idam cezasından dolayı gururlanıyorum. Evet içinde yer aldığınız namussuzluk cephesinde yer almanız halinde az bir cezaıyla yakamı kurtarabiliriz. Ama ne yazık ki, içinde yer almış olduğunuz ve efdelleriniz olan sömürgeci yetkililerin de içinde bulunduğu bu ihanet ve namussuzluk cephesinde yer almam mümkün değildir."

Hamili bunları söyledikten sonra, yüzbaşı ayığa fırlayarak Hamili arkadaşın devlete çatmasıyla yüzbaşı tarafından telefona elkonur. "Hamili fazla ileri gittin" der.

Hamili ise: "Hayır yüzbaşı gerekeni söyledim" ve Yıldırım Merkit hainini yüzbaşıya işaret ederek "Bir daha sakın bu namussuzu karşına çıkarmayın, yoksa alacaklardan sen sorumlu olursun" der. Burada Yıldırım Merkit haini adını adim gerileyerek odanın kapısını çıkması ver gardiyanlara sığdırmıştı.

Bu telefon konuşmaları hücrelerdeki arkadaşlar tarafından yazılı olarak hastahaneye gidip gelenler vasıtasıyla gizlice koğuşlara iletilmiş ve çoğaltılarak PKK'lı militanlara okutulmak üzere birçok koğuşa iletilmiştir.

Neuss / Hamil

Zafer Halkımızın Elllerinde Büyüyor

Başta 1 sayfa

tiklerini ve modern silahlar aldıklarını ve kesin sonuca yaklaştıklarını belirtmektedir. Bir propaganda değeri bile bulunmayan bu sözler, sık sık tekrar edilen konuşmalar niteliğindedir. İlk günden bu yana Türk sömürgecileri hep benzeri açıklamaları yapagelmislerdir. Ama sonuç, tam da bunların tersi olmuştur. Bugün de sonucun bundan farklı olmayacağı açık bir gerçektir.

Ulusal kurtuluş savaşımızın her gün kazandığı yeni mevziler karşısında, Türk sömürgecileri yeni askeri birlikler oluşturarak ve modern silahları orduya alarak ayakta durmaya çalışıyorlar. Orduya yeni silahlardan zırhlı panzerler, mayına karşı zırhlı araçlar vb. leri alını. Bütün bu geliş-

meler de çok açık bir şekilde gösteriyorki, Türk sömürgecileri çöküş içerisinde bulunuyor. Bunu, silahlara dayanarak önlemeye çalışıyorlardı. ARD'nin de son derece mo-

dern silahları vardı. Vietnam halkı karşısında bu silahların hepsi işlevsiz kaldı. Aynı akıbet, bugün Türk sömürgecileri tarafından yaşanmaktadır. Son aylar içerisinde, ulusal

kurtuluş mücadelemizin şehir merkezlerinde ortaya çıkan yoğun etkisini engellemek için ise, operasyon ve tutuklamalara ağırlık verilmeye başlandı. Diyarbakır başta olmak

üzere, birçok şehir merkezinde yurtseverlere karşı yaygın bir tutuklama başlatıldı. PKK militanları olarak lanse edilen, bu Kürt insanları ulusal kurtuluş savaşından etkilenmemeleri için yoğun baskı altında bulunuyorlar.

Türk sömürgecilerinin gündemleştirdiği bütün bu saldırılara rağmen, ulusal kurtuluş savaşımızın etkinliği her alanda geliyor. Kitleler her zamankinden daha fazla ulusal kurtuluş saflarına akın ediyorlar. Mücadelemiz saflarına akın eden kitleler, her zamankinden daha çok, ulusal kurtuluş için silahlaniyor, savaşıyor ve her türlü fedakarlığı yaparak desteğini sunuyor. Zaferin elde edilmesi için büyük bir güçle mücadeleye atılıyorlar.

Bitlis'te Düşman Konvoyuna Mayınlı Tuzak

Bitlis'e bağlı Kanağa köyü yoluna düşenen mayınlı patlaması sonucu, düşman konvoyundan çok sayıda ölü ve yaralı kayı meyanda geldi.

18 Kasım günü Kanağa köyüne operasyon amacı ile bir düşman birliğinin hareket ettiğini haber alan ARGK gerilla grubu, Kanağa köyü yakınlarında yola tuzaklı mayın döşedi. Tahrip gücü oldukça yüksek olan patlayıcının patlaması sonucu düşman konvoyunda yer alan bir araç tamamen tahrip olurken, birkaç kişi de kısmen tahrip oldu.

Saat 12.30 sıralarında mayına çarpan düşman birliğinde ölü ve yaralı sayısının oldukça yüksek olduğu bildirilmektedir. Faşist Türk sömürgecileri, kayıplarını 1 asker ölü, 7 yaralı olarak verdiler. Yaralıları arasında köy muhtarı Şakir Akbaş, Jandarma Üsteğmeni Rafet Değerli, Astsubay Çavuş Doğan Beşgöç, Astsubay Ömer Alp Güngör de bulunuyor. Yörede gelen haberlerde ise, alay komutanının da içinde bulunduğu düşman konvoyunda ölü ve yaralıların sayısının daha fazla olduğu bildirilmektedir.

Bitlis alanında gerçekleştirilen bu eylemler birlikte, ulusal kurtuluş savaşımızın etkinliğinin daha geniş bir kesime yayıldığı daha açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Savaş cepheleri günden güne büyümekte, düşmanın aldığı darbeler daha da artmaktadır.

Bitlis alanı yurtseverlerin de aynı zamanda ihanetinden en uç noktada geliştiği bir alan. Tarihte Şeyh İdrî-i Bitli-

si'nin temsil ettiği ihaneti, bu gün ise torunu Kamran İnan tarafından sürdürülüyor. Hain Kamran İnan bu tarihi ihanet gelenegini bugün de sürdürmek ve yurtsever potansiyelin ulusal kurtuluş savaşına akması engellemek istiyor. Bu nedenle Bitlis alanı ulusal kurtuluş savaşımız açısından büyük bir önem taşıyor.

15 Ağustos 1984 Atılımı ardından Bitlis alanı da yoğun bir eylemlilik yaşadı. Direniş savaşının büyük kahramanları, bu alanda ihanete ve Türk sömürgecilerine karşı güçlü bir savaş yürüttüler. Başta Ramazan KAPLAN, Abdülkadir BİÇİM, Ali UĞUR gibi değerli savaşçılar olmak üzere, bu alanda tütün üzerinde HRK savaşçısının kahramanca direnişi yaşandı. Bu direniş Bitlis halkını derinden etkiledi. Tarihsel ihaneti günümüzde de yansıtmak isteyen Kamran İnan gibi hainlere karşı büyük bir kin oluştu. Kısaca ulusal kurtuluş savaşımızın güçlü bir zemini bu alanda da ortaya çıkarıldı.

1987 yılı ile birlikte, Bitlis alanında bu elverişli zemin üzerinde ulusal kurtuluş savaşını geliştirilmeye başlandı. Son geliştirilen eylemlerle, direniş şehitlerimizin kahramanca direnişlerinin yansıttığı bir kez daha kanıtlandı. Bitlis alanı da bu direniş kahramanlarımızın anıları ile daha da güçlü savaşları yaratacak ve sömürgecilere mezar olacaktır. Şehit kanlarının suladığı bu topraklarda sömürgecilere ve işbirlikçilerine yavaş hakları tanınmayacaktır.

ARGK Saflarına Katılım Arttı

ARGK gerillaları Mardin'in Silopi ve Midyat ilçelerine bağlı 5 ayrı köyde yapmış oldukları çalışmaların sonucu olarak 56 kişiyi saflarına katıldılar.

Mardin'in Silopi ilçesine bağlı Ballıkaya köyüne gelen bir grup ARGK gerillası yaptığı toplantıdan sonra saflarına katılmak isteyen 4 genci de yanlarına alarak toplantısını başarıyla sonuçlandırdı.

Ayrıca Silopi köylerinden otobüsle Türk ordusuna askerlik için götürülen 22 genç te ARGK saflarına katıldı. Silopi çıkışında otobüsün önünü barikatla kesen ve durduran ARGK gerillaları gençlere yönelik olarak konuşma yaptılar. Konuşma esnasında Türk ordusunun nitliğini, Kürdistan halkına karşı işlediği suçları anlatan gerillalar, gençleri ARGK saflarına katılmaya çağırdı. Bütün gençler bu konuşma ardından faşist bir orduya askerlik yapmayacaklarını açıklayarak bundan sonra ARGK saflarında Kürdistan halkı için savaşacaklarını belirttiler.

Bu kısa toplantının ardından gerillalar 22 genci de yanlarına alarak, eylem alanından ayrıldılar. Silopi'den yurtsever bir köylünün gazetemize bildirdiği habere göre, bütün çevre köylerde duyulmasının büyük bir etki yarattığı söylenmektedir. ARGK saflarına katılan gençlerin aileleri ise, çocuklarının ARGK'ye katılmalarıyla dolaylı gurur içinde olduklarını açıkladılar.

ARGK saflarına daha büyük bir katılım ise Midyat köylerinde gerçekleşti. Midyat'ın

Abdullahın ZEREN ve Süleyman ERDEM'in de (çokta işaretlenolarak) aralarında bulunduğu ARGK birliği

Kerboran nahiyesine bağlı Kuşluca, Ormançı, Kundere ve Kurucu Köylerinde yapılan toplantının ardından 30 genç ARGK saflarına alındı.

Aynı gece değişik gruplarla köylerde toplantı düzenleyen ARGK gerillaları, askerlik sırası gelen gençlerden 30'unu saflarına aldı. Ancak köylerde yapılan toplantılarda katılmak isteyen gençlerin sayısının daha çok olduğu ortaya çıktı. ARGK saflarına yaygın katılım talebinin bütün gençliği sardığı bildirilmektedir.

Mardin alanında köy korucularına ve Türk ordu güçle-

rine karşı geliştirilen yaygın eylemlerin ardından, köylerde yapılan yaygın toplantılarla binlerce yurtsever katıldı. Yine bu süre zarfında yüzlerce genç ARGK saflarına katılım istegini bildirdi. Halen yaygın biçimde sürdürülen köy toplantılarında yurtsever gençlerin askere alınması yoğun bir şekilde devam ediyor.

Mardin alanında ulusal kurtuluş savaşımızı büyük bir atılımla gelişmesini sürdürüyor. Kitlelerin savaşa aktif katılımı günden güne büyüyor. Ulusal kurtuluş savaşımız, bütün engelleri aşarak, yoğun bir şekilde geliyor.

Şehir Kitlelerinin Ulusal Kurtuluş Örgütlenmesinde Kabarış Yaşanıyor

1987'de sömürgeci-faşist askeri birliklere, kontra timleri ne ve milis çetelerine vurulan darbelerin yankısını en çok duyurduğu kesimlerin başında şehir kitleleri geldi.

Kırsal alandaki yoğun gerilla faaliyetlerinin etkisini yaşayan Mardin, Siirt, Hakkari, Van, Bingöl, Dersim, Diyarbakır gibi şehir merkezleri ve kazalarda devrimci-yurtsever

faaliyet yoğunlaşmış durumda. Özellikle gençlik ve geniş işçi kesimleri arasında çalışmaların etkili bir karakter alıyor. Bu kesimler hızla gruplaşıyorlar. Düşmanın ajan çalışmalarına ve sürekli polis operasyonlarına aldırmadan propaganda yapıyor, yardım topluyor, şehit ve tutuklu ailelerle dayanışma örneklerini geliştiriyorlar. Ellerine geçen

bir bildiri ve gazeteyi itina ile değerlendirip birbirine aktarıyorlar.

Sömürgeciler, bu gelişmeyi durdurmak için yoğun tedbirler alıyorlar. Akla gelenlerin başında, ajan faaliyetleri geliyor. Özellikle ihanetçiler, ipliği pazara çıkış sahte milliyetçilerden yararlanıyorlar. Polis operasyonları, taciz ve kimlik aramaları diğer uygu-

lamalar oluyor. Okullar ve iş yerleri üzerinde faşist denetim aşırıya vuruluyor.

Bunlar kitleleri durduramıyor. Kitleler engin deney edindiler. Sömürgeciler, rastgele tutuklamalarla şehir kitlelerinin ulusal kurtuluşçu kabarcığını durdurmak ve gölgelemeyi istiyor. Son olarak bu amaçla Mardin ve Diyarbakır-Bingöl'de geniş tutuklamalar

yaptı. Suçsuz pek çok insanı televizyon ve basında büyük bir gürültü ile "terörist" olarak teşhir etti. Yalan haberler yaydı.

Faşist sömürgecilerin çabaları, ulusal kurtuluş faaliyetlerinin şehir kitlelerini sarımsını ve gittikçe sömürgeciliği sarsan odaklar haline gelmesini önleyemeyecektir.

PKK'nin Kuruluşunun 10. Yılı Gökemli Bir Şekilde Kutlandı

PKK-Av. Temsilciliği Adına Yapılan Konuşmanın Özeti:

Bu dokuz yıl başlangıçta çalkılan küçük bir kurdistan günümüzde kurdistan bozkırlarını saran sömürülen bir ıyın ateşine dönuştüğünü haber veriyor. Bunlar bir yına, ortak düğpa ve düşünceler etrafında birleşen ve yürekleri ortak bir darcı için çarpan bu kadar kalabalık insan külesinin bir araya geliş bile, tek başına bu olay bile, varlığı unutturulan ve unutulmuş bir ulkemin kendi gerçekliğini kabul etirmişde katıldığı büyük mesafeyi ortaya koyuyor. Bu gelişmelerin altında tek bir devrimci argüman imzısı vardır. Halkımızın buğrından kupup gelen ve nuan özlemlemin en yüksek yadısı olan PKK.

Bizim halkımız da kendi değerlerine önemli ölçüde yabancılaştırıldığı bir dönem yaşıdı. Öner ve nımas kavramlarıyla eşdeğerde tutulması gereken ve iletici misanlığın uğruna gözüne kırpmadan ölümün üzerine yürünebilecek en kutsal değerler arasında değerdendirildi. Ratan bilinci, bir zamanlar bizde son derece zayıftı. Bizim halkımızın da kendisine ait olan ve üzerinde özgürce yaşama hakkına sahip bulunduğı bir ratan koramı fazla bilmiyeyen bir şeydi.

Kimlikli ve araklılık halk. Kurtiler! İlerici insanlığın gözleri önünde tırtık kudam halklarından birinin kahredici suskunluğunu görenler, işle halkımızı böyle tanımlıyorlardı. Geri kabile topluluğunun yaşadığı Kara Afrika'nın küçük ülkelerinde bile çnkşula bir şekilde bağımsızlık türkükleri haklıdırken, Kurdistan da yüreklerin kuakları sağıdı.

Tarih ve talih harbirine çok pakından bağıdır. Tarih oluyaymış izahı de ynkırt. Talihini değıştirmek isteyen tarihi değıştirmek zorundadır.

PKK gerçeğini Kurdistan ın talihsel gerçekliğinden koparak, Kurdistan da PKK ile birlikte ortaya çıkacak gelişmeleri anlamak mümkün değildir. PKK'nin doğuşu, Kurdistan tarihinde önemli bir dönüm noktasıdır. O yenden dirilişin paratıcısıdır. Ancak PKK'nin tarihini 1978 yılı ile başlatmak da doğru değildir. PKK halkımızın tarihindeki bütün olumlu gelişmelerin tek marasıcısıdır. O halkımızın tarihı boyunca sürdürdüğü direnişin doruğudur.

Savaş ve zafer sloganlarımızın her zamanından daha yur haklılığı buğunlere öyle knıy gelinmedi. Vatani için kendilerini feda eden yürekler devrim şehidinin kınları, zindanlarda faşist sonuğerece zulme karşı son nefeslerini kudat direnen savaş esirlerini çoktikleri arı ve iskeneler pahasına buğunlere ulaştı.

Başlangıçta Genel Sekreterimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşın liderliğindeki bir avuç devrimcinin kararlı çabaları, bir sel gibi buğun buğun Kurdistan ı ulayan bir bağımsızlık hareketini yarattı. Bunu karşılık sosyalist sistem tarafından resmen tanınan ve desteklenen tek parti olmakla övüneler, buğun faşist generallerin karlı çizimlerini parlatıyorlar.

"Değerli yurtseverler!" PKK, Kurdistan zemininde bu kadar soylu gelişmeleri yarattırken, sadece ve sadece halkımızın özgüncüne dayandı. Dışarıdan destek almak uğruna kendi bağımsız çizgisini ve politikasından asla taviz vermedi. Dağlarda yükselen devrimci direniş savaşına vıme erelim. Vereceğimizi her türlü destekle savaşta Kurdistan'ın her karış toprağına yuyarak, ulkemi faşist Türk sömürgecileri için bir cehennemce yuyarak, Sergili anayatacımızı bağımsız, özgür ve müreffeh bir yeryüzü cennetine çevirelim.

KÜRDİSTAN ULUSAL DİRENİŞ GECESİ'NDEN...

Bundan 9 yıl önce, 27 Kasım 1978 tarihinde kuruluşu ilan edilen PKK'nin 10. kuruluş yıldönümü, 28 Kasım 1987 günü Düsseldorf-Philshalle'de "Kurdistan Ulusal Direniş Gecesi" kutlandı. Gece eylemine katılım, yaklaşık 8000 civarında oldu.

Gecenin başlama saatine daha iki saat kala, saat 14.00'ten itibaren kitleler sloganlar atarak gelmeye başlıyor. Yavaş yavaş çeşitli bölgelerden gelen kitleler gece salonu önünde kalabalıklaşıyorlar.

Bu arada dış salonu dolduran kitleler, Serxwebûn'un açtığı standı büyük ilgi gösteriyorlar. Arkada asılı Serxwebûn pan-kartı, stand masaları boyunca yapııştırılmış PKK 10 yıl afişleri ve Weşanê Serxwebûn'un son çıkan yayınlarının büyük puntolarla yazılmış listesinin yukarıda asılması Serxwebûn standına olan ilgiyi daha bir artırıyor. Serxwebûn dışında, Kivleim, BWK, Av. Dev-Genç, İşçi Gerçeği ve Hêvîya Geç de stand açıyor.

Bu arada binlerce kişinin uzun bir süre goremedikleriyle, tanıdıkları ve özledikleriyle buluşması, konuşması herkeste sevinç ve kaynaşma yaratıyor. Bu, herkesin gözlerinden okunuyor.

Saat 16.00. Kitleler kutlama salonuna alınıyor. Kitleler akın akın içeri giriyor ve yerlerini alıyorlar.

Kutlama salonu özenle dekori. Sahnenin hemen arkasında asılmış Cephe bayrağı, ardından sırasıyla, Başkan APÜ'nün posteri, PKK amblemi, PKK amblemi çevresinde PKK-MK şehitleri ve Ordu flaması. Sahnenin ön tarafı PKK 10. yıl afişleriyle süslü. Salonun çevresi ise bağımsızlık şehitleri resimleri ile pankartlarla örülü.

Görevliler disiplini sağlamak amacıyla, görev alanlarına yerleşmiş kitlelere yer gösteriyorlar. Salon dolmak üzere. Yeni yeni gelenler var daha.

Saat 17.20. Sahne perdesi açılıyor. Salon tıklım tıklım dolu. Öc sonucı çıkıyor. Her biri bir dilden, Kürçe, Türçe, Almanca olarak silah ve zilgi sesleri eşliğinde, "PKK'nin 10. kuruluş yılını selamlıyoruz..." Ve atılan gür sloganlar, şiddetli alkışlar. Ardından "PKK için" şiirine alkışlar ve "Biji PKK" sloganı.

"Hepinizi Kurdistan bağımsızlık ve tüm dünya devrim şehitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyoruz" anonsuyla bütün kitleler ayakta ve yumruklar havada.

Saygı duruşundan sonra, sunucular üç ayrı dilden gece programını sunuyorlar.

Programda ilk sırayı kalabalık koro grubu alıyor. Devrimci marşlar ve türküler sunarak kitlenin alkışını alıyor.

Koronun ardından, gecenin anlamını belirten Türçe siyasi konuşmayı PKK Avrupa Temsilciliği adına yapan arkadaş davet edilir.

"Değerli yurtseverler, misafirler PKK'nin 10. kuruluş yılını kutlama gecesine hoşgeldiniz" ile konuşma başlıyor. Sık sık

Hannover Folklor Ekibi, Kürti sosyal yaşamını canlandıran bir oyunu da sahneyledi

slogan ve alkışlar devam ederek, "Biji Partiya Karkerên Kurdistan!" sloganı ve alkışlarla bıtıyor.

"Yemin ettik ey Kurdistan dağlarına direniş ilmek ilmek öreceğiz" dizelerinden sonra, Ozan Mizgin sahneye çıkıyor ve 'PKK'nin 10. yılını kutlayarak devrimci türkülerine başlıyor.

Hamburg Folklor Ekibi, üzerinde askeri kıyafet ve askeri yürüyüşle sahneye çıkıp folklor örneklerini sergiledikten sonra, tekrar marş müziği eşliğinde askeri yürüyüşle programını bitirip, sahneyi Koma Jiyân'a bırakıyor. Koma Jiyân, türkülerine başlamadan, "Değerli Kurdistanlı yurtseverler, Koma Jiyân adına hepimizi selamlıyorum" mesajı sunuyor. Koma Jiyân'dan bir arkadaş.

Almanca "Yaşasın uluslararası dayanışma" sloganı ve alkışlarla, Almanca siyasi konuşma yapıyor. Konuşma bittikten sonra, Duisburg Folklor Ekibi çeşitli oyunlar sergiliyor.

Folklorlardan sonra gecenin anlamına ilişkin Kürçe siyasi ko-

nuşma yapıyor. Ve ardından ikinci devre, geceye gönderilen mesajlar duyurularak başlıyor ve ardından gönderilen hediyeler sunuluyor.

Bu kez kalabalık elemanlarıyla Koma Berxwedan sahneye çıkarak "Kurdistanê Kurdistanê" türküsüyle devrimci türküler programına başlıyor.

Bir saatten fazla süren Koma Berxwedan programından sonra Köln Folklor Ekibi, folklorun çeşitli figürlerini sunarak, sahneyi Ozan Zinar'a bırakıyor.

Saat 23.30 "Ve şimdi PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, PKK'nin 10. kuruluş yılına ilişkin mesajını filmden gösteriyoruz" anonsuyla, bir anda tüm kitlede bir canlilik başlıyor. Ayaga kalkıyor kitleler. birkaç kez arka arkaya "Biji Serok Apo" sloganını alıyorlar. Salonda coğunun zirvesi yaşanıyor. Ve çıkıyor Abdullah ÖCALAN yoldaş. Bu arada dış salonda anonsu duyan herkes içeriye akın ediyor. Işıklar söndürülüyor. Ve "Partimizin bu kuruluş yıldönümünde de sizinle bir-

Yaklaşık 100 kişiden oluşan koro, devrimci marşlar sundu

arada bulunamadık, ama uzaklardan da olsa Partimizin 10. kuruluş yılında sizlere mesaj iletmekle bahıyayız" la başlıyor konuşma, salonda A. ÖCALAN yoldaşı dinleyebilme isteğinin yarattığı ölü sessizlikti.

Program tiyatroyla devam ediyor. Tiyatroda, günümüzde Kurdistan gerçeği karşısında sömürgecilerin ve sol adına hareket eden teslimiyetçi-reformist ve işbirlikçilerin günümüzde gelen Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı manevralarını konu alan sahneler sergileniyor.

Gece programı, Cella Çocuk Folklor Ekibi ve ardından "Apo hate Hêvanê" türküsüyle saat 01.30'da sonuçlanıyor.

Kürdistan İşçi Partisi 10. Yıl Kutlama Gecesi'ne mesaj ileten güçler:

- Herri Batasuna (Birleşik Halk Partisi) Bask İspanya
- Liberation Tigers of Tamil Eelam (Tamil Elam Kurtuluş Kaplanları) Fransu Temsilci ligi
- Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (PFLP), Batı Almanya sem patizanları
- Nürnberg, Filistin-Lübnan Komitesi
- İran Halkının Fedaileri Örgütü (O I P F G), Yurtdışı Komitesi
- Kıbrıs Halkının Kendi Kaderini Tayin Etme Grubu
- Avrupa'daki Multiteeller Fedarasyonu Başkanı Gueye Si di Tidiane, Paris
- 26.11.1987 tarihinde Hamburg'da "FAU'da Kürtilere yapılan baskılar, Kuzey-Batı Kurdistan Devrimci Kurtuluş Mücadelesine Yönelik Saldırıdır" adı altında bir dayanışma gecesi düzenleyen 11 örgüt
- Bund Westdeutscher Kommunisten-BWK (Batı Alman Komünistler Birliği), Nordrhein Westfalen Bölge Yönetimi
- Aus dem Antimperialistischen Widerstand (Anti-Emperyalist Direnişçiler), Düsseldorf
- Genossinnen u Genossen aus dem Widerstand (Direnişçiler Yoldaşları), Batı Berlin
- Anti-Imperialistische Gruppe (Anti-Emperyalist Grup), Hamburg
- Anti-Fa-Plenum (Anti-Faşist Plenum) Nürnberg
- Infoladen "Zündstoff" ("Zündstoff Enformasyon Şubesi), Duisburg
- Freie Arbeiterunion Ratekommunisten (Özgür İşçiler Birliği), Almanya
- Veimeigte Sozialistischer Partei (Birleşik Sosyalist Parti), Bayvara Eyalat Yönetimi
- Left Socialist Party-VS (Sol Sosyalist Partisi) adına Tom T. Kristensen, Danimarka
- Ödensee'de Kurdistan Halkının Dostları, Danimarka
- Sosyalist Vatan Partisi (SVP), Av. Dev-Genç
- Tevegara Sosyalist a Kurdistan (TSK)
- Türkiyeli Komünistler
- Hevalên Gelê Kurd
- Hannover'den C.A
- Dr S Tuzovic
- PKK Yunanistan Temsilciliği
- Feyka Kurdistan
- Av. Kurdistan Komiteleri
- Hollandu PKK taraftarları
- Oldenburg ERNK taraftarları
- Danimarka ERNK taraftarları
- Belçika ERNK taraftarları
- Belçika İşçi Birliği Komitesi
- Belçika Kurdistan Komitesi

Avrupa Konseyinde Kürdistan Sorunu Yine Gündem Konusu Oldu

25-27 Kasım tarihleri arasında Avrupa Konseyi, göçmen işçi ve ilticaçıların sorunlarını ele alıp çözüm yolları öneren 3 günlük bir toplantı düzenledi. Çalışmaların ana çerçevesini, yabancılara karşı karşılaştıkları kültürel sorunlar ve Avrupa basınına yabancılara yönelik olumsuz yaklaşımlarının değerlendirilmesi oluşturdu. Oldukça canlı tartışmalı bir ortamda gelişen ve çarşamba günü saat 09.00'da başlayan toplantı cuma günü çalışmalarını sonuçlandırdı.

Toplantıya Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi adına bir heyet katıldı. Heyet Avrupa'da bulunan Kürdistanlı işçi ve ilticaçıların durumunu gündeme getirerek dikkatleri aynı zamanda ülkede gelişen mücadeleye çekti. Avrupa'daki Sürgün Olanlar Federasyonu adına söz alan konuşmacı, basının genel gücünü ve toplum içindeki etkinliğini ele aldıktan sonra, Türk basınının sahtekarlığını, devletin güdümünde olduğunu örneklerle açıklayarak Türk basınının

ahlaksızlığını dile getirdi. Avrupa basınının ise Türk basınına kaynak olarak göstererek Kürdistanlıları, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve PKK'nin önder rolünü Avrupa kamuoyuna yanlış yansıtarak Türk basınına ve dolayısıyla gericiliğe hizmet ettiğini yine örneklerle vurgulayıp eleştirdi.

Türkiye'nin de üye olduğu Avrupa Konseyi'nin oturum salonunda Kürtlerin sorunlarını, kendilerinin dile getirmesine tahammülü olmayan Türk heyeti sözcüsü Ahmet Fidan, saçmalayarak bazı delegelerin sözünü kesmeye kadar cüretkarlığını yaptırdı.

TC sözcüsü, utanmadan Kürt denen bir halkın olmadığını ve Kürt dilinin ise Türkçenin bir lehçesi olduğunu kanıtlamaya çalıştı.

Bu tartışmalı ortamdan dolayı dikkatleri en çok özenle çeken sorun Kürdistan sorunu oldu ve delegeler tarafından Kürdistanlı heyet sempatiyile karşılandı. Busempati daha da ileri giderek, CEDRI adına söz alan konuşmacı, TC sözcüsünü seri bir dille eleştirerek Kürt halkının ve toplantıda hazır bulunan Kürdistan heyetinin düşüncelerini desteklediğini vurguladı. Bunun üzerine raportör Alman basman Dagmar Luck, açıklanmaması durumunda faşist Türk devletini destekler bir pozisyonuna girmekten kendisini alıkoynamadı.

Yunanistan Pan-Helenik Sosyalist Partisi (PASOK)-MK üyesi ve aynı zamanda "Halkların Kurtuluşları ve Hakları İçin Uluslararası Birlik"

konsey üyesi Michalis Haralambidis'in konuşması:

"Suçlu Komşumuz"

"İnsanlığın yeryüzünde tamık olduğu birçok zengin uygarlığın ortaya çıktığı Doğu Akdeniz bölgesinde birçok ulus katagorisini görüyoruz.

Dünya uygarlığına bu denli katkıda bulunan bu halklardan birçoğu, varlıklarını hedefleyen sistemli jenosid ve katliamlardan dolayı ülkelere karışmadan yok edilmeğe tabi tutulmuşlardır. Ermeniler ve Asuriler bu katagorilerdendirler.

Diğer bir katagorideki halklar da ulusal ve kültürel kimliklerinden ötürü sürekli katledilen ve en ağır baskılara maruz bırakılanlardır. Buna rağmen, temel haklardan yoksun olmalarına rağmen kimliklerini koruyarak yaşamaktadırlar.

Kürtler, bu katagoriden dirler. Bu tarihi halk, bugün bile Avrupa ve Amerika halklarının on yıllar önce sahip olduğu kendi kaderini tayin etme gibi temel bir haktan yoksundur. Böylece Kürtler, politik haklarından, devletlerinden yoksun halklar katagorisine girmektedirler.

Türk devletinin kapitalisti gelişilmesi, Kürdistan'ın zenginliklerinin ve insanların sömürülmesi temelinde geliş-

mektedir. Yeni sömürgeci haline getirdiği Kuzey Kıbrıs'ı işgal etmesi ve ırkçı yasaları uygulaması bu politikasını tamamlamaktadır.

Kürt halkı, bugün kendi adını dahi anamamaktadır. Resmi devlet terminolojisine göre, "dağı Türkler" olarak adlandırılan Kürtlerin ülkesinde, "Doğu Anadolu" denmektedir. Bugün özgürlüğü için savaştan Kürtler, bunun bedelini peniden katliamlar, sürgünler, baskılarla ödemektedirler. Düşebiliriz ki Kürtler bugün özgürlük savaşı ve jenosid arasında yaşamaktadırlar."

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile Dayanışma Toplantıları Sürüyor

Alman devrimci ve demokratlarının katıldığı ve toplantılara güz döneminde başlamıştı.

Ekim ayı içinde Federal Alman Cumhuriyeti'nin Duisburg, Mannheim, Nürnberg ve Hannover kentlerinde büyük katılımlarla gerçekleştirilen dayanışma toplantılarının sonuçları Berxwedan'ın 39 sayısında yurtsever kitlelere duyurulmuştu.

Son olarak aynı amaçlı toplantıların ikisi Batı Almanya'nın Batı Berlin ve Göttingen şehirlerinde gerçekleşti.

Batı Berlin 15.11.1987:
Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi dayanışma gecesi 200 kadar Alman, Kürdistanlı ve Türkiyeli katıldı. Siyasal konuşma ve değerlendirmelerde dayanışmanın önemi dile getirildi. Toplantı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine bağış kampanyası programı ile sürdürüldü. Kürdistan'da sosyal yaşamı belgeleyen film gösterildi. Kürdistan halk folkloru ve oyunlarından örnekler sunulan gecede dayanışmacılar 1000 DM bağış yaptılar.

Göttingen 17.11.1987:
Toplantıya 150 civarında Alman dayanışmacı katıldı. Dayanışmacı güçler arasında

BWK (Alman Komünistler Birliği), üniversitelerdeki Yeşiller ve ilerici otonom güçler bulunuyordu. Toplantının yüksek katılımla gerçekleştirilmesi, bazı sosyal-şöven güçlerin Kürdistan'a sahiplik etme gibi faydacı oportünist bir tutum sergileyerek, dayanışmayı suistimal eden taktiklere başvurduysalar da, ölen-diler ve teşhir edildiler.

Toplantıyı, amacı doğrultusunda kullanmak isteyen başkaları da oldu. Bunların başında "Ezilen Halkları Koruma Cemiyeti" yöneticilerinden Alexander Sternberg Spöhr geliyordu. CIA ile bağları geniş çevrelerce bilinen ve 1975'ten önce İsrail ile Güney Kürdis-

tan direnişin öncülüğü arasında ilişkinin mimarı olan, sözde "Kürdistan uzmanı", PKK'de somutlaşan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine düşmanlığı belli olmasına rağmen ılımlı bir konuşma yaparak tepkileri önlemek istedi. Fakat Alman demokratları, konuşmasına izin vermediler. yuhalayarak teşhir ettiler.

Toplantının ağırlıklı bölümü Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin tarihini verilmesi oldu. Dayanışmacılar, dayanışmanın mevcut düzeyinin üstüne çıkardılması gerektiğinde birleştiler, bunun yöntemleri üzerinde görüşler ileri sürdüler.

"FAC'ta Kürtlere Yönelik Uygulamalar Kuzey-Batı Kürdistan Devrimci Kurtuluş Mücadelesine Saldırıdır" adlı altında 26 Kasım 1987'de Hamburg'ta yapılan ve 300'ün üzerinde ilerici demokratın katıldığı toplantıdan bir görüntü.

ERNK-Avrupa Temsilciliği'nin basın açıklaması:

"Kemalist Solun Son Durağı: H. Kutlu ve N. Sargın Ankara'ya Dönüyor"

16 Kasım 1987 tarihinde TKP-TİP genel sekreterlerinin TC faşizmiyle anlaşmaları olarak legalleşmek ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı "Milli Birlik ve Beraberlik" platformunda yer almak için Türkiye'ye dönüşleri dolayısıyla Avrupa ERNK Temsilciliği aynı gün bir basın açıklaması yaptı. Basın açıklamasının özet şöyledir:

"12 Eylül rejimi, iktidara geldikten bu yana devrimci hareketi ezme ve geri kalanları tasfiye ederek yedeğine almak için aralıksız bir 'özel savaş' yürütüyor. Türkiye cephesinde zayıf olan direniş eğilimini ezerek, tüm ağırlığıyla Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yüklendi. Geniş tasfiyecı sol bloku PKK hareketine karşı kullanmak üzere uzun süreli 'ehlileştirme' hazırlığına tabi tuttu.

"Kürdistan'daki direniş savaşına karşı çıkmaya giren Evren-Özal rejimi, ABD patenti tüm özel savaş taktiklerini uygulamaya koyarken, en çok unut bağladığı iki pashi silahı vardı. Birincisi, Kürt ihanetini, 'köy koruculuğu

adı altında yemden örgütlemek ikincisi sağıyla, soluyla adına komünist, sosyalist, tırkatçı, fırsatçı vb. denilen tüm güçleri Milli Birlik platformunda birleştirerek, tüm bunları Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı politik, pratik düzeyde sarıştırmak

İşte, 1982 anayasa referandumuyla başlayan ve bugün Haydar Kartlı ve Niluf Sargın'ın Ankara'ya dönüşüyle tamamlanan süreç, cunta programının adım adım hayata geçirilmesi ve kemalist rejimin iktidardır

Fransız Le Monde Diplomatique (Kasım '87),

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini değerlendirdi

"Kürdistan: Sancılı Bir Savaş"

Atatürk tarafından kuruluşundan beri Türk devleti homojen bir toplum efsanesi üzerinde yaşamakta ve çoğunluğu Doğu ile Güneydoğu'da yaşayan 10 milyon Kürdün haklarını tanınamamakta diretiyor.

(...)
"Bugün hala Türklerin çoğunluğu, sorunu, kabileçilikle devlet milletçiliği arasında bu- sını bir savaş olarak değerlendirmekte ve Kürtlerin daha çok kendi ağaları tarafından sömürdüklerini söylemektedirler... Bu sırada düşünce özgürlüğünün yemden bulunmasından yararlanıran birçok basın ve haftalık yayın Kürtlerin istem ve dedikleri olarak sorunu yaklaşımdadırlar. Yine de söz hakkı otONOMİNİN partizanlarına ve-

rimmekte —tabii ki, bağımsızlığı ulaşımayan sözler.—

"12 Eylül 1980 hükümeti darbesinden sonra askeri iktidara 1970'li yıllarda yeni bir atılım gerçekleştiren Kürt örgütlerini tasfiye etmek için toplu tutuklamalar, idam yargılamaları ve sürgünler geliştirdi. Bu baskıcı politikasının en son uygulandığı örnek 1938 Dersim'di. Tersine bugün hareketin radikalleşmesi söz-konusudur. Kürdistan İşçi Partisi —PKK—, bu istem, bağımsızlık doğrultusunda silahlı mücadelede dahil her türlü olanağı kullanmaktadır.

"1984'den beri Türk devleti yoğun önlemler almaktadır. Haradan indirilen komando birliklerinin düzenlediği köy taramaları, sınır emniyeti için izin alınması (ilk olarak Ekim

'84'te Irak ile, daha sonra olayı yalınlayan İran ile ve ne son olarak Suriye ile Temmuz '87'de anlaşmıştı), pısmalık yasa-sı, kelle aretalarının ödüllendirilmesi (bir milise verilen gündelik, çalışan işçiyeye verilen iki katıdır), ABD'de eğitilen anti-teror timlerinin devreye sokulması, NO MAN'S LAND (boşaltılmış alan-lar)'ın güney sınır boyunca genişletilmesi, stratejik yerlerde bulunan köylerin boşaltılması."

(...)
"Ankara yetkilileri bugün Doğu Anadolu'da (resmi adı Türkiye Kürdistanı) bir sorun olduğunu kabullenmektedir. Fırat barajları inşası ile, güç- lü doğu adamlarını izole etmek istemektedir..."

Christiane More

Yurtseverlerin
Kaleminden

Kürdistan

Ulusal Kurtuluş Savaşı

Kürdistan Gençlerine Çağrı

Mezopotamya toprakları üzerinde dünyaya gelmişim, benden sizlere, Berxwedan'ın genç okuyucularına selam olsun Gençler, kardeşler, bugün ülkemiz Kürdistan'da kızıl bayrak dalgalandıyor. Bu bayrağın çatısının altında yerimizi almalıyız. Kurtuluşumuz ancak PKK önderliğinde olacaktır. "Bijl Serxwebûn" şiarı Kürdistan dağlarında haykırılıyor.

Genç demek, çelik demektir. Bir an evvel bu mücade- lenin içerisinde yer almalıyız. Ölüm ölümdür. Ama şerefli bir ölüm, şerefsiz bir ölümden daha iyidir.

Atalarımızın sözlerine bakmalıyız. "Böyle gelmiş, böyle gidecek" derler. Yok, yanlış- ır. Böyle gelmiş, böyle gitme- yecektir. Bugün kahraman bir ordumuz, partimiz ve cephe- miz var. Neden korkalım, hem kimden korkacağız? Bu can gelmiş, elbet bir gün gide- cektir, ama boşuna gitmesin. — Bir karış toprak için ileri!

Bielefeld Reçu

İsviçre St. Gallen'den ERNK taraftarı Pêlo ile yapılan röportaj: "Akşamları Türk Ordusu Merkezlere Çekiliyor"

Soru: Bu yıl iznimiz nasıl geçti? Geçen yıllara göre bir değişiklik farkettiniz mi?

Cevap: Bu yıl net olarak gördüğümüz bir değişiklik söyleydim. Her yıl iznime geçirdiğim yörelerde, akşam saat altıdan sonra aramaları, gece operasyonlarına sık sık katılı- rken bu yıl ise aynı şeylerle karşılaşmadım. Akşam saat- lerinde sömürgeci ordu tama- men merkezlere çekiliyor. Or- talık bambaşka.

Soru: Köy korucularına yön- nelik yapılan eylemler etkisini nasıl gösteriyor?

Cevap: Köy korucularına vurulan darbe halkta büyük bir sevinç yaratıyor. Ayrıca bu eylemlerin bir sonucu olarak da, köy korucuları ya silahla- rını teslim ediyor, ya da alanı terk ediyorlar.

Soru: İznimizi geçirdiğiniz alanlarda, Kürtler dışındaki diğer azınlık halkı da korucu- luk için silah veriliyor mu (Arap, Süryani vb. gibi)?

Cevap: Bir Süryani köyüne silah verilmek istenmiş, ama köylüler almamışlar. Sadece köy muhtarına telsiz verilmiş. Bu telsize de, köye uğrayan gerillalar el koymuşlar. Muhtar, bu durumu karakola bildi- rince, tekrar telsiz verilecek

Beni bir Türkiyeli bir emek-çi olarak görün. Siyasi düşün- cem Dev-Yol taraftarlığı doğ- rultusundadır.

PKK'nin 1984'ten bu yana sürdürdüğü silahlı mücadeleyi, daha açıkçası ULUSAL KUR- TULUŞ MÜCADELESİ'ni tüm yüreğimle destekliyorum. Bu uğurda şehit düşen devrimci- leri saygıyla anıyorum. Bun- dan sonraki mücadelenin de tüm hızıyla faşist dikta- törlüğü çökertene dek sürece- ğine tüm içtenliğimle inanıyo- rum. Bu inancımı böyle bir partinin (PKK) Türkiye yaka- sına da ulaşıp, devrimci-de- mokrat hareketliliği yarata- cağına, Türk ve Kürt halk- larının ortak mücadelesinin Türkiye ve Kürdistan'ı gele- cek güzel-mutlu günlere ka- vuşturacağına inancım son- suzdur.

İnanın ki Türkiye solu nun Kürdistan'da gelişen ulusal kur- tuluş mücadelesine karşı olan tutumu sizleri üzdüğü kadar binlerce kilometre uzaktaki da olsam beni de üzmektedir. Halkımızın kullanı geldiği bir tekerleme vardır: "Meyve

veren ağacı taşlarlar." Halkı- mızın ağzına sağlık, ne de güzel demiş. Ondandır tüm hırçın- lıkları. Kendilerinin başara- madığını bir başka Parti başa- rıyor. Böyle hızla gelişen bir mücadelenin içerisinde yer alamamaları onların gittiği karanlık yolun bir gösterge- sidir. Ne ki 12 Eylül faşist dar- besiyle birlikte sol ne yapaca- ğını şaşırmış, çoğunluğu da hızla sağa doğru seyr et- mektedir. İçine düştükleri bu sefil ortamdan kurtulama- maktaki, inat edencesine de bu bulanık ortamda yürümeye ısrarlı bir şekilde de bu tutum- larını sürdürmektedirler.

Serxwebûn'un verdiği bir örnekte şöyle deniyor: "TÜR- KİYE HALKI SAHİPSİZDİR." Gerçekten buna katılmamak elde değil. Doğru bir tahlil ya- pılmış. Türkiye halkları faş- ist rejime karşı mücade- le beklerken, bu kaçkine grup- partii vb gibileri "hoca bıldı- ğını okur" tesellemesiyle içi- de bulundukları karanlık dün- yalarına sıkı sıkıya sarılmak- ta, Kürdistan'da yükselen mü- cadeleye kulak tıkamaktadır.

İHANETİN GENEL SEKRETERLERİ

TKP ve TIP genel sekreter- leri Kürdistan Ulusal Kurtu- luş Mücadelesine karşı fiili- yatta aktif rol almak için sö- mürgeci Türk faşizminin cep- hesine transfer oldular. İhane- tin bu iki genel sekreteri, "Mil- li Birlik ve Beraberlik" çağrı- sına uyarak 16 Kasım günü, bütünlüğü için yanıp tutuşuk- ları Türkiye'ye uçtular. Evet, geçen her gün uçuruma daha da yaklaşan Türk sömürgeci- liğinin imdadına koştular. Ta- rih, insanlık uğruna katkıları

kahramanlıkları, fedakarları en güzel şekilde yazdığı gibi, Haydar Kutlu ve Nihat Sar- ğın'ın alçakça ihanetlerini unutmayacak, yazacaklar. Ta- rihi bu hücumde saygılarına kaydedeceği bu devrim düş- manlarını okuyan herkes la- netleyecek onları. Veto temsil- cileri oldukları iddia ettikleri Türk halkı da, bu ihanetin he- sabını er veya geç, ama mut- laka soracaktır.

Türkiye halkının kur- tuluşunu isteyenler, onun

lar.

Sizlerin de belirttiği gibi düşmana sığınan her kurşun, sanki bu baylara isabet etmiş- çesine hemen sağda-solda bu mücadeleye karşı anti-propa- ganda geliştirip, efendilerine nasıl bir uşak olduklarını hiç- bir demagojiye yer vermeye- cek şekilde adeta birbirleriyle yarışmaktadırlar. Öyle ya, "Faşizm çözüldü", "Demok- rasiye geçildi" belirleme- lerini yapan sahte sol şunu çok iyi görsünler ki, bu gelişen mücadele hepimizin oyunlarını bozmuştur. Başka şeyler daha söyleyin de egemen sınıflar sizlere kucak açsın. Hal böy- leyken bir de kalkıp tüm bulum- suzluklarını eleştiri adı altın- dı, hem de en terbiyesiz şekil- de Marksizm-Leninizm "sipe- rine" sarılarak yapmaktadır. Her Hayır heylar, bin defa hayır! Tüm bu sergilediğini- lezgahtları Marksizm-Leni- nizm adına yapmanıza kimse müsaade etmez ve etmeye- cektir de Marks bile Paris komünçülerinin o dönemdeki hatalı ayaklanmalarını eleş- tirdi. Ancak, bu ayaklanma

işçiler tarafından başlatılınca boylesine bir ayaklanmayı göğ- çekartmasını da bilmiş- tir. Bu basit örnek bile sizlere bir şeyler ifade etse gerek,

Uzun lafın kısıası, sonuç olarak PKK önderliğinde yükselen ulusal kurtuluş mü- cadelesine herkes karınca ka- rarınca yardım etmelidir. Ta- rih bize bu yükümlülüğü tabi kılıyor. Başta da belirttiğim gibi bir Dev-Yol sempatisini olarak, Kürdistan'da yükselen devrim ateşini tüm yüreğimle destekliyorum: kendine devrim- ciyim, ilericiyim, demokrat- im, komünistim diyenleri bu onurlu mücadele karşısında sessiz kalmamaya çağırır, elinizden bir şeyler gelmeye de böyle haklı bir davaya en azın- dan saygılı olmaya ve kara- lamamaya davet ediyorum

-Yaşasın Türk ve Kürt halklarının ortak mücadelesi!
- Yaşasın Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi!

M. Değerli
Sydney Avustralya
28.10.1987

dan takip eden herkes biliyor ki, TC'yi çıkmaza sokan en büyük sorunu Kürdistan'dır. Sömürgeci rejim, bu sorunun imhası için varını yoğunu se- ferber ediyor. Bunun için nele- rini vermez ki

Kürdistan gerilla savaşına ek olarak, Türkiye halkı basık- ları karşı sesini yükseltiyor. dünya kamuoyunun sömür- geçi rejimin terörüne itirazı var. İşte, bunlara çare aran- yor. Kendince, ihanetin genel sekreterleri belki de derman

Sormaya ne gerek. Faşist Türkçü Rauf Tamer "Sözün Kısıası" kögesinde kısa aklıyla laf salatası yapıyor "Niçin gitmişlerdi? Niçin geliyor- lar?" diye efendilerine soru- yor.. Uşaklığını yaptığı dev- lete yabancı değil bunlar. Ne yapmak için gitmişlerse onu yapmak için geliyorlar. Ya da Türkiye bütünüyle sev- giye ağır bastı da ondan.

Özcesi, ihanetin genel sek- reterleri, ANAP Genel Başkan Yardımcısının makul gördüğü Türk komünistliğini paymaya gittiler. Veya Sukup Sa- baner'in (bay sekreterler için söylediği), "Ben hep insan- lırmıza güvencim" sözlerini ispatlamaya gittiler.

Bir anlamda, bu iki genel sekreterin, ihanetin son dura- ğına teslimatları, PKK önder- liğinde savaşan Kürdistan hal- kının, dolayısıyla devrimin za- feridir.

Berxwedan okuyucusu S.

geci askerler ne gündüz, ne de gece girebiliyorlar. Gerillalar buralarda gece gündüz rahat- lıkla çalışma yapıyorlar.

Ben Kürdistanlı bir Sürya- niyim. Tanıdığım çok Süryani şu anda ARGK saflarındadır.

Bazı aşiret reisleri korku- dan şehir merkezlerine kaç- mışlar, dışarı çıkmıyorlar.

Devlet yetkililerinin köy korucuları ailelerine bu- sağılığı diledikleri zaman tepki görüyorlar. Örneğin, Asker ölüncü şehit, bızımkiilerin ise normal ölüm olarak görüyor- sunuz" diyorlar. Zaten devlet korucu ailelerine vaadettiği yardımı pirinç, şeker ve en çok 50.000 Türk lirası kadar yapıyor.

PKK-TC savaşını yakın- ı

Şafakta uyandık, duyduk bir ses. Kötülerin, vatan top- raklarını beş metelikle satan şerefsiz vatan hainlerinin acı sonunu: "Hey kalleşler soyu, vatanımızı uğruna kahra- manca savaşanları bizler unutmadık" diyor bu ses.

Faşist sömürgeciler, siz ça- kalsınız, hainsiniz, akha- basınız, nefretsizsiniz. Bütün dün- ya size, insan soyunun düşma- nı barbar diyor. Ülkemi ter- kedin adı barbarlar.

Öyle ya, bunlar komünist,

sol alternatif ve burası da Tür- kiye". Evet, devrimci çıkışla- rın dün olduğu gibi, bugün de ama daha aktifçe engellenmesi, halk muhalefet potansiyelinin eritilmesi, dolayısıyla Kürdis- tan sorununun ortadan kaldir- ılması için oynanacak istenen oyun, bu sahneleri gerektirdi. Bu nedenle Özal'ın, "Bu bir tertiptir, provokasyondur", Ev- ren'in ise, "Komünist partisi kurulamaz" türündeki sözle- re anlam vermekte hiç de zorlan- maz insan.

PKK-TC savaşını yakın-

İşgalci Faşist Sömürgeciler ve Uşakları Ülkemi Hemen Terketsin

Görüyorum. Vatan hainleri korkuda. Çakallar soyu, kaç- mada çalışıyor. İhanetçiler, inye. Ama karanlıklar dağılı- yor. Bunu, ARGK savaşarak, şehitler vererek yarattı.

Birbuçuk ay ülkem Kürdis- tan'ı gezdim. ARGK her yerde varıyor. Halk her yerde PKK'yi konuşuyor.

Dersim i tekrar ücre köşe- sine kadar gezdim. Şu gerçeği çok açık gördüm. Güneşe akin var. Direniş, PKK ye akin

Var.

Avrupa'daki çakallar ulu- sunlar. Hele bir de ülkede ulu- sunlar. Ama çakallar her yerde karşılarında arslanların kük- remesini görecekler.

Soyusuzlara kinim ve kah- ramanlara tutkum beni dur- durulamaz kılıyor.

- Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!
- Yaşasın özgür Kürdistan!
- Ya ölüm ya özgür vatan!

Zora

Cezaevi Mektubu-Savaş Esirinden

Satırlarıma başlamadan önce selam eder yaşamınızda en güzel günlerin sizlerle olmasını diliyorum. Sana eşine ve tüm dostlara en güzel yarınların gelmesi umuduyla başlıyorum, mutluluklar.

Sana uzun bir zamandan sonra yazıyorum. Nereden başlamam gerektiğini bilemiyorum. Buna rağmen sana bu birkaç satırda da olsa kendimi anlatabilmeyi isterdim. Sana kısmen kendimi anlatabilirim bu satırlar benim için yeterli olmasa da şu anda görevimi yerine getirmiş sayılacaktır.

Bunu yazmakta gecikmem benden kaynaklanmıyor bile. Ben Malatya'dan Antep L. Tipi Cezaevine getirildim, mektubu ancak sana buradan yazma olanağımdı doğdu. Pek çok şeyden söz etmeden önce sana buraya gelişimi kısaca anlatayım. Biliyorsundur, ben 82 Ekiminden beri Cezaevlerindedim. Önce Diyarbakır, ardından Adana askeri ve kapalı Cezaevinden sonra '85 Mart'ında Malatya'ya götürüldüm. Malatya'da tek tip elbisenin kaldırılması ve belli hakların elde edilmesi için 14 günlük bir açlık grevi oldu. O açlık greviden sonra 32 kişiyle birlikte buraya getirildik. Biz buraya geldiğimizde de açlık grevi vardı. Bizim de katılımımızdan 6 gün sonra açlık grevi bitti ve hücrelerden döndük. Herkesin kişisel koşulları verildi. Burada en arkadaşız. Ben,

H. G., F. G. ve A. G. arkadaşlarla bir koğuşta kalıyorum. Y. D., O. F. ve arkadaşlarda ayrı koğuşlarda karşı karşıya kalıyoruz. Sabah saat 8.00'den akşam 16.30'a kadar kapılarımız açık ve yanyanayız. Koğuşlarımızda TV, kitap, dergi, gazete vb. geliyor. Ayrıca 15 günde bir görüşler yapılıyor.

Bu cezaevinin Malatya Cezaevinden farklılığı, en büyük koğuşların dörder kişilik olması ve devletin gözünde "tehlikeli ve uslanmaz" diye görülen unsurların toplandığı özel tip (L tipi) bir cezaevi olmasıdır. Başka cezaevlerinden gönderilen siyasi hükümlülerin toplandığı bir cezaevi. Diğer cezaevlerinde bulunan birçok kural da burada yoktur. Bu anlamda biraz daha rahat diyebiliriz. (Bunu diğerlerine kıyaslayarak söylüyorum).

Bunlardan sonra sana günlük yaşamımıza da azda olsa değinmeyi. Sabah saat 8.00'de kapılarımız açılıyor isteyen sabah spor yapabilir. Bizler zamanımızı daha çok kitap, gazete ve piyasada satılan dergileri okumakla geçirmeye çalışıyoruz. Her koğuşta kendi olanaklarımızla kurduğumuz kitaplıklarımız var. Tek uğraşımız bunlardır. Bunlarla kendimizi geliştirmeyi ve gelişmeleri daha yakından takip etmeyi amaçlıyoruz. Bugün her ne kadar olanaklarımız sınırlı bulunsada gelişmelerden kopma-

maya, kendi ülke gerçekliğimize layık bir insan olmaya, bu alanda da olsak çalıştığımız rahatlıkla söyleyebiliriz. Bugün çok büyük ve talep etmekte bir hayli zorlandığımız boyutlu gelişmeleri ve ilerlemeleri tek yanlı bilgi kaynağımız olan basından bu küçük pencereden gözlürebiliyoruz. Sizlerin sahip olduğu olanakların pek çoğundan yoksunuz. Bu yoksunluk elbette kişi olarak bizlerde bir karamsarlık veya umutsuzluk kaynağı olamaz. Böyle bir şeyi düşünmüyoruz. Düşündüğümüz tek şey bu gelişmeleri uzaktan bir seyirci olarak izlemem konumunda bulunmamızdır. Günümüzün insanı her zaman toplumsal gelişmelerin merkezinde olmayı ve buna azami katkısını sunmayı amaçlar, onun dışında kalmayı kabullenmez ve hiçbir güç de insanı bunun dışında tutmayı başaramamaktadır. Cezaevinde olmakla fiili olarak birçok gelişmenin dışında kalmamıza yol açtıysa da, çağımızın bir insanı olmayı ve bunun gerekliliklerine yerine getirmeyi amaçlamak kadar doğal bir şey düşünülemez. Bu anlamda elbette bunun gerekliliklerine yerine getirmeyen birçok insan bulunmaktadır. Ama sözünü etmek istediğim, bunu yapabilen insanlardır. Ben de her arkadaş gibi bunu yapmaya ve zamanımı bu yönde yararlı hale getirmeye çalışıyorum. Bunun için haddinden

çok fazla mirasa ve neneyime sahibiz. Gelecek bizler için artık muğlak ve bulanık değil, gelecek net ve açıktır. Bu, bizlerin en büyük umut ve yaşam kaynağıdır. Bu yaşam kaynağını gördükçe geçen ve geleceğimize daha aydınlık ve canlı bir yaşama sahip olmaya ve ona daha büyük umutlarla sarılmamıza yol açmaktadır. Ülkemizde yeni bir yaşamın canlandırıldığına ve yaşatıldığına, tüm sert doğuş koşullarına rağmen, yok edilememesine tanık olduk. Yoksulların yaşamını ve insan tipini canlı hayat pratiğinde görerek, nasıl bir yaşam yolu seçmek gerektiğini öğrendik. Bundan dolayı yaşamın tüm zorluklarının karşısına, gelecek yaşamı ve aydınlığı temsil eden inançla yeni insan tipinin günümüzdeki ardılları olmaya çalışıyoruz. Bunun gerekliliklerini dışardaki ve içerdeki yaşam pratiğimizde yapıyoruz. Ve bugüne kadar da bunun en doğru yaşam şekli olduğuna inanıyoruz. Bugüne kadar da bu inancın bir insanı olmaya çalıştım ve çalışıyorum.

Yakıcı bir yazdan sonra sonbaharın serinliğini yaşarken, ölümlükteki günlerin ve gelecek için bizler için daha fazla zorluklarla dolu olabileceğini göstermektedir. Koşullar ne kadar zor olursa olsun, insanın yine de yaşam olanaklarını yaratarak, bu günlere geldiğini bilmekteyiz. Bu bizim geleceğe daha fazla güvenle haklarımızı yol açan bir gerçektir. Bu gerçeği her gün

benliğimizde duyarak yaşayacağız ve yaşamı yaşamır hale getirme yolunda insana yakışan değerleri kendi öz değerlerimiz olarak kabul etmeye devam edeceğiz.

Mektubunda ne kadar cezam kaldığını soruyorsun. Ben Adana'da yargılandım önce 125-65 3'ten 20 yıl ceza aldım. Yargıtay bunu bozarak 168 1'den tekrar yirmi yıl ceza verdi. Bu yirmi yılın 8 yılını yatmam gerekir. 1 yıldır içer deyim. Yani daha 4 yıl kalacağım. Yine de belli olmaz bu daha fazla da olabilir. Çünkü, cezaevleri her zaman gelişmelere açık yerlerdir. İnfaz denilen kesim kolayca cezaevleri idarelerini iyileştirebilir. Ama kesin olan şu an dört yıl daha yatacağım.

Satırlarıma yeniden yazmak umuduyla son verirken, tüm tanıdıklara selam eder, gelecek aydınlık ve umut dolu günlerle yaşamınızda başarılar dilerim.

F. G., Y. H., O. ve tüm arkadaşların sizlere selamları var.

Esen kalın.

H. P.

Kürt Direnişinin Değerli Bayanlarına

Sizlerin, Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi saflarındaki çalışmalarını büyük bir ilgi ile karşıladım ve izliyorum.

Yazdığım bu mesaj ile sizlerle olan dayanışmamı ve Kürt halkına duyduğum saygılarımı dile getirmek istiyorum.

Halkımızın yüzyıllardır beri özlemini çektiği mutlu, bağımsız ve özgür bir yaşamı içtenlikle temenni ederim.

Neden sizlere bu denli eziyet ve çile çektiliyorsunuz? İnsanların o kadar ağır koşullarda yaşamaları, aileyi geçindirmek, günlük ekmek bulabilmek için çarpınmaları yetmiyor mu gibi, açlık, sefalet ve hastalık o kadar insanın canını almaktadır.

Neden bu kadar acı çekiliyor ve gözyaşı akıtılıyor? Neden insanlar, güçlülüğe ve zenginliğe karşı olan çılgınlık içinde insanlığı yoketme çabası içindeler.

Değerli bayanlar, Benim anlayışına göre, dünyada ne savaş, ne baskı, ne sömürü ve ne de haklar arasında herhangi bir farklılık olmalıdır. Çünkü, tüm dünya insanlığı kardeşler.

Meşruluğunuz, halkımızı zafere götürecektir.

Selamlarımı ile, başarılar dilerim.

Siegfried Reiche - Bochum

Kurdistan Press'in ahlaksızlığının bir örneği

BERXWEDAN'A

Günümüzde PKK önderliğinde gelişen gerilla savaşları karşısında ihanet ve usaklığın ne kadar arsızca TC faşizmine sarıldığını çok açık bir biçimde görmekteyiz.

Bu suçlu usak ve teslimiyetçilerden biri de Kurdistan Press'tir. Bu gazete sahipleri teşhir ve tecrit olmuşluklarını tanıyan bazı dürüst Kürt ozanları ve yazarları ile gidermeye çalışıyorlar. Dağıtımını yapmadıkları gazetelerinde "bomba haber" patlatarak gazetelerin trajini burjuva bir mantıkla yükseltebileceklerini hayal etmektedirler.

Kurdistan Press'te giya benimle "yeni" yapılan bir röportaj yayınlandı. Bu röportaj ne zaman ve nasıl yapıldı? Yapılan röportaj ne zaman ve nasıl yapıldı? K. Press ile yaptığım röportaj bir yıl öncesine dayanır. Ve ayrıca röportaj bir yıl sonra ve çarpıtarak yayınlanmıştır. Bu da gösteriyor ki, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, bu güçlere ciddi bir zorlanmayı yaşatıyor. "Suda boğulan balığa sarılması" misali, eski röportajları ve bu röportajları çarpıtarak yayınlıyorlar. Beni, ERNK'lı yoldaşlarım ve halkım içinde küçük düşürmeye ve onurlama oynamaya çalışıyorlar.

Yaptığım röportajda ben Kürdistan dağlarında savaşan

kahraman gerillalarımızı selamlarken, onlar gazetesinin yazar bozuntusunu ve düşüncelerini selamladığını ve çalışmalarında başarılar dilediğini yazmışlar. Ben 1974-75 yıllarında saz çalmaya başladığımı ve 1978'de 1 kaset doldurduğumu söylemişim, onlar 1975 te 2 kaset doldurduğumu yazmışlar. Ben HUCERKOM ile ilişkimin var demişim, onlar isim vermeden ne idüğü güdüğü belirsiz, müteci, yoz vb. tümünün ifadesi olabileceği Kürt ozanlarıyla ilişkimin var olduğunu yazmışlar.

Kurdistan Press'e cevap verme gereğini dahi duymak istemedim, ancak bu burjuva ayak oyunlarıyla birçok dürüst Kürt ozanını, yazar ve entelektüelini iyiniyetlerini kullanarak kendilerine alet etmiş ve daha bu yöntemleri kullanmaya çalışacaklarını bildiğim için yazmak zorunda kaldım. Bu güçlerde de Kürt egemen sınıfların bir mantığı vardır: "Kürdün sırtını sıvazlarsan, ona her istediğini yaptırırın." Bu mantık uzun yıllar egemen oldu. Ve küçümsenmeyecek dercede olumsuz bir rol oynadı. Ancak bugün Kürdistan halkı, PKK gibi bir partiyi, ERNK ve ARGK gibi savaş örgütlerine sahip Kürdistan halkı her türlü sahteliği yerle bir ederek kendi kurtuluşunun temsilcileri yanında yerini almaktadır.

Tüm dürüst Kürdistan aydınlarının yeri ERNK bayrağı altındadır. Bugüne kadar haykırdığım türkülerde; zindan direnişlerini, Mazlumlari ve ARGK komutanı Agitleri, Önderimiz APO'yu dile getirdim. Bu türkülerimde zikir ettiğim Mazlumlari, Agitler ve Apo hatırlanır, sömürgecilerin bedenlerine bir kurşun gibi saplandı. TC faşizmiyle ortak

Halkımız Kimliğine Yeniden Kavuşuyor

Ben, Fransa'da işçi olarak çalışan bir yurtseverim. Üç seneden beri ülkemden ve insanlarımızdan kopuk durumda kaldım. Ölkeme izine gitmeye karar verdim.

Kürdistan sınırlarına vardığımda durumun değişikliğini hemen farkettim. Birçok yerde aramalardan geçtim. Şehrime varduktan bir gün sonra, beraberimde götürdüğüm Serxwêbûn gazetesini dağıttım. Yalnız Serxwêbûn'lar yetmedi. Bir eziklik hissettim. Halktan çok istem vardı. Bende sadece 40 adet Serxwêbûn vardı. Bu kadar talebin olabileceğini tahmin etmemiştim. Öyle bir istem vardı ki, bin tane Serxwêbûn olsa, iki günde dağıtabilirdim.

O yörede, nereye gittiysen, hep Mustafa ÖMÜRCAN arkadaşın kahramanlığından bahsediliyor, onun direnişiyse övünüldüyordu. "Böyle yiğit insanlara canımızı feda edebiliriz" diyorlardı. Halk artık çekinmiyor, korkmuyor. Ve ihanetçilere, işbirlikçilere ki-

dil kullananlar bu kurşunları kendi bedenlerinde görüyorlar. Diyeceğim şu: Baylar kendinizi faşizme siper etmeyin, sazmız, sözümüz sizleri verememesin.

— Bişi Serok APO!

— Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!

Ozan Dilgeç
16.10.1987

ni vardı. Bunların cezalandırılmalarını istiyordu.

Duyduğum bir başka olay da şu: Antep'ten Araban kazasında sömürgecilerle arkadaşlar arasında çıkan çatışmada 6 asker öldürülmüş, 1 arkadaşıda şehit düşmüş. Halk bu çatışmadaki üstünlükle de gurur duyuyordu. Halk hemen hemen tüm eylemlerden haberdardır.

Bir askerle konuşum, şöyle anlatıyordu: "Kardeşim benim şurda 80 günüm kaldı. Bu sürede ölmesem ne mutlu bana. Bizim bir başıvayışımız var, kendisi askerlerin içinde yatıyor, beni de kendi yerinde yatırıyor. Onun için çok korkuyorum."

Yine, o köylerde bir kız kaçırılmış. Kız, kaçırılanların elinden kurtularak karakola çıkayete gitmiş. Kız karakola girer girmez, karakolda bulunan birkaç asker hemen baskı yapmış. Buna benzer daha anlatılacak çok şey vardı.

Fransa'dan
ERNK taraftarı C.

Zaman zaman Türkiye'de nelerin olup bittiğini okuyucularımıza duyuruyoruz. Tabii, Türkiye'de ne tür gelişmeler olduğunu bizi yakından ilgilendirmekteydi. Bununla birlikte gelişmeleri de izlememiz gerekir.

Türkiye'de bazı gelişmelerin olduğunda herkes hemfikir. Fakat bunun sonuçlarının nele yol açacağı konusunda değerlendirmeler farklılık gösteriyor. Biz, burada olayların gerçek yönleri üzerinde durmak istiyoruz. Bazı güncel gelişmeler çerçevesinde, giderek önem kazanan ve kendisini gündemleştiren olaylar üzerinde duracağız.

12 Eylül'den sonra Türkiye'de oluşturulan ve faşizmin ağırlığını hissettirdiği ortamda, günün yerinde, düzenli kurtarmak için sağdan-soldan yamalıyolar. Faşist Türk sömürgecileri ömürlerini daha da uzatmak için yoğun çaba harcıyorlar. Bunlar, sorunları aşma veya onları çözmeye temelde olmayıp, maskeleymeye yönelik girişimlerdir. Bugünkü rejimin, bütün partileriyle, hatta legalleştirilecek olan TBKP'yle bile, bu sorunları çözmeye ve bu temelde kitlelere verebileceği en küçük bir olumlu iş bile kalmamıştır. Daha başka ülkelerde görüldüğü gibi, çeşitli manevralara giren, rejimin ömrünü uzatması da mümkün görülmemektedir. Bir Filipinler'de, bir Haiti'de yapılan değişiklikler geçici de olsa tuttu. Ama, Türkiye açısından aynı şeyler geçerli değil. Çünkü rejim her taraftan bir tikanlığı yaşıyor.

Ekonomik Bunalım Derinleşiyor

24 Ocak kararlarının uygulanması ile birlikte, Türkiye ekonomisinin bunalımdan kurtulacağı bekleniyordu. Buna göre rejimde de gerekli değişiklikler yapıldı. Faşist askeri darbe işgarnisi getirildi, içte tüketim kısırları düş satıma (ihracata) ağırlık verildi. Başlangıçta düş satımda çeşitli ülkelerin sıkışıklığından da yararlanılarak bir artış meydana gelmişse de, günümüzde bu büyük oranda düşmüştür. Yani bu dış satımın büyük bir bölümünün de hayali ihracat olduğu açığa çıkmıştır.

Bugün Türkiye'de yaşanan ekonomik bunalım, bundan önceki bunalımdan da daha derindir. Enflasyon resmi rakamlarda bile %50'yi bulmuştur. Gerçekte ise bunun, daha üst rakamlarda olduğu bilinmektedir. Ekonominin içinde bulunduğu durum dikkate alındığında, enflasyonda önümüzdeki günlerde de yükselme bekleniyor.

Bu durumda yeni zam paketlerinin açılması da gündeme giriyor. İşçi ücretleri çok düşük bir seviyede kalmış, fiyatlardaki artış %500 ile %1000 arasında değişmektedir. Bu durumda, halkın yoksullaşması ise daha da arttı. Zaman zaman gazetelerin sayfalarına da yansısı gibi, birçok aile günlük besin olarak sadece ekmekle yetinmekte. Hatta, birçokunun eline bu bile geçmemektedir.

İşsizlik oranı yükselmekte.

Türkiye'de Neler Oluyor?

Hergün binlerce genç bu işsiz ordusuna saflarına kaymaktadır. Yeni iş imkanları açılmadığı gibi, var olan birçok işyeri de kapanmakta. Bu ise, mevcut işsiz sayısına yeni katılmaları da birlikte getirmektedir.

Evren-Özal iktidarı, bir avuç vurguncu ve tekelcinin palazlanmasına büyük bir olanak açtı. Halktaki yoksullaşmaya ters bir şekilde, bir avuç tekelcinin zenginleşmesi de o oranda artmaktadır. İhracat adı altında birçok tüccar yeni vurgunlar yapmakta. Hayali ihracat yaparak, büyük oranda teşvik primi almaktadır. Bu ise, bir avuç tekelcinin, vurgunlarını daha da arttırmasını birlikte getiriyor.

Türkiye'nin dış borçları son açıklanan rakamlara göre 37 milyar dolar tutarındadır. 1988 yılı içerisinde 6,5 milyar dolar tutarında bir borç ödemesinin yapılması gerekiyor. Türkiye'nin yıllık gayri safi milli hasılatı ise, bu borcun ödenmesine yetmemektedir. Zaten şimdiye kadar yapılan borcu ödemedir. 1988 yılı içerisinde dış borçlarını ödemek için de, Türkiye'nin yeni borç bulması gerekiyor. Bu, yeni borçlanmalara gitme anlamına da geliyor. Özal hükümeti borçları erteleme yoluna gitmek istiyor. Fakat bunda herhangi bir sonuç almış değil. Yeni borçlar bulunmazsa, önemli sorunlar da ortaya çıkacaktır. Dış borç bulursa da, mevcut dış borç oranı bile, ağır bir ekonomik yükü birlikte getirecektir. Yani, rejimin bu çıkmazı aşması mümkün görünmemektedir.

Günlük kur ayarlamaları biçiminde devam ettirilen devalasyon sonucu ise, Türk parasının değeri çok büyük oranda düştü. Bu paranın alım gücü bir yıl öncesine göre 200-300 arasında düştü.

Bütün bunlar dikkate alındığında, rejimin ağır ekonomik bunalımı aşmasıyla öyle kolay bir şey olarak görülmemektedir. Tam tersine, önümüzdeki günler, özellikle de 1988 yılı bu konuda tam bir çöküşlü birlikte getirecektir.

İnden demokrasiye geçiş olarak yansıtılırsa da, esasta rejimin, yaşadığı krizi aşmaya yönelik girişimlerdir. Rejimin faşist yüzünü maskeleyerek, örtmeye çalışıyorlar. Evren-Özal klifi, mevcut durumu ile rejimin geleceği açısından yeterli bir güvenceyi vermemekte. Kürdistan sorunu, ekonomik bunalım ve daha birçok sorun bu klifi işlemeziğini de birlikte getirmiştir.

Seçimlerde ANAP'ın yeni den iktidara gelmesi kesin olarak ortaya çıkmasına rağmen, hükümetin bütün sorunlarını çözdüğü anlamına gelmez. ANAP 5 yıllık bir süre daha hükümetsiz olacak. Ancak mevcut gelişmeler, bu konuda daha kısa sürede de bazı değişikliklerin meydana gelebileceği konusunda belli ipuçları vermektedir. Ama bunun nasıl oluşacağı konusunda şimdiden kesin birşey söylenemez. Hemen bir noktayı daha belirtmekte yarar var. ANAP olsun veya diğer partiler olsun, mevcut sorunları çözecek güce değildir. Zaten programları birbirinin benzeri. Bu nedenle alternatif diye öne sürülenler de fazla bir ragbet görmemiştir.

Son olarak, TBKP adını alan TKP'nin yasallaştırılması için, iki partinin, TIP ve TKP'nin genel sekreterleri, Türkiye'de döndü. Rejim bunu da bir emniyet şubası olarak geliştiriyor. Özellikle de Kürdistan'da meydana gelen gelişmelere karşı ve AET ülkeleri, demokrasiye geçim demek için TKP'nin yasallaştırılması isteniyor. 1982'den bu yana hazırlanan senaryo, seçimlere kısa bir süre kala uygulanmaya başlandı. Her ne kadar iki partinin genel sekreterleri gözaltına alınmışlarsa da, bunun da senaryonun bir gereği olduğu bilinmektedir.

TKP'nin bu şekilde yasallaştırılmak istenmesi, rejimin zayıflığının bir belgesidir. Çünkü, hiçbir etkinliği kalmamış olan ve tam bir mevta haline gelmiş olan bu güce yeniden can verme çabaları, aynı zamanda rejimin de canlanma

rakılacağı ve yasal bir TKP'nin, rejimin yaşatılması çabalarına katılmak için kurulacağı tahmin ediliyor. Yapılan işbirliği ve görüşmelerin sonucu bunu gerektiriyor.

Rejimin yaptığı bu yeni girişimlere rağmen, siyasal krizi aşması ve yeni alternatif muhalefetler ortaya çıkarıp kitleleri peşinden sürüklemesi mümkün görünmemektedir.

Kitlelerin Rejime Karşı Muhalefeti Artıyor

12 Eylül faşist darbesinin ardından yoğun bir baskı altında tutulan kitlelerin, bu çeperi parçalamaya başladıkları ve grev, gösteri biçiminde tepkilerini rejime karşı ortaya koyduklarını görmekteyiz. Gençlik hareketleri, işçi grevleri, cezaevlerindeki direnişlerle

Migros grevindeki işçiler

dayanışma hareketleri vb. birçok gelişme, bu konuda belli bir hareketliliğin var olduğunu göstermektedir.

İkinci Boğaz Köprüsü inşaatında çalışan işçilerin işi bırakmaları, Migros grevi, deri işçilerinin grevi, nakliye işçilerinin grevi ve DMO Basın Müessesinde çalışan işçilerin grevi son aylar içerisinde devam eden işçi eylemleridir.

Ücret artışı ve bazı sosyal hakların verilmesini talep eden bu grevler, işverenin bütün saldırılarına rağmen devam ediyor ve bazıları da başarı ile sonuçlanıyor.

Polis, işverenlerle birlikte, işçiler üzerinde baskıya ağırlık vererek, grevleri bastırmak istiyor. Migros'ta grevde bulunan işçilerin toplantılarına polisler de katılarak, baskı oluşturuyorlar. Yine, işverenle sendikaların yürüttüğü görüşmelere de polis katılıyor. Bu baskılara boyun eğmeyen işçiler, grevlerini kararlılıkla sürdürüyorlar.

DMO Basın Müessesinde yaklaşık 4 aydır sürdürülen ve işçinin katıldığı grev, anlaşma sağlanması sonucu sona erdi. Bu grevi kırmak amacı ile devlet makhuz, bilet vb. gibi daha önce DMO'da bastırılan malzemeleri başka yerden temin yoluna gitmiştir. Bu grev kırıcılığı girişimlerine rağmen, işçilerin kararlılığı başarıya ulaşmıştır.

SACE Elektrik San A.Ş.'nde 9 Kasım günü 85 işçi greve gitti. 8 Haziran'dan bu yana işverenle sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin sonuç vermemesi üzerine greve giddi. Çok düşük bir ücret ver-

mek isteyen işverenin bu girişimine karşı işçiler daha yüksek ücret talep ediyorlar.

İşçi grevlerinde meydana gelen artışın yanı sıra, cezaevle dayanışma hareketi çerçevesinde, tutuklu aileleri ve yakınlarının ağırlıklı olarak cezaevlerindeki direnişlerin desteklenmesinde önemli bir rol oynuyorlar.

Rejime karşı büyük bir tepkisi bulunan kitleler, yoğun bir hareketlilik içerisinde bulunmasına rağmen, devrimci bir çıkışın Türkiye'de ortaya çıkmamasından dolayı, daha önemli siyasal hareketleri geliştirememekte, grev, gösteri boyutunu aşamamaktadır.

Faşist rejimin ortaya çıkardığı derin çöküş, yoksullaşma kitleleri birçok yönden etkilemekte, bunalmı ortaya çıkarmaktadır. Yoksullaşan kitleler rejime karşı büyük bir kim beslemesine rağmen bunu doğru bir kanala aktarama-

maktadır.

2000 e Doğrudan işçinin yaptığı bir araştırmaya göre, geçim sıkıntısı ve yoksullaşma dan dolayı intihar olaylarında önemli bir artış meydana gelmiştir. 12 Eylül faşist rejiminin yarattığı derin bunalım karşısında bir çıkış bulamayan işsiz kulan, iş bulamayan ve yoksul insanların intihar olayları daha sık görülmeye başladı. Gazetelerin sayfalarında bu tür manzaralara sık sık rastlamamız da bir tesadüf değil. Bazı insanların bu yola sürüklenmesi, rejimin yarattığı yoksulluk, bunalım ve yozlaşmadır.

Türkiye'de Derin Çöküş, Devrimci Çıkışı Zorunlu Kılıyor

Son aylar içerisinde meydana gelen bazı önemli gelişmelerden kısa örnekler sunduk. Bunlardan çıkarılacak bir tek sonuç var. 12 Eylül faşist rejimi bugün varlığını devrimci bir çıkışın Türkiye'de gelişmemesinden dolayı sürdürüyor. Yoksa, bu rejimin bir gün bile ayakta kalmasını sağlayacak nedenleri yok.

Kitlelerde artan yoksullaşma, rejimin sömürü ve baskıları, faşist düzene karşı kinlerini daha da artırıyor. Nitekim birçok biçimde bu tepkilerini dile getiriyorlar. Bu devrimci bir önderliğe kavuştuğunda daha güçlü bir hareket olarak gelişebilecek ve rejimi derinden sarsacaktır. Rejimin kendi içerisinde, ömrünü uzatmaya yönelik olarak yaptığı düzenlemeler de bu gerçeği değiştiremez.

28 KASIM 1987

Pahalılığı protesto

Ekmeğe zam

Kendini yaktı

Yazın 3 bin liraya çıktı

Pahalılık, yaşamı çekilmez hale getiriyor

Siyasal Manevralar Rejimi Kurtaramayacak

6 Eylül referandumu ardından, erken seçim gündeme geldi. Bu gelişmeler rejim tara-

Siyasal Manevralar Rejimi Kurtaramayacak

6 Eylül referandumu ardından, erken seçim gündeme geldi. Bu gelişmeler rejim tara-

çabasındır. Çünkü, rejimin tükenişi ile bu güçlerin tükenişi birbirine çok sıkı bir şekilde bağlı olan gelişmelerdir.

Seçimlerin ardından dönek genel sekreterlerin serbest bi-

Baştafı 1. sayfada

1920 de doğan TKP, sosyalizme inanan insanların birliği olmadı. Tam aksine emperyalist işgal karşısında Bolşevizmin kurtarıcılığına tutkun milliyetçi aydınların birliği oldu. Daha doğuşunda M. Kemal'i devrimci, kemalist hareketinde milli burjuva hareketi görme yanlışlığıyla hareket ederek, onunla cephe kurma yanlışlığı içinde oldu, yine bir zaaf olan yanlışlarının bedelini, önderleri, M. Kemal tarafından Karadeniz'de boğdurulmakla ödediler.

Kemalist hareket, halk hareketinin gücüne dayanarak yükseldi. Hiçbir zaman ciddi bir örgüt haline gelmeyen TKP, halk potansiyelini değerlendirmenin ciddiyetini, anlayış ve gücü içinde hiç alamadı. Savundukları, kemalist hareket tarafından savunulunca, hızla Kemalizmin saf-larına transfer oldular. Hem de en alçakça biçimleriyle.

Kemalist ideoloji, burjuvazi adına sınıfsızlığı işler. TKP için en gerekli zamanda yapılan değerlendirmelerde sınıf yoktur. 1925'te Şefik Hüsnü ve Şevket Süreyya, Türkiye'de proletaryanın gelişmediğini Kemalizmin milli bir hareket olarak desteklenmesini program ilkesi haline getirdiler.

TKP için Türk halkının ulusal sorunu diye bir şey hiçbir zaman olmadı. 1925 Şeyh Said ayaklanmasına "yobazlar hareketi, emperyalizmin iğkirtması, kemalist medeniyete karşı eşkiya hareketi" çağrılarıyla ilk karşı çıkan güçlerin başında TKP geldi.

TKP, Komintern (3. Enternasyonal)'in en tutucu ve milliyetçi partisi oldu. Enternasyonal, TKP'yi "2. Enternasyonal hatında olmakla, Struvecilikle" suçladı. TKP bu suçlamadan gurur duydu.

Çok geçmeden kemalist saf-lara akın başladı. Önce Şevket Süreyya Aydemir, Burhan Belge, İsmail Hüsrev'den sonra TKP Genel Sekreteri Vedat Nedim Tor, ellerindeki tüm belgelerle Kemalizme sığındılar. TKP'nin 3 Enternasyonal bürosu kuryesi de uzun yıllar bu görevinde Kemalizme ajanlık yapacaktır. İhanetçiler, Kemalizmin ideolojisini oluşturacak, en önemli kemalist kurumların başına geçirecek ve Kemalizmin solu ideolojik, politik, örgütsel olarak ekarte etmenin kadroluğunu yapacaklardır. 1932 ile artık uluslararası alanda sesi çıkmayan TKP'nin 1935'te Komintern için varlığı fiilen bitecektir.

Türkiye'de Türk aydınının rejime muhalefeti, rejimden iyi mevki almanın yolu olmaktadı. Bu geleneği 1800'lerde Türk aydınının babası sayılan Namık Kemal ve Şinasi'ler başlatıldı. 1870'te tüm padişahın kapıkulu, devletin azgın kadroları oldu. 1897'de Abdulhamid'in geliştirdiği tasfiyecilik hareketi yuzde yüz ürdün verdi. Avrupa'ya giden politik mültecilerin tümü, Abdulhamid'in yeğeni Ahmet Cellalettin Paşa tarafından bir araya getirilerek, devlet kadroları ve elçiliklerin ajansı du-

İhanet Durağında, Valizleriyle Bekleyen İşbirlikçi Kürt Milliyetçilerinin Sonu Hüsrana Olacaktır

rumuna geldiler. Gelenekleşen Türkiye solculuğunun devletle bütünleşmesinin öncülüğünü sürekli TKP yaptı. 1980'le TKP'nin hemen devletle bütünleşmesinin koşulları yoktu. Çünkü, muhalefette devlet adına hareket eden güç lazımdı. TKP, bu görevi eksiksiz yerine getirdi.

Bunun en belirgin örneği Sol Birlik tir. Sol Birlik i oluşturan güçler, ayrı ayrı olsalar da daha 1980 12 Eylül faşist darbesinin hemen ardından, doğrudan karşı devrimin kazanımlarına dayanarak, devrimci güçlerin güç kaybetmesinden ve içinde bulundukları zor durumdan yararlanarak, faşizmin programı dahilinde reformist bir sol yaratma çalışması yürütmüşlerdir.

Haydar Kutlu ve Nihat Sargin'in planlı dönüşleri, tarihi bilinen Türkiye güldüm solculuğunun, bilinen tarihinin zorunlu tasfiyecilik ve ihanet durağı oldu.

Türk sömürgeci burjuvazisi, sınıf egemenliğini garantiye almak istiyor. Bu amaçla rejimin karakterinde kendisi ile uzlaşan uydu bir sol yaratmak istiyor. TKP, "proletarya zor"nu tarihe havale ederek, devrimi ve illegal örgütlenmeyi yadsıyarak, "Misak-ı Milli'yi ve burjuva parlamentoculuğunu kutsayarak, faşist burjuvazinin oyununa ortak olmuştur.

Oyun çok açıktır. Vedat Nedim Tor'lük oynamıyor. Nedim Tor'ün açıklamalarıyla 1927'de komünist ifşaatı yapıldı. Göstermelik mahkemeler düzenlendi, "babacan hakimlerin" hakikatı gören demokratik yargılamaları ile dönek TKP'lier küçük cezaların ardından, kemalist yönetimin çok önemli kademelerinde yer aldılar.

Faşist rejimin uzmanları basını ile TKP, TIP vd'leriyle "sol en iyi nasıl terbiye edilecek", "illegal örgütlenmeler yasal zemine nasıl çekilecek", "kitle muhalefeti nasıl legal partilere kanallize edilecek", "politik mülteciler nasıl geri getirilecek", "kime ne görev verilecek" vb. konuları en ince detayına kadar planlamaktadırlar.

Türk burjuvazisi akıllı ve deneyimlidir. Mahni biliyor, Kendinden emin "En usak TKP'yi nasıl yaşatacak", bunun hesaplarını yapıyor. Sadece örgütlü olarak bu ihanet içinde olanlar değil, salt Türkiye solculuğunun TKP ve izleyicilerinde zirveye ulaşan tasfiyeciliği sonucu örgütsüz kalan yüzlerce "devrimci" bu yumuşak ihanet trenine bindirmeye hazırlanıyor. Türk burjuvazisi "Milli Hakimiyet Cephesi"ni tamamlıyor.

İhanetin diğer yolları: Kürt işbirlikçi-reformist milliyetçileri

Açık olan gerçek şudur. Bu ihanet batağının en önemli hedefi Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve örgütlü ön-

cülüğünün silahlı mücadelesinin tasfiye edilmesidir. Türk burjuvazisi, yasal olmaya karşı bir yasal duvar oluşturmak, bununla silahlı mücadeleye devrimci örgütlenmeyi tasfiye etmek istiyor.

Bu ihanette en fazla rol atfedilen güçlerin başında Kürdistan küçük-burjuva reformist güçleri geliyor. Bunlar bellidir. Bunlara çağrı yapıyor TKSP, Peşeng, Kürdistan Press vd'leri... Çirkin pazarlıklar oluyor. Yazılanlar, çizilenler, eylemler, davranışlarla bu pazarlık sürmektedir.

Burjuvazi kesin sınır çizmemişse de, istemlerindeki esneklik sınırı şudur: "Misak-ı Milli'ye hiçbir şekilde kasdedilmeyecek", "bağımsızlık istenmeyecek", "silahlı mücadeleden uzak durulacak", "diğer Kürdistan parçaları ve otonomi öne alınacak", "burjuvazinin çizdiği parlamento ve dernek sınırları içinde hareket edilecek" "PKK ve terörüne karşı olunacak". Bunun karşılığında alınacak -o da kesin değil- Kürte dergi yayını ve devlet bürokrasisi içinde palazlanma olacaktır.

Faşizm, Türkiye demokratik devrimi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı, Türkiye ve Kürdistan'dan yasal solunu oluşturuyor. Aydınların sınırları içinde onlara anırma hakkı verirken, devrimci mücadeleye de demokrasi adına saldırıya geçiyor.

Kürdistan küçük-burjuva politikacılığı bu onursuz rolü nasıl kabul ediyor?

Bu sınıfl, ya da politik sözcülüğüne soyunamların tarihi uyduk tarihidir. Sorun, Abdulhamid dönemine kadar uzatılabilir.

Feodal-burjuva Kurt aydın tipi bu dönemin ürünüdür. Abdulhamid'in Zedegan okulları (1892) ve Hamidiye Alayları usak Kürt aydınının yetişme odakları oldular. Bunlar, feodal sınıftan dönüşme yarı-feodal karakterli feodal aristokrat aydınlarıdır.

İlk özerkliği formüle edenler bunlar oldu. Yüce bağımsızlık amacı yerine çok dar özerklik talebi geçirildi. Osmanlı terbiyesi ürünü verimli bir kısmı iyi azıtıldı, doğrudan Türkiye örgütlenmesi ile bütünleştirdi. Abdulah Cevdet ve İshak Sukuti ler İttihat-ı Terakki'nin kurucusu bile olabildiler. Bir kısmı doğrudan inkarcılık ve usaklığı tercih ederken, diğer bir kısmı Kürdistan sorununun çözümünü sürekli Türk burjuvazisinin yedek bir sorunu haline getirdi. Kürt Taali Cemiyeti'nin politik varlık ve talepleri başka türlü düşünmek olanaksız. Birinci emperyalist paylaşım savaşının tozu dumana çoğu ülkenin aydınınını bağımsızlığa iterken, Kürt aristokrat aydınınını Kemalizmden bile medet umacak kadar alçakması, bir türlü İstanbul'dan ayrılmaması, canavarından kaçır gibi bağımsızlık talebi ve mücadelesinden kaçmasının başka izahı ola-

maz.

Kemalist egemenlik, Kürt küçük-burjuvazisinin bağımlılığını daha arttırdı. Artık bağımsızlık onun için olanaksız bir şeydi. Kemalist eğitim ve olanaklar, kompradorlaşan Kürt feodallerinin politik uygulamaları olan Kürt küçük-burjuvaları için siyasal talep, örgüt ve mücadele ancak izin verildiği oranda olabilirdi. Ayakları üzerinde duramayan bu kesim, her politik alanda Türkiye'deki liberal ve reformist burjuva, küçük-burjuva sınıfların yedeğinde var oldu.

Sınıf ve ulus kavgasının Türkiye ve Kürdistan tarihinde ne yüksek imve kazandığı 1970'li yıllarda, Kürdistan küçük-burjuvazisinin bağımsızlık talebini ağzına alması ve sosyalist geçinmeye çalışması tümüyle sahtekarlıktı. Bağımsızlık, Kürdistan küçük-burjuvazisi için muğlak bir hedef, sosyalizm ise çıkmazının ifadesiydi. Başka çıkış yolu bulamıyınca sosyalizme sarıldı. Gerçekte hiç inanmadı. İnsan inanmadığı şeyden kolay döner. Çünkü, her dönekliğin özünde inançsızlık vardır.

Özgürlük Yolu, DDKD ve Rızgari vb. güçler, Türkiye'deki yasalık sınırlarına var güçleriyle yapıtılar DDKD, TSP vb. sovenleri bile Kürdistan alanlarında gezdirme o-nursuzluğunu sergiledi. Pratiğin dersleri berraklaştıkça reformistlerin de açık çehreleri ortaya çıkmaya başladı. Parlamento ve dernekleşme tapınmak, PKK'de somutlaşan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve örgütlenmesine düşmanlıktan başka izahı alamaz.

Kitlelerin ulusal kurtuluş mücadelesinin en fazla geliştiği 1979 da, UDG'nin DDKD, ÖY ve KTK tarafından kurulması, bugünkü Sol Birlik e atılan adımdı. Benzer birliği TKP, UDC adı altında örgütüyor ve bu reformist cephelerin Türk liberal burjuvazisi sinin himayesinde birleştiler. mesli isteniyor. Dönemin politik koşulları böylesi bir gelişmeye elvermedi.

Koşullar bir sınıfl ve ondan türemiş politik gücün pratiğini etkiler, fakat sınıflın iteliği değişmedikçe, eyleminin içeriği de değişmez. usak olan usaklıkta direnecektir.

Cephenin gerekli olduğu yerde ayrılık, direnmenin gerekli olduğu yerde teslimiyet, örgütleri korumanın gerekli olduğu yerde örgüt dağıtıcılığı ve tasfiyecilik. Kürdistan küçük-burjuvazisinin pratiği oldu.

PKK'ye, silahlı direnişe Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi ne karşı içine girilen düşmanca tutum, otonomiye tapınma, tekrar reformcu imkanları yakalamayı ve bunun içinde en sefil kişiliği sergilemeyi sanat haline getiren TKSP, Peşeng vd Kürdistan küçük-burjuva soysuzları, yine Türk reformculuğuna ve liberal burjuvazisine umut bağladılar. Bu defa onların

rolünü doğrudan Türkiye faşist burjuvazisi oynuyordu. Koşullar değişiyor, sınıflar rollerini bu koşullara uydurmak zorunda kalıyordu.

Her şeyden önce politik alanı koşullandıran Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi vardı. Türk burjuvazisi için en temel sorun Kürdistan Ulusal Bağımsızlık muhalefetine tasfiye edilmesiydi. Burjuvazi zorlandıkça, ulusal birlik temasını daha çok işledi. Reformist usaklara gün doğdu. Köşü vardı. Ulusal Kurtuluş Mücadelesine ve PKK'ye düşmanlık yapmacı.

Sol Birlik bu düşmanlığın adı oldu. Başka bir deyimle Türkiye ve Kürdistan devrimci ulusal potansiyelini pazarlama şirketi oldu. Sahipleri kendilerini satış çıkarmışlardı. Kerhen, Türk sömürgeciliği adına örgütlenen tasfiyeciler bir blokta Sol Birlik. Sol Birlik içinde yer alan Kürt reformist soysuzları böylesine ibret verici bir rol üstleniyorlardı.

Türk burjuva seçimlerinde benimsenen kuvrukcu rol, sömürgecilerin onayı ile alınan parlamento adaylıkları, basın vasıtasıyla yapılan işbirliği, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı yürütülen düşmanca faaliyetler, ortaklık, Avrupa'da emperyalist çevrelere yapılan usaklık, özerkliği açık savunma vd pratikleri Kürt küçük-burjuva politikacılarının sömürgeci burjuvazi ile uzlaşma çabalarının somutuydu.

Devrim ve karşı devrim arasında sıkışıkça, bu halktan soyut güçler, gittikçe tercihlerini karşı devrimden yana yaptılar. Nurettin Yılmaz örneği somut bir uyarıydı. Sol Birlik, birliği oluşturan güçlerin Türk burjuva alanına aktarılma örgütüydü. Türk burjuvazisi sadece TKP ile değil, aynı şekilde uzun süredir TKSP vd' hainlerle de pazarlık içindeydi.

Türk burjuvazisinin tereddütü, bu güçlerin rollerini oynayıp oynamayacakları konusundadır. Aksi durumda bu usaklar çoktan valizlerini hazırlamışlardır. Efendi taşındığına göre usak ardından gitmek zorundadır.

Çoktan girilen ihanet yolunun sonuna gelinmiştir. Şapka düşmüş kel görülmüştür. Halktan soyutlanmış bu iflah olmaz ihanetçiler, kendi pis ruhlarını faşizme teslim etmeyle hakettikleri yere gidiyorlar. Bu siyasal cambazlar, olsa olsa kendi sınıf kıymazlarını sergilemektedirler. Onlar yandırdıkları gibi, faşist sömürgeci burjuvazi de yamlaacaktır. Ölü cesetlerin kokusu kendilerini boğacaktır. Usaklar dönekler, asil yüzlerini sergilemekle, kendi pratikleriyle ulusal bağımsızlık hattının doğruluğunu ve zaferini kabul etmektedirler.

İler halk gibi Kürdistan halkı da ihaneti affetmeyecektir. Düşman blokundaki her neleşme, ulusal kurtuluş ve sosyalizm yolunda halkımızın daha güre ve inatçı mücadelesini kabarmasına yol açacak, her ihanet karşısında direnişi bulacaktır.

ordusunun katliamı 1926 baharında Pervari'de devam eder. Katliam ordusu, Hakkari'ye kadar yayılır Kozluk, Midyat aşiretleri Güney Kürdistan'a göç ettirilir. Bu mecburi iskandır Görüleceği üzere, günümüze kadar devam eden uygulama ile Kozluk'un belli alanları yasaklanmış bölge haline getirilecek, buraları boşaltılarak, insanlar kitleler halinde Türkiye'ye sürülecektir.

Türk burjuvazisi 20 Nisan 1925'te 134 nolu kanunla genel müfettişlik yasası çıkaracak. Kürdistan'ı belli idari sınırlara ayırarak, buralara her şeye yetkili ve yalnız Mustafa Kemal'e karşı sorumlu askeri müfettişler atayacaktır. Bunların ilki İbrahim Tali Öngören'dir.

Türk burjuvazisi soykırım- la ayaklanmaları bastıracağına göre, şimdi sıra önderlerin katledilmesindedir. Bu görevi İstiklal Mahkemeleri görecekler. İstiklal Mahkemeleri, soykırım mahkemeleridir. Bu mahkemeler her ne kadar Türkiye muhalefetine de yöneldiye de, asıl amacı Kürdistan'dı. Bunun belgesi var: "Şark İstiklal Mahkemesi'nin, meclisi onayı olmadan, Ankara İstiklal Mahkemesi'nin ise meclisi onayı ile idam kararı verebileceği 22 olumsuz oya karşılık 122 oyla kurula bağlandı. Bu mahkemelerin kurulmasını hazırlayan iki önemli sebep vardır. Birincisi, görünenin uzak sebep... ikincisi, kuruluş gerekçesi olan Şeyh Said ayaklanmasıdır." (İ. Mahkemeleri, s. 107, 81) Mahkeme başkanları işlevlerini açıklarlar: "Ayaklanma bağımsız bir Kürdistan kurmak amacıyla çıkmıştır. Birçok seneler bu amaç için çalışmış olduğu kesindir. Bu ruhun ötmesi ve öldürülmesi en kutsal millî bir görevdir. Bunun için Kürdistan'dan başlanabilecek kişilerin kesinlikle affedilmemesi gerekir." (age s. 212) İstiklal Mahkemeleri için kanun yoktu. Mahkeme başkanı Mazhar Müfit, "Bizim belli bir amacımız vardır. Ona varmak için gerekirse kanunun üstüne çıkarız" sözleri her şeyi açıklıyordu.

Gerçekte mahkeme, ölüm makinası gibi çalışacaktır. 1926'da Sîto ve Küçük yaştaki iki yurtsever suçsuz buluna rak atfedilecek, ardından bunlar dağa çıkacak, netice de bu tek örnek Türk hükümetinde büyük sorunlara yol açacaktır.

İki aylık süre zarfında Diyarbakır ve Elazığ'da kurulan İstiklal Mahkemeleri çoğunluğu ayaklanmanın önderi olan 200 kişiyi idam edecektir. Gerçek rakamı bunun çok üstündür. Tutuklanınların çoğu, mahkemelere yetiştirilmeden yollarda katlediliyordu. "Bir tanığı göre Sîtan ve çevresinden 468 tutuklu polsı çıkarılır, bunların ancak 259'sı kaza merkezine suş olarak varabilir. Ve aynı grup Diyarbakır'a vardığında sayısı 134'e iner. Oradan Harput'a doğru polsı çıkarılır, birkaç gün sonra polsı yollarında bulsedilen tank iki kendisi de tutuklu polsı onlara Deve Bayna menkünde rastlandığında 134 -

ten yalnız 52 Kürt tutuklanın kalması olduğunu görürki, bunlardan ancak 25'i Harput olağanüstü mahkemesine çıkarılma bahtıyarlığına ulaşabileceklerdi..." (Gora Sasuni, s. 180)

Katliam ve İstiklal Mahkemeleri'nin ve askeri müfettişliklerin ardından mecburi iskanyasaları çıkarıldı. Bir milyona yakın Kürt köylüsü Anadolu'ya sürülür. Bir o kadarı da (özellikle Mardin, Kozluk ve Diyarbakır'dan) Fransa'nın işgalindeki Güney Kürdistan parçasına göçerler. Mecburi iskan olan sürgünlerde, topluma öncülük edebilecekleri ağır yük verildi. 1927'de çıkarılan bir yasa ile çoğunluğu Ağrı dolaylarından olmak üzere 1400 aile sürgündü. 12 maddelik sürgün yasasının özünü şu maddeler yansıtmaktadır:

"Madde 1. İdari askeri ve içtimai sebeplerden, hükümet şarkta ki örfi idare bölgesinden ve Beyazıt vilayetinden 1400 kadar fert ve ailelerini ve keza 80 adet ısyankar aileyi ve bu bölgeler içinde ağır cezalarla hükümlülere batı illerine nakletmeye hükmetmiştir.

Madde 2. Nüfil fıtyatı 1927 yılının ağustos ayında nihayet biter.

Madde 3. Nakledilmiş fert ve aileleri, batı illerinde beheretilmiş olan bölgelerde yaşamaya mecburdurlar. Onlar daha önceki ikamet bölgelerine dönemezler. Karşı çıkınlar cezalandırılacaktır.

Madde 5. Nakolunacakların geriyeye terketmiş oldukları araziler ve üstünde inşa edilmiş binalar devlet hazinesinin malıdır."

Sürgün edilenlerin mülklerine de el konuyor. Kime verildiği de açıklanıyor. "1505 kanunla da hükümete arazi istinlak hakkı tanıdı. İstimlak edilecek arazi Türk ve Türk kültürüne bağlı göçmenlere verilecekti. 1515 sayılı kanunla da daha geniş kapsamlı bir uygulama düşünüldü. (İ. Mahkemeleri, s. 123) Bu geniş kapsamlı uygulama sürgündür. Aynı uygulamayı ABD emperyalistleri Kızılderililere, Güney Afrika ırkı rejimi, yerli halka karşı geliştirdi. Gaspedilen topraklar Türk göçmenlere ve ayaklanmalarda mülislik yapan ağ-

lara veriliyordu. Bunların başında Diyarbakır mebusu Feyzi Ağa ve Avineli Kamil geliyordu.

Sürgün bölgesi çok geniştir. Diyarbakır, Mardin, Sîrt, Van, Urfa, Ağrı, Elazığ, Derim ve Muş'u kapsamaktadır.

Dersim, Şeyh Said ayaklanmasına katılmaz; fakat yine hedeftir. Ayaklanmada Dersim'i savaş dışı bırakarak İhsan Hayri, kemalistlere bu bağlılığının mükafatını, onbir Kürt yurtseveri ile 28 Aralık 1926'da asılarak öder. Hasan Hayri'nin küçük oğlu (18), Hozat'ta babasına karşılık 18 Türk subayını ve birçoğu askerini öldürür, olayı anlatması için sadece birini serbest bırakır. Dersim'e karşı saldırıya geçen soykırım ordusu, çok kayıp vererek geri çekilmek zorunda kalır, geri dönerken

tır. Sürgünler, tümüyle direnmeleri önleyici bir sonuç doğurmadıysa da, buna yakındır. Örgütlenmesi dağıtılan topluma Kemalizmin yerleşmesini kolaylaştırdı. Sürgünler, Kürt egemenlerinin gözünü korkutur, daha erken işbirliğine itti. 1927 affı bu gerçeğe bağlı olarak etkili oldu. Sürgün edilenler, ya ülkelerine dönmeydiler ya da kemalist kültürle yüklü bir hale getirilerek, Kürdistan toplumuna inkarcılığı dayatan öğeler durumuna getirildiler.

Kemalistlerin, Kürt halkının başına getirdikleri, Ermeni ve Rum halkına yaptıklarını kat kat aşar. Açıkça Kürt halkı, katliamlar ve sürgünlerle yok ediliyordu. Kemalistler, daha fazlasını yapamazlardı. Bu kadarına güç getiremiyorlardı. Çünkü, sa-

silah bırakırlar.

Ağrı direnişi, örgütlü Kürt hareketiydi. Fakat gelişemedi. 1925'te Kürdistan'ın çoğuna egemen olan Türk ordusu, Ağrı'ya yalnız bırakmıştı. Türk burjuvazisi bir yandan sürgün ediyordu diğer yandan "af" çıkararak ihaneti teşvik ediyordu. 1927-28'de bu yonlu çıkarılan af, ısyancıların safında ve yurtdışına çıkmış aşiret reislerinde teslimiyetli yaygınlardı.

Hoybun, 1928 Mart'ında affın içyüzü konusunda, "Kürt ulusuna Ey Kürtler, Türkiye'nin affına inanmayın" ile başlayan genelgeler yayımlar. Berté Rome (Türk) tane-yé" ile biten çağrılar kuşkusuz gerçeği yansıtıyordu. Çünkü Van, Diyarbakır, Urfa, Siverek, Genç'ten sürgün edilen ve teslim oldukları halde, ulusuna karşı kullanılıp öldürülenlerin hadisi hesabı yoktu. Ağrı direnişçileri, "afın yararlanarak teslim olanları hain olarak değerlendirdiler" ve örnek olsun diye Ağrı direniş önderleri arasında olan, affa teslim olan Bekirî Hacı'yı ölümlü cezalandırdılar. Bu devrimci karar ve uygulamalara rağmen, ağalar teslim oluyordular.

Türk ordusu, Ağrı'ya güç getiremiyor. Vahşet ve entrikalarla sonuca gitmek istiyordu. Türk egemenin vahşetini görmek için, rejimin siyasal liderlerinin şu sözlerini aktaralım.

"Türk, bu ülkemni yegane efendisi, yegane salıhtır. Saf Türk soyundan olmayanların bu memlekette bir tek hakları vardır: Hizmetçi olma hakkı, köle olma hakkı..." (Türk Adalet Bakanı Mahmut Esat, 19 Eylül 1930)

"Bu ülkede sadece Türk ulusu, etnik ve ırksal haklara talep etme hakkına sahiptir" (Başbakan İsmet İnönü, 31 Ağustos 1930)

"Bu muharebelerin kızıl alevleri iki ırk arasındaki mücadelenin sonu değil, hilakis başlangıcı anlamına geliyor. Avrupalıların kendileri göbleri ırkına mensup olarak gördükleri Kürt ırkı ile Moğol olarak telakkî ettikleri Türk ırkı arasındaki mücadele..." (Y. Kadri Karaosmanoğlu)

Türk ordusu, ayaklanmayı bastırmak için büyük bir katliam ve kuşatma hareketine girişir. Türk hükümeti, bu arada Kafkaslar, Suriye ve Kıbrıs'tan 100.000 göçmeni Kürdistan'a yerleştirmeyi planlar. Fakat Ağrı direnişi nedeniyle bu planını gerçekleştiremez.

1928-29 boyunca Türk ordusunun saldırı ve teslim olma planları başarısız olmaz. Ağrı direnmeçileri kuşatmayı yapmak ve ayaklanmayı yaygınlaştırmak için Muş, Zilan, Bulanık, Malazgirt, Van, Kars'a kadar alanda küçük müfrezeler halinde eylemler yaparlar. Ferzandan Bey Taçeddin, Adevi Azz, Yusup Rezdini, Mustafa Kelo vd pekçok direnmeçi ayaklanmayı desteklemekte ve savaşmaktadır.

Mayıs 1930'da Türk ordusu

Devamı 19. sayfada

dece belli odaklar değil, genel olarak Kürdistan karşı koyacaktır. Türk egemeninin gadardığı tüm Kürt insanının kalasında mutlaka direnmesi gerektiği manevri köklü bir inanç haline getirecektir.

Ağrı direnmesi ve kemalist sürgün politikası

Ayaklanma, Türk egemenliğine karşı direnen Kürt halkının direnmesinin bir parçasıdır. Celali aşireti ağalarından İbrahim Huske, Ağrı'da 1925'ten itibaren direnme halindeydi. Daha sonra İhsan Nuri, askeri komutan olarak ayaklanmaya katılır.

1925'te Kürt ağaları ve aristo-kokrat aydınları kemalist burjuvaziden umut kesmişlerdir. Daha doğrusu, umut kesip dışarıda olanlar 1927'de Halepli'ne "Özbenlik" anlamına gelen "Hoybun"u kurarlar. Bunların muğlak bir bağımsızlık istemi vardır. Hoybun, Ağrı'ya destekler. Fakat bu destek siyasal destekle sınırlı kalır. 1930'da Hoybun aldığı "ayaklanmayı diğer Kürdistan bölgelerine yayma" kararını hayata hile geçirme gücünü gösteremez.

1927 sonbaharında 10.000 kişilik Türk ordusu saldırıya geçti. Ancak hezimete uğradı. 2000 ölü, 400 esirden başka çok miktarda askeri malzeme ve

KÜRDİSTAN KADINININ KURTULUŞ SORUNU

Kürdistan toplumu gibi, Kürdistan kadınının da bugünkü durumunun temel nedeni sömürgeci egemenlik ve feodal-komprador düzendir. Sömürgeci egemenlik altında Kürdistan kadını bekleyen gelecek; yıkım, ulusal inkarcılık, ülke, halk ve sınıf gerçeliğinden kopmadır. Sömürgeci egemenlik altında kadın, ekonomik, sosyal, kültürel, eğitim, sağlık vb. hiçbir sorununu çözemez. Kadının ve aile ortamının demokratlaşması bir yana, sömürgeci burjuva egemenlik aile ortamını, kadının ve toplumun bunalım ve yozlaşma yatağı haline getirir.

Kürdistan kadınının kurtuluşu, üzerindeki ulusal ve sınıfsal baskının kaldırılması onu ortaçağ yaşamına mahkum eden feodal aşiretçi düzen, kurumu ve geleneklerin tasfiyesinden geçer. Türk burjuva sömürgeciliği, kadının sorunlarını ve bu sorunların kaynağını zaaflarını ona ve topluma karşı bir silah olarak kullanmaktadır.

Sömürgeci ve feodal-komprador düzen tarafından korunan aşiretçi yerel aileciliğin muhafazası durumunda, yerel ayrılıklara ve aşiretçi feodal politikalara zemin olması kaçınılmazdır.

Ortaçağ toplumsal yapısı ve aşiret egemenliğine dayanan otokentriklik gibi, sömürgeciliğin ürünü olan küçük-burjuva reformculuğunun kadının sorununa bakışı tutucu ve burjuva yozluğunu meşrulaştırıcıdır. Ulusal kurtuluş mücadelesinde uzlaşıcı ve teslimiyetçi olan bu anlayışların, kadın sorununda çözücü ve devrimci olmaları olanaksızdır.

Kürdistan kadınının kurtuluş programı, diğer emekçi sınıf ve tabakaların kurtuluş programı ile bütünlük oluşturmaz. Yabancı sömürgeci egemenlik ve onunla bütünlük oluşturulan feodal-komprador düzen devrimle tasfiye edilmeden, kadın sorununda bir devrimci çözüme ulaşılamaz.

Kadının kurtuluşunun diğer temel egesi olan aile ortamının devrimleştirilmesi ve ailede erkek ve kadının eşit ve demokratik uyumlarının sağlanması mücadelesi, ulusal kurtuluş mücadelesi ve devrimi ile bütünlük oluşturmaz.

Kürdistan halkı, ulusal kurtuluş programına kavuşup, ulusal kurtuluş mücade-

YEKİTİYA JİNÊN WELATPARÊZÊN KURDISTAN (YJWK)

lesine adım attığı gün, Kürdistan kadınının da kurtuluşuna adım atılmıştır. Ancak böyle bir mücadele içinde kadın bilinçlenecek, örgütlenecek, sorununun bilincinde olarak kurtuluşu için savaşıacaktır. Kadın sorunu, aynı zamanda tüm toplumun devrimcileşmesinin, demokratlaşmasının ve kurtuluşunun sorunu olduğundan, ancak devrimin ateşinden geçirilen toplum sömürgeci-burjuva ve feodal kurum ve gelenekleri aşarak devrimci-yurtsever aile ortamına ulaşabilecektir.

Bağımsız ve demokratik Kürdistan, kadın ve Kürdistan toplumu üzerinde ulusal ve sınıfsal baskıları kaldıracığından bütün emekçi sınıf ve tabakalar için demokratik gelişme alanı olacaktır. Ulusal kurtuluşçu bilinç, mücadele, pratik zafer kazanımlarına dayanan kadın; ekonomik, kültürel, sosyal taleplerini karşıladığından aile içindeki gelişimini ve erkek egemenliğini gidermenin alan ve demokratik olanaklarına sahip olacağı gibi, emek gücü ve zihni yeteneklerini toplum lehine insiyatifli bir şekilde kullanmanın siyasal, sosyal ve hukuki gücüne de kavuşacaktır.

PARTİ VE KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNDE KÜRDİSTAN KADINI

Kuzey-Batı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi 1970 lerin ortalarından, sosyal ayrışmadan doğan proletaryaya, aydınlanmaya, Kürdistan halkının tarihsel yurtsever direniş geleneğine ve dünya halklarının evrensel mücadele deneylerine dayanarak gelişti. Türk sömürgeciliği ve feodal komprador egemenlik altında toplumumuz gerçeliği, ulusal kurtuluş hareketinin aydın gençliğe dayalı, devrimci-yurtsever hareketi olarak gelişmesine yol açtı.

Bilimsel sosyalizmin rehberliğinde ulusal kurtuluş hareketi sömürgecilik ve feodal-komprador düzene karşı devrimci ideolojik mücadeleye girmiş, sömürgecilik ve işbirlikçilerinden kaynaklanan ulusal inkarcılığı, sosyal-şovenizm, reformculuk ve kompolarını aşmış, kısa sürede işçi, gençlik yığınları arasında yer etmiş, onları ulusal kurtuluşu bilinci ile donatarak, henüz grup aşamasını yaşayan ulusal kurtuluş hareketinin örgüt ve eylemine çekmiştir.

Toplumun geleceğinin henüz dar bir öküde temsil edildiği bu aşamada toplumda en olumsuz ve geri konumda tutulan kadının ulusal kurtuluş öncesünün faaliyetine katılımı bu konumundan dolayı ancak öncü düzeyinde, aydın-gençlik kadınlar tarafından olmuştur. Türk sömürgeciliği ve ortaçağ kurumu ve geleneklerine karşı isyan olan ulusal kurtuluş düşüncesinin oluşturulması Kürdistan toplumu gibi, kadının da kurtulu-

şuna adım atması olmuştur. Toplumun zar gibi saran yabancı egemenlik ve feodal-aşiretçi zırh delinmiş, devrimci düşünce saçılmış, örgüt ve eylemin yolu açılmıştır.

1978 de ulusal kurtuluş hareketi PKK'de politik-örgütsel ifadesini bulmasıyla, Kürdistan da kitlesel ulusal kurtuluş örgütlenme ve mücadelesi dönemine girildi. Ulusal kurtuluş düşüncesi Kürdistan'ın dört bir yanını sarmış, işçi, köylü, gençlik yığınlarını kucaklamış, örgütsel mücadele kıra taşınarak geniş köylü yığınları anti-sömürgeci, anti-feodal mücadeleye çekilmiştir. Ulusal kurtuluşun temel mücadele yöntemi olan silahlı savaş, şehirde ve kırsal Türk sömürgecilerine karşı yaygınlaştırılmıştır. Kitlelerin, PKK öncülüğünde, ulusal kurtuluş yolunda örgütlenme ve eyleme seferber edildiği, kitle açılımının fiili bir cepheleşmeyi yaşadığı 1978-80 döneminde, Kürdistan kadını tarihinde ilk defa ulusal-toplumsal kurtuluş ve kadın olarak kurtuluşu yolunda adımları atmış, bilinçlenmiş, örgütlenmiş, ulusal kurtuluş örgütlenmesi ve mücadelesinin her kademesinde yer almış, her görevi onuru ile taşımış, mücadelenin temel dayanaklarından biri haline gelmiştir.

Kadının, sömürgeci baskıyı ortaçağın gerici geleneklerini aşan, ulusal ve kadın olarak kurtuluş uğrunda bu ilk bilinçli hamlesi, Kürdistan

kadınının sinesindeki devrimci-yurtsever potansiyel ve direnişçiliğin, ancak bilimsel sosyalizm rehberliğindeki ulusal bağımsızlık mücadelesinde harekete geçebileceğini göstermiştir.

Parti ve ulusal kurtuluş safları, sömürgeci feodal-komprador tahribatın ve geleneklerin bütün etkilerine rağmen, kadın-erkek ilişkilerinde ve aile ortamında devrimci-yurtsever ölçülere varılmış, Kürdistan kadını reformist ve otokentrik politikaların engellerine rağmen, kurtuluşun kendiliğinden olamayacağını kavramış, bu bilinçle önemli oran ve etkinlikte mücadelede yerini almıştır.

Türk sömürgeciliği 12 Eylül 1980 darbesini gerçekleştirerek PKK önderlikli Kürdis-

tan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini durdurmak istedi. Faşizm, şiddetini Kürdistan halkı ve ulusal kurtuluş öncüsü PKK'ye yöneltti. Baskı ve talan politikası doruğa çıkarıldı. Türk sömürgeci faşizmi sürgün, işkence ve öldürmeyi politika haline getirdi. Bu politikadan en fazla zarar gören kesimlerin başında Kürdistan kadınları geldi.

Toplumuyoksullaştırmayı, talamı ve en ahlaki değerleri alım-satım konusu yapan sömürgeci Türk faşizmi, kadını kitlesel olarak kadın satım sektörüne sunmaya, sokağa sermaye, faşist politika ve toplumsal kaosun temel malzemesi haline getirmeye başladı. Kürdistan da bu politika özel olarak uygulanmış, Kürdistan toplumu ve kadını göçürölmemiş bir sefalet ve kaosa sürüklenmiştir. Faşizm, kadının toplumsal, tarihi ve sömürgeci politikanın ürünü olan olumsuz toplumsal konumu ve sorunlarını, aile durumunu araç yaparak onu ulusal kurtuluş saflarına karşı teslimiyetin, tasfiyeciliğin, ihanetin yatağı haline getirmek istemiştir.

PKK'nin ulusal kurtuluşu yaşatma, toparlama ve direnme mücadelesinde, Kürdistan kadını bilinçli öncüleri ile direnmiştir. Kürdistan kadını PKK'nin örgütlü direnişinden yer almış, Besey ANUS, Azime DEMİRTAŞ gibi ilk ulusal kurtuluş şehitlerini silahlı direnişte vermiş, faşizmin zindanlarında vahşi

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin temel örgütlerinden olan "Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan-YJWK"nin program taslağından bölümler yayınlamaya devam ediyoruz.

sal, örgütsel, silahlı gücü dağlardan başlamak üzere ovalara ve şehirlerle; köylülükten başlamak üzere işçilere, gençliğe ve yurtsever kesimlere yayıldı.

Ulusal kurtuluş mücadelesinin etkisi Kuzey-Batı Kürdistan sınırlarını aşarak, Kürdistan'ın diğer parçalarına, Ortadoğu ve Avrupa'daki Kürdistanlı emekçi kitlelere yansarak, ileri bir bilinçlenme ve kaynağa dönüş hareketi başlattı. Ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesi siyasal ve silahlı olarak kitlesel bir karakter kazanarak, 21 Mart 1985'te Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi ERNK'nin kuruluşu gerçekleştirildi.

Faşist sömürgecilik, gelişmeleri özel imha savaşları ile durdurmak istedi; milis örgütledi, kitlesel tutuklamalara gitti, kitlesel sürgün politikası geliştirdi, ulusal kurtuluş saflarına pişmanlık yasası ile ihanetleri, teslimiyeti ve komploculuğu dayattı. Faşist ordusunun 1-4'ü Kürdistan'a yığın Türk burjuvazisi, siyasal olarak kullanabileceği bütün güçleri birleştirerek Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini ablukaya almak istedi. PKK, HRK ve ERNK de birleşen halkın öncü güçleri bu kuşatmayı yarıldılar. Ulusal kurtuluş mücadelesinin kitleselliğini geliştirdiler. Gelişmeleri PKK III Kongre zirvesine vardırıdılar. Kürdistan kadını direniş atılımında aktif olarak yer aldı. Ulusal kurtuluş direnişinin temel bir gücü olduğunu gösterdi. Üzerindeki gerici zırhı delindi ve ulusal kurtuluşu düşünce ile donatan Kürdistan kadını silahlı direniş, Hanım YAVERKAYA, Rahime KAHRAMAN, Çiçek SELCAN gibi kahramanlarını yarattı.

Faşist sömürgecilik kadın ve aileyi, özel savaşın milisliğini, ulusal kurtuluş saflarında ihanetin ve komploculuğun yatağı haline getirmek istedi. Bunun için kadının namus duygusuna, üzerindeki dinsel, mezhepsel etkilerle hitap etti. Kürdistan kadını somut durumundan kaynaklanan tahribata rağmen, sömürgeci özel savaşa karşı direndi. Üzerindeki gerici baskılar ve içinde bulunduğu olumsuz koşullara rağmen, Kürdistan devrimci-yurtsever kadını, kurtuluş için tarihsel önemde olan bilinçlenme, örgütlenme ve mücadele hamlesi başlatmıştır.

1986 PKK III Kongresi, ulusal kurtuluşun tarihi kazanımlarına dayanan ideolojik, politik, örgütsel zirve olmuştur. PKK III Kongresi politik örgütsel sağlamlaşmayı sağlamsa, halkımızın silahlı mücadelesini, yaygın gerilla mücade-

lesiyile sürdürüp geliştirilecek Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARKK) nun kuruluşuna varmıştır. III. Kongre halkımızın kurtuluşunun ve birliğinin siyasal, örgütsel ifadesi olan ERNK'nin kurulmasıyla, örgütlenmenin güncel görev haline getirmiş, bunu karar düzeyine çıkarmış, işçi, köylü gençlik, kadın aydın, esnaf vb. bütün devrimci yurtsever sınıf ve tabakaların cephe birliklerinde bilinçlenmeye, birleşmeye, örgütlemeye çağırıştır.

III. Kongre, Kürdistan kadınının kurtuluşu açısından da bir çözüm, devrimci-yurtsever açılım ve yetkinleşme alanı oluşturmuş. Kürdistan kadınının temsilcileri Kongre'ye önemli bir oranda katılmış, kadın sorunu, kadınların kölelikten kurtulması, örgütlenme ve mücadele sorunları yetkince değerlendirilmiş, yurtsever Kürdistan kadınının devrimci-yurtsever potansiyeli ve direnişi onanmış, kadın sorunundaki yanlış ve yetersiz politikalar mahkum edilmiş, kadının Ulusal Kurtuluş Cephesi'ndeki yeri açığa çıkarılmış ve yurtsever Kürdistan kadınının cephesel birliğinde örgütlenilip savaşılması karar altına alınmıştır.

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ VE KADIN

ERNK, halkımızın ulusal bağımsızlık ve halk demokrasisi için siyasal ve örgütsel mücadele birliğidir. ERNK emperyalizme dayalı faşist Türk sömürgeciliği ve onun işbirlikçi Kürt feodal-komprador sınıfların oluşturduğu karşı devrim cephesine karşı Kürdistan işçilerinin, köylülerinin, gençliğinin, kadınlarının, geniş emekçi küçük-burjuva yığınlarının, ulusal bağımsızlık ve özgürlükten yana tüm sınıf, tabaka ve kesimlerin ulusal kurtuluşçu devrim cephesidir.

Gelişim sorunları ve çoğu özellikleriyle içiçe geçmişliklerine rağmen, Kürdistan toplumu sınıflı bir toplumdur. Bir avuç işbirlikçi sınıf dışında Kürdistan halkını oluşturan emekçi sınıf ve tabakaların çıkarı bürdür Kürdistan bağımsız ve özgür bir ülke olmadıkça, hiçbir emekçi sınıf ve tabakanın sosyal, ekonomik, kültürel vb. hiçbir sorunu çözülemez.

PKK'nin örgütlemesiyle Kürdistan toplumu hızla ulusal kurtuluş cephesleşmesine gitmiş, Türk sömürgeciliği 12 Eylül 1980 faşizmi ile kitleselleşmeyi durdurmayı hedeflemiştir. 1983'te daha güçlü temellerde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi 15 Ağustos 1984'te hamle yapmış, cepheleşme 21 Mart 1985'te ERNK ile kurumsal ifadesini bulmuştur. PKK III. Kongresi, bütün yurtsever halkımızın ERNK'nin siyasal birliklerinde örgütlenilmesini karar altına almış ve güncel görev haline getirmiştir.

Her emekçi sınıf ve tabakanın özgün konumu ve koşulları, onların bilinçlenme, örgütlenme ve mücadele özgün-

lüğünü oluşturmaktadır. Bu nedenle işçilerin, köylülerin, gençliğin, aydınların, kadınların devrimci-yurtsever birliklerini oluşturarak, özgün sorunlarını cephe çatısı altında, cephenin siyasal hedeflerine tabi kılarak, mücadele birliğine varmaları kurtuluşları açısından zorunludur.

Türk sömürgeciliği ve feodal-komprador düzen altında zayıf bir sınıfsal ayrışmayı yaşayan Kürdistan kadını, köylü, işçi, aydın, gençlik konumuyla bütün emekçi sınıflarla içiçe bulunmakta, aynı zamanda toplumun en fazla ezilen, toplumsal faaliyetten dışlanan kesimini oluşturmaktadır. Kürdistan kadını objektif konumu ile büyük bir devrimci yurtsever potansiyeldir. Onun çıkarı ülkesinin kurtulması ve demokratik bir toplumun kurulmasıdır. Kürdistan kadını ancak ulusal kurtuluş cephesinde bilinçlenerek, örgütlenerek ve savaşarak kurtulabilir, aile ve toplumda, toplumun diğer birleriyle aynı düzeyde toplumsal inisiyatifli ancak böyle bir mücadele içinde kazanabilir.

Her emekçi sınıf ve tabaka gibi, Kürdistan devrimci-yurtsever kadını da özgün ekonomisi, sosyal, kültürel-egitim, bilinçlenme ve mücadele sorunlarından hareketle kendi cephesel birliğini kurmalıdır.

Kürdistan Yurtsever Kadınları Birliği-YJKK Kürdistan kadınının bilinçlenme, örgütlenme ve ulusal kurtuluşçu mücadele birliğidir. YJKK yurtsever Kürdistan kadını ile bağ kuracak, birleştirecek, örgütleyecek ve mücadeleye seferber edecektir. YJKK, kadının özgünlüğünden kaynaklanan sorunların gündemleştirildiği, çözüm yollarına ulaştığı örgütsel alandır. YJKK, sadece örgütlenmemiş kadın kitlelerinin değil, ulusal kurtuluşun siyasal ve askeri birliklerindeki kadınların sorunlarının gündemleştirilip, çözüm yollarına ulaştırıldığı, bu konularda toplumun eğitildiği, ailenin, kadının kölelik alanı ve düşmanın oyun kurumu olmaksızın çıkarılıp devrimci-yurtsever oze kavuşturulduğu alan olacaktır.

Kürdistan kadını mücadelesiz her şeyi ulusal devrime havale eden mekanik anlayıştan kurtulmalıdır. Gelecekte gerçekleştirilmek istenen geriliklerin, kadını ikinci öğe durumuna düşüren anlayışların ve bunların mücadele safalarına yansımalarına karşı mücadele içinde olmalıdır. Sorunu ulusal toplumsal devrimden soyutlayan reformist hastalıklarla kesin mücadele içinde olmalıdır. Kürdistan kadını, mücadelesiz hiçbir şeyin elde edilemeyeceğinin bilinciyle, günlük pratik içinde yazılı, eğitimle, davranışla, ilişkilerle, kendini köleliğe mahkum eden sömürgeci burjuva, feodal-şiretçi, dinsel kurum ve geleneklerle mutlak bir mücadele içinde olmalıdır.

Sınırlı bir katılımla da olsa, Kürdistan kadını devrimleşebileceğini, kadro, savaşçı olabileceğini göstermiştir. En

azından kurtuluşun yolunu tanımıştır. Onun görevi, pratik, politik ve örgütsel koşulları olan, programına kavuşan kadının kurtuluşu yolunda bilinçlenmek, birleşmek, savaşmak, kurtuluş mücadelesini diğer emekçi sınıf ve tabakaların mücadelesi ile kaynaştırmaktır.

GENEL SİYASAL İLKE VE HEDEFLER

A) Kuzey-Batı Kürdistan toplumunun ulusal bağımsız ve demokratik bir toplum haline getirilmesi için:

1. Kurtuluşun sağlanabilmesi için halkın en geniş siyasal birliği ve bu temelde en gelişmiş askeri ve siyasal gücünün yaratılması. Bu nedenle:

1- Halkın siyasal birliğini gerçekleştirme araçları olarak köylü, gençlik, kadın, işçi, esnaf vs. ulusal kurtuluş birliklerinin oluşturulması ve bunların merkezi ve bölgesel düzeydeki ulusal kurtuluş komitelerinde birleştirilmesi. Halkın topyekün örgütlenmesinin sağlanması için bu örgütlerin her alanda yaygınlaştırılması.

2- Halkın kendini koruma ve milis teşkilatının oluşturulması, gerilla örgütlenmesinin geliştirilmesi ve halk ordusunun yaratılması.

3- Eylem alanında halkın temel gereksinimlerinden yola çıkarak ve kendiliğinden gelişme durumundaki kın, öfke ve protesto hareketlerinden miting, yürüyüş gibi daha deri siyasal eylemlerin geliştirilmesi. Silahlı propaganda, genel ve kısmi ayaklanmalar. Halk savaşının hasit gerilla birimlerinden en gelişmiş birimlerine kadar uygulanması.

II. Türk sömürgeciliğinin ve gerisindeki emperyalizmin Kürdistan üzerindeki her tür blege-menliğine son verilmesi. Bunun için:

1- Faşist Türk ordusunun işgali varlığının NATO ve ABD üslerinin ortadan kaldırılması.

2- Türk sömürgeci yönetiminin tüm sivil aygıtlarının tasfiye edilmesi.

3- Ekonomik sömürgeciliğin sona erdirilmesi, sömürgeci devlet tekellerinin tüm işletmelerinin kamulaştırılması.

4- Kürt dili ve kültürü üzerindeki zorla asimilasyona son verilmesi. Sömürgeci eğitim sisteminin tasfiye edilmesi.

5- İşbirlikçi ve hain feodal-komprador kesimlerin ekonomik ve sosyal güçlerinin ortadan kaldırılması, mal varlıklarının kamulaştırılması.

6- Toplumdaki tüm ortaçağ kalıntılarının tasfiye edilmesi.

III. Demokratik halk yönetiminde, ulusal bağımsız ve demokratik bir toplum kurulması. Bunun için:

1- Demokratik halk iktidarının kurulması yolunda bir ulusal meclis ve bu meclise dayalı bir halk hükümetinin teşkil edilmesi.

2- Sömürgeci devlet egemenliğindeki topraklara hain toprak ağalarının elindeki toprakların millileştirilmesi.

Bu toprakların topraksız ve az topraklı köylülere, mülkiyeti kamunun olmak üzere bedava dağıtılması. Bağımsız bir ulusal ekonominin kurulması.

11- Ulusal dil, kültür ve eğitim geliştirilmesi için uygun tedbir ve kurumlaşmanın sağlanması.

12- Halk çıkarına dayalı bir yargı sisteminin geliştirilmesi. Halk sağlığının korunması.

13- Sekiz saatlik işgünün kabul edilmesi.

14- Halkın temel haklarının uygulanması: insan hakları, mülk edinme hakkı, medeni haklar (genel seçim, demokratik özgürlükler, kadının örgütlenmesi ve kadınla erkek arasındaki eşitlik vs.)

15- Milli azınlıkların özgür gelişme haklarının tanınması.

B) Türkiye için: Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi, sömürgeci-faşist yönetime karşı sürdürdüğü ulusal kurtuluş mücadelesini, aşağıdaki ilkelere doğrultusunda bir Türkiye yaratmak için savaştan devrimci-demokrat güçlerle —çesitli güç birliklerinden anti-faşist birleşik direniş cephesine kadar— en sıkı bir dayanışma içinde gerçekleştirilmekten yana olup, bunun, halkların çıkarına en uygun yol olduğu inanmaktadır.

1- Askeri-faşist yönetime karşı olunması. Bu yönetimin devrimle yıkılması.

2- Tekellerin, ekonomik ve siyasal alandaki hakimiyetlerinin ortadan kaldırılması.

3- NATO ve ABD ile olan antlaşmaların iptal edilmesi.

4- Devrimci-demokratik bir halk iktidarının kurulması.

5- Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının kabul edilmesi ve bunun için özgür koşulların sağlanması.

C) Kürdistan'ın bütünlüğü ve diğer kısımlar için:

1- Kürdistan'ın her parçasında ulusal kurtuluş mücadelesini, o parçadaki halkın özgüncüne dayalı olarak geliştirmek.

2- Kürdistan ulusal kurtuluş hareketleri arasında, her parçadaki hareketin genel içindeki yeri ve rolünün doğru belirlenmesi temelinde en sıkı dayanışmadan yana olmak.

3- Kürdistan ulusal kurtuluş hareketlerinin, egemenliğinde bulundukları ülkenin devrimci-demokratik halk güçleriyle —ulusların bağımsızlık, özgürlük ve her alanda hak eşitliği ilkesine bağlı olarak— emperyalizme ve yerli gericiğe karşı ortak bir mücadele cephesi içinde bulunmalarından yana olmak.

4- Kürdistan ulusal sorununun çözümü, egemenliği altında yaşanan ülkelerde devrimci-demokratik bir halk iktidarının kurulması stratejisi-ne yakından bağlı olduğundan böyle bir çözümün gerçekleştirilmesi için özel çaba harcamak.

5- Bağımsız, Birleşmiş ve Demokratik Kürdistan devleti sorunu, Kürdistan ve bölge halklarının devrimci mücadelesinin çıkarlarına yakından bağlı olduğundan sorunu bu temelde çözmeye çalışmak.

6- Başlıca görevi, ulusal sorunun çözümü için gerekli yasa ve ilkelere belirmek olan vesireçinide KUKYM (Kürdistan Ulusal Yasama Meclisi) rolünü oynayacak olan Kürdistan Ulusal Kongresi'ni toplamak, günümüz koşullarında atılacak somut bir adım olup, böyle bir kongrenin Kürdistan'ın tüm yurtsever güçlerini kapsayacak biçimde toplanması ve sürekli kılınması için üzerine düşeni yapmaya çalışmak.

D) Ortadoğu ve uluslararası ilişkiler için:

1. Emperyalizm ve bölge gericiğinin Ortadoğu'da yeniden kurup geliştirdiği karşı devrimci bloka karşı, ulusal demokratik halk güçlerinin devrimci-ilerici blokundan yana olmak. Bunun için:

1- Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimini, Ortadoğu halk devrimlerinin temel bir parçası olarak görmek ve bu rolüne uygun bir konuma getirmek.

2- Başta Filistin devrimi olmak üzere, tüm Arap ve diğer Ortadoğu ülkelerinin ulusal demokratik güçleriyle —halkların bağımsızlık, özgürlük ve ulusal eşitliği temelinde— birlikten yana olmak, bu amaçla tüm güçlerle aktif devrimci çaba harcamak.

II. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimi, dünya sosyalist ve ulusal kurtuluş devrimlerinin bir parçası olup, sosyalist ülkeler, işçi sınıfı ve demokratik güçlerle ulusal kurtuluş güçlerinin bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm ve barış doğrultusundaki mücadeleleriyle aktif dayanışma ve ittifak içinde olmak.

ÖZGÜL SİYASAL İLKE VE HEDEFLER

1- Türk burjuva sömürgeciliği ve feodal-komprador düzenden kaynaklanan kadını ulusal ve toplumsal işlevlerinden uzaklaştıran ve gelecekte gerçekleştirilmek istenen kölelik statüsüne mahkum eden her türlü burjuva, şiretçi-feodal boyuneğmece, mezhepçi, tutucu anlayışlara karşı olmak. Bunun için devrimci-yurtsever bilinçlenme, örgütlenme ve mücadele içinde bulunması.

2- Türk burjuva sömürgeciliğinin getirdiği biçimsel hukuki eşitlik adına dayatılan ulusal inkarcılık, yozlaşma ve küçük-burjuva aile anlayışlarıyla mücadele içinde bulunması. Kadın sorununda feminizm, sosyal-şoven, reformist, ertelemece ve ütopiyacı anlayışlara karşı olunması.

3- Faşist Türk sömürgeciliğinin, Kürdistan kadınına yarattığı düşünsel ve sosyal tahribata dayanarak, ulusal kurtuluş safalarına getirdiği yozlaşma, bozgunculuk, yıktıcılıkla mücadele içinde olunması, Kürdistan kadınının, özel savaşın en tehlikeli öğeleri olan milisliğin, komploculuğun, entrikacılığın ve buna yol açan idealist değer ve düşüncelerle mücadele içinde bulunması. Bunun için ulusal kurtuluş bilim, örgüt ve mücadele içinde olunması.

4- Türk burjuva sömürge-

Devrim 19 sayfa

KÜRDİSTAN KADINI VE CEZAEVİ

RÊZAN

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Hücrede ügemen olan iki şey vardı. İşkence ve direniş. Hücreye kapatılan tutuklulara Esat Oktay işkence yapıyordu. Falaka başlıca başvurduğu yöntemler arasındaydı. Falakaya çektiği zaman, bacaklarımızı askerlerine tutturuyor, kendisi de göğsümüze oturuyor, postallarıyla göğsümüze ve karnımıza basıyordu. Adice küfürler söyleyerek sarkıntılıkta bulunuyordu.

"Hücreye kapatılanlar hep aynı kişilerdi. Ve hepimizde PKK'den yargılanıyorduk. Co isimli bir Alman köpeği de bizimle birlikte hücreye konuluyordu. Ve bu köpek üzerimize saldırıyordu. Askeri mahkemeyi kuranlar sıradan erler ve askerlerdi."

Hücredeyken, uykusuz bırakmak için askerler sürekli gürültü yapıyor, acayip sesler çıkararak tedirginlik yaratıyorlardı. Hücrede yatak yoktu. Çoğu zaman tenekelerle lağım suyu taşıyarak, hücreyi bu pis sularla dolduruyorlardı. Dizlerimize kadar bu pis suların içindeydik. Yemek verilmiyordu. İki ya da üç günde bir bir bardak su veriliyordu. Tuvalet çıkarmıyorlardı. Bazen de, aşırı ölçüde tatlı ya da tuzlu yemek yediyorlardı. Bu kez de su veriyorlardı. Tuvalet ihtiyacımızı bulundumuz hücrede gideriyorduk. Ve çoğu zaman, süzülüş olan idrar ya da lağım suyunu içmek zorunda kalıyorduk. Kahyorduk çünkü, yaşamak, hayatta kalmak istiyorduk.

1981 yılı şubatından 1983 yılı eylülüne kadar yaşamımız sık sık hücrede noktalandı. Hücreye kapatılanlar hep aynı kişilerdi. Ve hepimiz de PKK'den yargılanıyorduk. Co isimli Alman kurt köpeği de bizimle birlikte hücreye konuyordu. Ve bu köpek üzerimize saldırıyordu. Hücrede askeri mahkeme kuruluyordu. Askeri mahkemeyi kuranlar sıradan erler ve çavuşlardı. Bunlardan Elazığlı Ömer çavuş, Kara Bela, Ankaralı Murat, Elazığlı Necip, Malatyalı Ali ve koğuş gardiyanımız Gülmüşhaneli Bahattin Demir, sık sık hücremize gelecek bizleri kendi kafalarına göre yargılıyorlardı. "Apocular Halk Mahkemesi kurar da biz askeri mahkeme kuramaz mıyız?" yollu sözleri takip eden küfür ve hakaretler arasından hakımızda kesilen ve genellikle 100 ciptan başlayan cezaları anında infaz ediyorlardı. Dev-Yol ve Kawa adına tutuklu olan kadın tutuklulardan ikisi, düşmanın önüne düşerek bizi ihanete ve teslimiyete çağırıyor ve bunun elçiliğini yapıyorlardı. Ama bunların bu aşağılık ve tiksindirici yolu kendilerine meksek edinmelerine karşı, toplu dayaklar sırasında PKK adına tutuklan-

mış çocuk yaştaki yurtseverler bile dayatılan kuralları kabul etmiyor, direniyorlardı. Bu çocuk yaştaki yurtsever kadın tutuklulardan M. K. nin söylediği şu sözler sanırım tarihi niteliktedir.

Kendisine, "Türküm" demesi ve "İstiklal Marşı" okuması dayatılan M. K., "Beni öldürseniz de istediklerinizi yapmayacağım. Ben, Türküm. Ama Türküm demeyeceğim. Bunu siz söyleyiniz. Ben demeyeceğim. Hem siz, siz daha bizim gibi 14 yaşındaki çocuklarla başedemiyorsunuz. Bizim ailemizle nasıl başedeceksiniz?" Evet, falaka altında ayak tabanları patlayan M. K., duyduğu acı, öfke ve kini bu sözlerle ifade ediyordu. Yorumla hiç yer bırakmayan bu sözlerle haykırıyordu düşmanın suratına.

Toplu hücreye atmaların yanı sıra, bir de tek tek hücreye alma durumları oluyordu. Özellikle, ihanetçilerin verdiği taktiklerle tek tek kişiler hücreye atılıyor ve özel işkencelere tabi tutuluyorlardı. Bizim kadınlar koğuşunda da yaşıyordu bu durumlar. İhanetçi Şahin Dönmez'in yol göstermesiyle S. C. isimli arkadaş sık sık tek başına hücreye konuyordu. Burada kendisine geleniden ayrı olarak özel işkence yapılıyordu. Yemek, su, yatacak yer verilmiyor, günde iki-üç defa falakaya çekiliyor, yerlere dökülen cam kırıkları üzerinde yürütülüyor ve günlerce uykusuz bırakılıyordu. Onur kırıcı hakaret ve davranışlara maruz kalıyordu.

Tam bu noktada, ilginç gelebilecek bir olay anlatayım. Sözünü etmek istediğim şey cezaevindeki sosyal, günlük yaşamımızdır. Yoğun işkence altında olsak da, her yönüyle devam eden bir sosyal yaşamımız vardı. Bu yaşantıya kan veriler ise yine devrimci-

"Kuşku, tedirginlik ve korku, tıpkı truva atı gibi sokuluyordu yaşamımıza."

lerdi. Düşman, programına aldığı siyasi ve fiziki imhayı öngören politikasını hayata geçirmek için öncelikle, fiziki işkenceyi öne çıkarmıştı. En vayı türden baskı, işkence ve bunların yarattığı korkuyla bir olay olarak görülebilir şimdi. Ama, bizim şartlarımızda bunları gerçekleştirmek sanıldığı kadar kolay değildi. Hem eylemin kendisi hem yarattığı etki açısından böyleydi bu. Cephe, savaşçı silahıyla savaşır. Vuracağı

yasaklamaya gidiyorlardı. Ve yine ince propaganda yapıyorlardı: "Aslında sizin suçunuz yoktu... min yüzünden dayak yıyorsunuz. Okullara uymuyor. İnatçılık ediyor. Onu ikna edersiniz diye size dayak attık. O'nu söz dinler hale getirin. Böylece dayak yemez, rahat edersiniz..." Dün koğuştaki Kürteç marş söylemişsiniz. Siyasi konuşmalar yapmışsınız. Bunu bize söyledi. Onun için dayak yediniz. Aklinizi başınıza toplamanız için attık dayacı..."

Evet, bu tür yöntemlere ilişkin örnekleri çoğaltmak mümkün. Kaldı ki benim sözünü ettiklerim en kaba yöntemler. Bu yollu çok daha ince yöntemlerin varlığı söz konusudur.

Diğarlukir cezaevinde tutuklu bayanlardan bir grup - 1984

Bu yöntemler çoğu zaman etkili de oluyordu. Kuşku, tedirginlik ve korku, tıpkı truva atı gibi sokuluyordu yaşamımıza.

Bizler, düşmanın bu uygulamalarını boş çıkarmak ve istediği gibi cirit atmasını engellemek için çeşitli yöntemler geliştirmiştik. Karşı koymayın ve başkaldırının bir biçimi olan bu yöntemlerimiz, olumlu ve muazzam bir etki bırakıyordu kitlemizde. Toplu, devrimci marşlar söylüyorduk. Halk türkülleri söylüyorduk. Tiyatro yapıyorduk. Örneğin Belki bu çok önemsiz bir olay olarak görülebilir şimdi. Ama, bizim şartlarımızda bunları gerçekleştirmek sanıldığı kadar kolay değildi. Hem eylemin kendisi hem yarattığı etki açısından böyleydi bu. Cephe, savaşçı silahıyla savaşır. Vuracağı

"Düşmanın tahammül göstermediği şey... dayak yerken acı çekerken gülmeyi başarmamız..."

hedef bellidir, taktır. Biz de bir savaş alanındaydık ve düşman yalnızca bir cepheden değil, her taraftan saldırıyordu. Hem maddi hem manevi alanda çok çeşitli yöntemlerle yürütüyordu bu savaş. Bu savaşın taraflarından biri olan bizler de aynı şekilde çok çeşitli yöntemlerle karşılık vermek durumundaydık.

Estirilen amansız bir terör - bu terörün yarattığı kor-

ku, panik, tedirginlik, kuşku, kaos vb. öğelerle örülü bir yaşamda, düşmanın kişiliksizleşmeyi, fiziki ve siyasi olarak yokolmayı dayattığı bir ortamda, bazen boyutu çok küçük de olsa insani bir davranış, bir gülümseme, bir merhaba muazzam bir itici güç ve enerji kaynağı olmaya yetiyordu bizim için. Ve düşmanın tahammül gösteremediği tek şey de buydu. Yani engin bir moral gücüne sahip olmamız. Dayak yerken, acı çekerken gülmeyi başarmamız. Bu, düşmanın hem akıl erdiremediği hem de korkunç öfkelendiği bir durumdu. Bizim için olumlu, düşman için olumsuz olan bu halkayı iyi yakalamıştık ve değerlendirmesini bilmiştik. Karşılığında göre-

de, biz 44 kadın tutukluyla havalandırmaya indirdiler. Aramızda 50-60 yaşında kadın tutuklular vardı. Hamile olanlar vardı. Hasta olanlar vardı. Bizi, havalandırmaya çıkardıklarında dondurucu bir soğuk vardı. Önce blok çavuşu Ömer, Ankaralı Murat, Elazığlı Necip, Malatyalı Ali lakabıyla tanınan askerler ve koğuş gardiyanımız Bahattin Demir sıra dayasına çektiler. Sürekli olarak tekrarladıkları bir şey vardı: "Siz dün akşam koğuştaki Kürteç türküsü söylediniz. Söyleyenler biradım ile çıkınsınlar. Yoksa daha kötü yapacağız. Ötümünden ölüm beğeneceksiniz." Bizler, inadına bir suskunluğu tercih ediyorduk. Bizim bu suskunluğumuz, düşmanı adeta çıldırtıyordu. Hep böyle oldu bu. Bu suskunluk karşısında tehditler yağmaya başladı. Küfür ve hakaretler tehditleri tamamlıyordu.

"Öğlum.. bunları sınıflandırmak gerekiyor. Türklerle Kürtleri yanyana koymusunuz. İşte bu olmadı. Tutuklu da olsalar Türk Türktür ve Kürtlerle yanyana olamaz."

Birden havalandırmaya yandı köpeği Co ve bayan polis Gülen Harman olduğu halde hapishane celladı yüzbaşı Esat Oktay fırtına gibi daldı. Ve sıranın hemen başında bulunan bir kadın tutuklunun gırtlığına yapıştı. Bir yandan bağırarak konuşuyor, bir yandan da kahrkahr atıyordu. Hemen bitiştiğimizdeki koğuşun havalandırmasında işe erkek tutuklular ırkçı marşlar eşliğinde askeri yürüyüş yapıyorlardı. Esat'ın bağırmasını ve kahrkahr atmasını duydüğundan seslerinin tonunu düşürerek ve adamlarını yavaşlatarak söylemeye başladılar marşı. Onları da biliyorlardı neler olacağını.

Yüzbaşı Esat askerlerine verdiği emirle hepimizi zorla sırtüstü yatırdı. Elinde 2 metre boyunda özel olarak yapılmış bir sopa vardı. Biz bu durumdakinden yeni bir emir verdi. "Öğlum.. bunları sınıflandırmak gerekiyor. Türklerle Kürtleri yanyana koymusunuz. İşte bu olmadı! Tutuklu da olsa Türk Türktür ve Kürtlerle yanyana olamaz!"

Erier, aldıkları bu emirle sırayı yeni baştan düzenlemeye başladılar. Türk sol hakaretlerinden ve Kürt reformist gruplarından tutuklanan kadınları bir sıraya koyarak, Türkler grubunu oluşturarak PKK davasından tutuklanan kadınlardan bir kısmını da ayrı bir sıraya koyarak Kürtler grubunu oluşturdular. Fakat bu da yeterli olmamıştı. Esat yeni bir emir verdi ve: "Öğlum, azıllar nerde azıllar, onları da ayrı bir sıraya dize. Kimler olduğunu biliyorsunuz." Azıllar diye nitelenler hücre grubuydu ve bun-

Evet, 19 Mart 1981 tarihine

lar kuralları kabul etmeyenlerdi. Sınıflandırma işlemi bittikten sonra Esat Oktay, bacaklarımızı havaya doğru kaldırıp —ki askere tutturuyordu— falakaya başladı. Onur kırıcı hakaretlerde bulunuyordu. En fazla dayıyı yien, azıllılar ve Kürtler olarak adlandırılan gruptu. Diğer grubun üzerinde fazla durmuyordu. Falakaya başlamadan önce postallarıyla göğsümüzü çigniyor, üzerimize oturuyor ve sarkıntılığa yöneliyordu. "Dersim marşını kim söyledi?" Tüm dayak faslı boyunca bu soru yankılanıp duruyordu. Biz, duyduğumuz acıya rağmen içimizden gülüyorduk. Söylediğimiz halk türkülerini bu kez "Dersim marşı" olup çıkmıştı karşımıza. Bizim çığlık seslerimiz, erkeklerin koğuşuna gitmesin diye de ne kadar

*"Newroz kutlanıyor;
özenle saklanmış birkaç
mum, kibrit ve resim
çerçevesi"*

radio ve teyp varsa, son sese kadar açtırmıştı. 1,5-2 saate yakın sürdü bu falaka işlemi. Sonuçta, istediklerini elde edememişlerdi. Koğuşumuzun biriktiliğini parçalayamamışlardı. Daha sonra bizi hücreye koydular. Hücremiz 1,5 metreye 3 metre ebatındaydı ve 44 kişi birden konulmuştu. Oturacak yer yoktu. Tenekelelerle lağım suyu getirip doldurdular hücrenin içini. Kapıyı üzerimize kapatırken de sadistic kakhahalar atarak, "Şimdi söyleyin isteklerinizi! Akşam ne istersiniz? Biftek mi, bonfile mi?" Bunu söylerken, o anda koridorından geçen kedi büyüklüğündeki bir fareyi (cirdon) işaret ediyorlardı. Hücrede aç susuz iki gün kaldık.

21 Mart sabahında, hücreden koğuşa çıkarıldığımızda yeni günü karşılamaya karar vermiştik. Yani, Newroz'u

kutlayacaktık. O anda herkesin kafasında bu düşünce vardı. Henüz açığa vurulmamıştı, ama kafalardan ve yüreklerden geçen buydu. Diğer gruplar katılmasa bile, bizim insanlarımızın düşüncesi buydu. Fakat bir sorun vardı. Newroz'u nasıl ve neyle kutlayacaktık? Newroz'a anlam veren ateşi nasıl temin edecektik? Kibrit ve sigara verilmiyordu. Çok geçmeden onun da kolayını bulduk. Bir arkadaşta, cunta öncesinden kalan ve kibritle yapılmış bir resim çerçevesi vardı. Özenle sakladığımız birkaç mumumuz da vardı. Koğuşun zeminine, küçük parçalara böldüğümüz mumlarla PKK ve Biji Newroz yazısını yazdık. Bu mumların etrafını milli renklerimiz olan sarı-yeşil-kırmızı ve beyaz ip-liklerden ördüğümüz bezonlarla süsledik. O günün anlam ve önemini belirten kısa bir yazıyı okuduktan sonra, top-luca marş söyleyip sessiz bir biçimde haley çıktık. Ve mumları tutuşturduk. Mumların cılız alevinde dağlarımızdaki büyük yangını düşündük. Karanlığa, acıya ve zulme rağmen yüreklerimiz dolu doluydu. Esirliğin yarattığı burukluk gözpınarlarımıza vurmuştu. Yanaklarımızdan süzülen yaşlara rağmen, bitip tükenene kadar seyrettik mumların sönük alevinde, geleceğin büyük yangını... Ve gece söktüğünde yeni güne merhaba deyip ertesi gündü kav-gaya hazırlandık.

Evet bu, yaşadığımız onca şeyden yalnızca bir tanesi. Biz kadınlar, hiçbir zaman özel günleri anmayı ve kutlamayı ihmal etmedik. Sayımız belki 3-5'ti, ama bu pek önemli değildi. Anlamıydı önemli olan. Yer de uygun değildi belki. Çoğu zaman düşmanın görüp baskı aracı olarak kullanması için, onun göremeyeceği bir yerde, tuvalette yapıyor-duk bu anma ve kutlama gün-lerini. Ama önemli olan, o

şartlarda dahi bunu başara-bilmiş, bir görev olarak yerine getirebilmiş olmaktı bizim için.

*"... Kollarımızı
arkadan bir sandalyeye
bağladılar ve saçlarımızı
rastgele kesmeye başladılar.
Koyunların yününi kırpıp
gibi bir oradan bir buradan
makashıyorlardı..."*

Bir de saçlarımızın kesil-mesi olayı var. Daha doğrusu kazınması. 1981 Mart ayın-dayız gene Koğuş, hücre ve tecrit bölümlünde 20'ye yakın komando baskın düzenledi. Kuralları kabul edenler koğuştaydı. Biz kuralları kabul etmeyenlerin bir kısmı hücrede, bir kısmımız da tecrit-leydik. Hepimiz önce sıra da-yağı, sonra da falakaya çektik. Ten sonra kollarımızı arkadan bir sandalyeye bağladılar ve saçlarımızı rastgele kesmeye başladılar. Normal bir saç ke-sme değildi bu. Sanki koyunla-rının yününi kırpıp gibi bir oradan bir buradan makashıyorlardı. Bir kısmımız için yadigarıcı değildi bu durum. Kitaplarda okumuştuk. Daha evvel, Ges-tapo, Yahudi kadınlara yap-mıştı aynı şeyi. Ve yine Viet-nam'da, Paulo-Condor cezaev-inde Viet-Konglu kadınlar ü-zerinde denemişti bu yön-tem. Küçük düşürme ve aşağı-lamanın bir yoluysa saçla-rımızın bu şekilde kazınması. Çünkü, Kürdistan toplumunda tıpkı namus gibi saç ta kadını tanımlayan, onunla özdeş ki-linan bir öğeydi. Ve düşman bu yönden saldırmıştı.

Nitekim, bu saç kazıma o-layını takip eden günlerde ya-sadığımız bir olay bu durumu doğrular nitelikteydi. Daha önceden, koğuşumuzda çocuk yaşıta kadınların da tutuklu bulunduğundan söz etmiştik. Ki, bunlar daha çok kırsal ke-

simden gelme ya da öğrenci durumundaydılar. İşte, kırsal kesimden gelme 15 yaşındaki A.... saçlarının kazınmasını bir ayıp, utanç verici bir durum olarak gördüğünden, o güne kadar başını örtmediği halde artık başını örtmeye başladı. Ailesi ziyarete geldiğinde, 3 dakikalık görüş süresine, "Kı-zımı başını niye örtüyorsun, içerisi çok mu soğuk?" soru-suna sığdırıyordu sürekli. A-ma A.... anlatamıyordu. Anla-tamazdı da... Niye derseneiz? Ailerlerimiz, bizim yalnızca yüzümüzü görebiliyorlardı ka-lın tel örgülerle örülmüş gö-rüş kabinlerinden... Bedeni-mizin geri kalan yanını gör-müyorduk. Ziyarete çıktığı-mızda —ki çok ender çıkıyo-rduk— iki gardiyan bizimle bir-likte aynı kabinde duruyordu. Birisi konuşmaları dinlerken, diğeri postallarıyla ayakları-mıza basıyordu. "Yanlış" bir şey konuşmamamız için. Di-ğeri bir deyişle, uygulanan vahşeti bir kelimeyle de olsa ima etmememiz için. A.... bu-nun için cevaplamıyordu ana-babasının yönelttiği soruları. Korktuğundan değil, ailesini üzmemek için yapıyordu. A-ma içine de dert olmuştu aile-sinin sürekli olarak sordukla-rını cevapsız bırakmak. Belki de bunun için oturup mektup yazdı ailesine. Mektubunda diyordu ki A.... "Ben başımı örtüyorum. Çünkü sizin kar-sınıza böyle çıkmak iste-miyorum. Bilesiniz ki burada saçlarımızı kazıdılar. Hepimi-zinkini kazıdılar. Ve ben çok utanıyorum. Kendimi kötü bi-ri olarak görüyorum. İşte bu-nun için başımı örtüyorum. Siz görmeyesiniz diye."

"Birçok kadın tutuklu A.... nin duygularını paylaşıyordu o vakit. Ama A.... duygularını açığa vurma cesareti göster-miştir. Düşmanın bunu niye böyle yaptığını kavriya-mamıştı. Bildiği ve söylediği tek şey; "Ben bu durumda ailemin yüzüne hakamam. At-

lem beni böyle görse, beni ev-latlıktan reddeder. Bir daha buralara uğramaz. Hapise gir-mekle zaten onların ocağını yıktım. Kimsenin yüzüne ba-kamaz oldular. Bir de böyle görürlerse el içine hepten çı-kamazlar." Büyük bir yanılgı içinde olduğunu çok ama çok sonraları öğrenecek, kavra-yacaktı. Çünkü, düşündü-ğünü aksine ailesi onu hiçbir zaman terketmedi.

A....'nin hikayesi bu şekilde bitmedi elbette. 1981 Mart ayı ortalarında, yüzbaşı Esat Ok-tay, bayan polis memuru Gü-len Harman ve işkence timinin diğer elemanları olan er ve çavuşlar koğuşumuzu baskın düzenlediler. Esat Oktay in e-linde bir mektup vardı. Hay-vani sesler çıkararak ve kakhahalar atarak güldü. A....'nin önünde durdu. Oldukça yumu-şak bir ses tonuyla, "Söyle ba-kalım A...., biz işkence yapıyor muyuz? İşkence var mı?" A.... suskun, nasıl yanıt vereceğini kestiremiyor. Fakat biliyor. Evet ya da hayır dese de so-nunda dayak yiyecek. Bunun için ikinci kez tekrarlanan so-ruya evet anlamında başını salladı. Ve o anda Esat Oktay korkunc bir şekilde bağırıp küfrederek A....'nin gırtlığına sarıldı: "Hayvan oğlu hay-yan! Hanı göster! Nerede iş-kençe yapıyor. Sen mektup yazarısın ha! Bu işkence değil evladım değil, sadece sergi-mizi ifade ediyoruz." Bu söz-lerin ardından A....'nin gırla-ğını bıraktı ve tekme tokak dövmeye başladı. Sonra da bi-ricik yardımcısı Gülen Har-man'a dönerek mektubu aldı. A....'nin ağzını zorla açarak mektubu ağzına tıkadı ve çiğ-neyip yutmasını söyledi. A.... buna litraz edince yeniden to-katlamaya başladı. Ve hemen burnunu sıkarak mektubu yutmaya zorladı. A.... soluksuz kaldığından çaresiz, mektubu çiğneyip yuttu.

DEVAM EDECEK

Faşist Türk Sömürgeciliğinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi Saflarına Sızdırmak İsteddiği Kontr-gerilla Elemanı Orhan Kaya ile Yapılan Röportaj

Açıklama

Faşist Türk sömürgeci-liğinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine kar-şı geliştirdiği özel savaşın en önemli ogesini sizma ve komplofaahyetleri oluşturmaktadır.

Ya da doğrudan ajanlarını, ya da değişik yollarla dev-rin saflarında tuzağına dü-şürdüğü zayıf unsurlarla, mücadele örgütleri içine sızdırmakta, neticede bun-lar yoluyla komplolar dahil çok geniş tahribat yap-maktadır.

Soru: Kürdistan Ulusal Kur-tuluş Mücadelesine karşı kul-lanılmak üzere ağır bir külçe ile eğitilmiş bu yönlü görevlen-dirilen biri olarak kendinizi tanıtır mısınız?

Orhan Kaya: Ben Sam-sun'un Bafra ilçesine bağlı Puşasış köyünde 1966'da doğ-dum. Daha sonra köyden göç ederek Bafra ilçe merkezine

Bunlardan çok sayıda kişi ulusal kurtuluş örgüt-lenmesinin güçlü iradesi ve disiplini karşısında kendini ele vermekte ve etkisiz ha-le getirilmektedir.

Tüm yurtseverleri, düş-manın bu sızmalarına karşı duyarlı kılmak için 1987 yılının ilk aylarında komplo amacıyla eğitilmiş, ulusal kurtuluş saflarına sızdırıl-maya çalışılan ajanlardan ORHAN KAYA'nın (tırastla-rından bir bölümünü ya-mınlıyoruz.

ailece yerleştik. Orta hallinin altında beş çocuklu bir ailenin üçüncü çocuğuyum. İlkokulu kendi köyümüzde okuduktan sonra, okulu terkederek ev işlerinde çalıştım. Bafra'ya taşındıktan sonra, çalışan iki abimin yanısıra, çeşitli işlerde çalıştım ve en son olarak da fırında çalıştım.

Soru: Askerliğe girmeden

önce devleti, orduyu nasıl ta-nıyordunuz? Hangi tarhte, nerede ve nasıl başladınız?

O. K.: Bize sürekli devletin büyüklüğünü, ordunun güçlü-lüğünü, Türklüğün soyluluğu üzerine çok şeyler anlatıldık. Vatan-Millet-Ordu, dokunul-maz tabulardı, onlar heyni-mize, yüreğimize öylesine yerleştirilmişti ki, sökülüp atılmaları mümkün görülm-e-diği gibi, bunu düşünmek bile olası değildi. Devletin büyü-lüğünden, ordunun şanından, şerefinden şüphelenmek şur-da kalsın, müthiş bağlıydık onlara. Türklükten gurur du-yuyor, onu en üstün ırk göre-rek kesinlikle toz kondurmaya müsaade etmiyorduk. Ordu, vatanın koruyucusu, milletin kurtarıcısıydı bize göre. Kısa-ca bunlar her şeyimizi, onla-ra toz kondurtmadığımız gibi, onlara karşı olanlar da düş-manımızdı işte. Bu bağlılık temelinde vatani görevimi ye-rine getirme ve mehmetsiz olma şanı, şerefine erişme se-vinciyile 7 Eylül 1986'da asker

oldum. Askerliğimin ilk dev-resini Silvan 10 Jandarma Er Eğitim Alayı'nda yaptım.

Soru: Bu duygularla, yani devlet ve orduya olan bağlılık ve inançla askerliğe başla-ğınızda nelerle karşılaştınız ve orduda Kürdistan halkı ve önder gücü PKK size nasıl tanıtıldı veya anlatıldı?

O. K.: Askerliğe doktor kont-rolünden geçerek başladım. Bu kontrolden geçtikten son-ra, ilkin kafalarımız tıraş edi-lerek askeri elbiseler giydiril-di. Daha ilk andan başlayarak yüz kızartıcı adı küfürler söy-lenmeye, dayaklar atılmaya başlandı. Tüm insanı değel-ler, haysiyet, namus, her şey tek bir çırpıda çok basitçe ayaklar altına alınmış, onur, şeref diye bir şey kalmamıştı. Olanlardan bir şey anlamamış, şaşkınca hayal kırıklığı-na uğramış bir haldeydim. Çünkü hayallediğim büyük kurtarıcı, şerefli, şanlı ordu yerine, düşünmediğim bir manzarayla karşılaştım. İlk birkaç gün buna bir anlam

Orhan Kaya

veremiyordum, ancak daha sonra ordu gerçekliğinin bu-nun ta kendisi olduğunu anla-dım ve kısa bir sürede buna adapte oldum. Bu yapının bir parçası haline gelerek aynı şeyleri doğal bir parçam gi-biymiş gibi yapmaya başla-dım. Ben de artık ahlaksız, onursuz, içi kof bu yapının bir diğlisi olmuş ve onun hizme-tindeki bir gönüllüydim. Be-

nım gibilerin bu yapı içinde başka bir tavır sergilemesi beklenemezdi. Çünkü, kendi gerçekliğimin birleşeceği yerin ardından gerçekliğini başka olması mümkün değildi.

Askerlikten önce de gazete, televizyon ve radyoda PKK'ye ilişkin çok şeyler öğrenmiştim PKK'ye karşıydım. düşünmüydüm. çünkü vatan-millet-orduya karşı olan herkesi düşmanım biliyordum.

Askerlikte, eğitimlerimizin büyük bölümünün bunun üzerine geçtiğini belirtiriz. PKK bize çete, cani, bölücü eskiya, Allahsız komünist, Suriye ve İsrail ajanı vb. sıfatlarla tanıttı. Subaylarımız sürekli bu propagandalarla bizim beyinlerimizi yıkıyorlar, yalnız bunlarla da kalmayarak, bir bütün Kürtlere karşı bir düşmanlık öğretiyorlardı.

Soru: Türkiye'de halk arasında Türk rambosu olarak tanınan özel tim eğitimine nasıl girdiniz? Eğitimleri kimler verdi ve neler öğrendiniz? Yine bu eğitimlere kimler de ha çok olur rega hangi kesimden insanların tercih ediler?

O. K.: Bu eğitime acemi birliğinde komando eğitimi adına ayrıldığımızda başladık Acemi birliğinde ayrılıp, özel olarak dağa çıkarak kamp kurduk. Bizim bölükten 20, alayın tümünde 50 kişi bu eğitim için ayrılmıştı. Eğitim PKK'ye yönelik olup, gerillayı imha etmeyi amaçlıyordu. Ağırlıkla gece olmak üzere, yürüyüş çeşitleri ve kuralları, konuşma, pusu çeşitleri ve kuralları, baskın vb. savaş taktiklerini pratik olarak dağlarda öğrendik. Özellikle gerillayı mağara, ev, kamp vb. yerlerde kuşalmaya alakamiz imha etmenin üzerinde çok duruldu, böylece alanda bazarlarımız kendilerini nasıl feda etmesi gerektiği öğretildi. Pratik olarak yapılması gerekenlerin yanısıra, hatta ağırlikta örgütün çalışma tarzı, ilişki tarzı, şifreli yazı yazma, istihbarat toplama ve değerlendirme vb. konular üzerine gerçekleştirilen eğitimler de eğitimimizin diğer yönünü oluşturuyordu. Üç ay sonra öğrenmemiz gerekenlerin tümünü öğrenmiş bulunuyorduk.

Elbette bu hıızlandırılmış bir eğitim devresiydi, yoksa bu tür eğitimler daha uzun yapırlı. Eğitim dönemi boyunca öylesine doldurulmuş getirilmişti ki, kendimizi zaptedilmez olarak görüyor, karşındakileri güçten bile saymayacak kadar küçük görüyorduk. Eğitimi yapanlar Komando Yüzbaşısı Tamer Kiris, Yüzbaşı Temel Yıldırım (tesis sorumlusu), Astsubay Mehmet Yalçın'dılar. Bunların yanısıra daha başka denetleyiciler de vardı.

Bu eğitime ne öyle rastgele, ne de her isteyen kişi alınabilir. Eğitimlere alınanların karakteri, ahlama için belirleyici rol oynar. Çünkü bu kişiler sürekli olmasa da, uzun bir süre kullanılabilecek kişiler olmalıydı. Kolay satın alınabilen, her türlü sadistliği,

ahlaksızlığı yapacak durumda olmaları bir zorunluluktur. Onun için de toplumun en tortu kesimleri olan lümpen, faşist, serseri, düşkün tipler seçilir.

Özel timlerde kullanılanlar arasında Kürt asıllılar da kullanılır, ama bunlar devlete ve orduya ne kadar bağlı ve karagözlü faşist olurlarsa olsunlar, bunlara hiçbir zaman güven duyulmaz. Sürekli dönebilecekleri endişesi taşınır. Onun için de, nerede olurlarsa olsunlar, denetim altına alınarak, kontrol altında tutulurlar.

Bu eğitimi tamamladıktan sonra aynı göreve gideceklerle Gaziantep 122. Sınır Alayı'na gönderildik. Oradan da Martavah taburuna gönderildik. Burada da iz tarlası ve tel örgüleri geçme, ateş hattında ilerleme, mayınları çıkarma ve yerleştirme vb. sınıra ilişkin bir eğitimden geçtik. Bundan sonra da ilk sinanma alanı ve görev alanına gitmek üzere Tahtaköprü bölüğüne gönderildik. Buradaki eğitim süresince bizi her yönlü eğiten ve denetleyen Yüzbaşı Mustafa Yılmaz'dı. Kendisiyle birlikte sınır denetimine katılıyor, halkla ilişkiler kuruyor, işbirlikçiler vasıtasıyla sınır ticareti olan kaçakçılığı yapıyorduk.

Soru: Bu eğitimlerden sonra önünüze ne biçim görevler konuldu, bunları nasıl gerçekleştirecektiniz? Yine, bu görevleri başarmamız halinde neler ruadedildi rega başarmamız halinde hangi münmeleğe tabi tutulacaktınız?

O. K.: Sontalimatları Rize'di Astegmen Süha Işık'tan aldiktan sonra, daha önce en ayrıntılı noktasına kadar planlanan görevimizi gerçekleştirmek üzere, harekete geçtik. Görevimize ilişkin tüm bilgi ve talimatlarımızı tamamen almıştık. Bunun üzerine benle gelecek Ağrı (Palnos) Umud Oluk la birlikte aynı noktada nöbete gönderildik. Parolamız la anlaşıktan sonra silahlarımızı nöbet yerine bırakarak kaçtık. Ondan sonra iş, PKK ile ilişkiye geçmekti. PKK ile ilişkiye geçmek kolay olmamaktaydı heraher, üç biçimde hareket ederek ulaşmaya çalıştık.

Yurtdışına çıktıktan sonra, yakalanmamız halinde iltica talebinde bulunarak askeriyedeki baskıya, zulme dayanamadığımızı neden olarak gösterecektik. Böylesi bir durum çıkmadığı takdirde, bölge halkından yardım isteyecek ve onların aracılığıyla istediğimizi alana geçecektik. Bölge halkından gereken desteği alamamamız halinde belirlenen yere gidecek ve Yüzbaşı Mustafa Yıldırım'ın önceden saldırdı haberle tarif edilen yerde MIT mensuplarından S. Ş. adlı şahıs, bizi beyaz pego arabayla alacaktı. Ondan sonra ki yere onlar bizi götürcekti. Eğer bu da mümkünleşmeseydi, kendi başımızın çaresine bakacaktık. Ancak, bütün bunlara gereksinim kalmadı. 20.01.1987'de yurtdışına çıktığımızda bölge halkından umduğumuz, aynı zamanda en çok istediğimiz yardımı alabildik. Ondan sonrası iş PKK ile ilişkileri ustaca kur-

maya kalmıştı.

Gerçekleştirmemiz gereken görev, PKK saflarına sızmak. Askerlikten kaçışımıza dayanarak, gereken güveni sağlayacaktık. Bunu başarmamız halinde eğitimlere katılarak kullanılan taktiklerini, yerleşim alanlarını, ilişki ve çevreleri, ne kadar kişinin çalıştığı ve mevcut yapının sayısını, son hazırlıkları ve tek tek kişiler hakkında öğrendiklerimizi mümkün oldukça şifreli mektuplarla bildircektik. Bu mektupları ailemize posta yoluyla yollayacaktık. Bunlar ailemizin eline geçmeden postahane denetiminden geçirilerek şifreli olarak tekrar postayla ailemize gönderilecekti. Eğer, bu gerçekleştiremez, başka bölgeye gönderilseydim, bugün bir an kollayıp heraherimdekileri imha ederek kaçacaktım.

Bunları başarmak için çok çalışıp güven vermemiz gerekiyordu. Örgüt içerisinde sızmayı başarmama durumunda başka görevlerimiz vardı. En geniş istihbaratı toplama ve yeni gelecekler için yerleşim vb. hazırlıklar yapmamız gerekiyordu. Sağlam yerleşim alanlarını hazırladıktan sonra ilk gelecek kafildekiler Ahmet Topuz (Uşaklı) ile Mustafa Kömürçü (Sivaslı) idiler. Ardından gelecekler için de hazırlıklar yapmamız gerekiyordu. Kısacası ev, kimlik, silah vb. şeyleri hazırlayarak istihbarat toplayacaktık. Böylesi çalışmaların yanısıra, isimleri bize verilen üç şahsı vurma görevimiz de vardı. Benim arkadaşımın farklı olarak en önemli görevim de arkadaşımı denetlemektir. Kendisi sorumlum olmasın karşın, Kürt olduğum için güvenilirliyordum, onun için de gizli olarak onu denetlemekle görevliydim. Bunları başarmamız halinde ilk etapta 500 bin TL almak üzere bol para vereceklerini vaat ettiler. Bunun yanısıra yaptığımız tüm masraflar ödenecek, elde edeceğimiz gelirler de bizim olacaktı. Eğer istersek teskerelerimiz de verilecek, yoksa özel görevler almaya devam edecektik. Bu görevler, ağırlıklı olarak yurtdışında olacaktı. Başarmama durumunda üç ay içinde dönme emri vardı, yoksa biz de dönmüş sayılarak devlet nezdinde birer PKK li sayılacaktık.

Soru: Parti ile ilişki kurmayı nasıl başardınız kolay oldu mu?

O. K.: Açık ki, ilişki kurmamız çok zor oldu. Anlatılan biçimde kolay ilişki kurma mümkün olmadı gibi, ilişki düzeyimizde ne kadar ilerlediğimizi biliyorduk. Yurt dışına çıktıktan sonra bölge halkından yardım aldığımızı sevinmiştik. Ora dilini bilen arkadaşlarımız halka gereken güveni vermeye ve niçin askerlikten kaçışımıza dair onları ikna etmeye çalıştık. Haftalar sonra, ne düzeyde olduğunu bilmediğimiz bir ilişki kurabildik, tahii bölge halkının bize ne kadar güvendiğini kestiremiyorduk. Uzun bir süre uğraştıktan sonra Parti ile ilişki kurabildik. Yine, aynı dönemde

normal birer insan gibi davranarak en çok ihtiyaç duyduğumuz yerleşim alanı bulduk. Bir tarafta çalışmaya başlarken, diğer taraftan görevlerimizi gerçekleştirmeye koyulduk.

Soru: Parti ile ilişki kurduktan sonra faaliyete geçtiğinizi belirtiyorsunuz. Önünüze konulan görevlerin çok çeşitli olduğuna daha önce belirtmiştiniz. Bunlardan hangisini gerçekleştirmeye çalıştınız, ne kadarını başardınız?

O. K.: Biz, B. alanına yerleşip çalışmaya başladığımızda örgütün içine sızmanın kolay olmadığını anladığımız için bundan vazgeçtik. Onun için de istihbarat toplama, gelecekler için yer hazırlama ve vurmamız gerekenler hakkında bilgi edinerek bu yönlü çalışmalarımıza başladık. İlk yazdığımız şifreli mektupla yerleştiğimiz yeri bildirerek, toplamaya çalıştığımız istihbaratı gönderdik. Bunun sonucu bizle ilişki kuruldu. Biz de vurmamız gerekenleri tespit etmiş, bu yönlü hazırlıklarımızı tamamlamaya çalışıyorduk. Ahmet Topuz ile Mustafa Kömürçü'nün parayla gelmelerini bekliyor ve silah satın almaya çalışıyorduk. Bunların da sağlanması halinde belirtilen üç kişi toplantı yaparken, evin yakınında gece pusu atıp vuraacaktık. İşte, tam bu hazırlıklar esnasında ele geçtik.

Soru: Haylesi düşmanca bir faaliyetler içerisindeyken, Parti, durumunuzu farkederken mi sizi etkisizleştiriyor, dolayısıyla tüm çalışma ve faaliyetlerinizden mi vazgeçti? İhtiyaç yaptıklarınıza ve yapmamız istediklerimize rağmen, size karşı ne tür bir paklaşım sergiledi, bunu nasıl değerlendirdiyorsunuz?

O. K.: Başta şunu belirtmek gerekir. Biz daha yurtdışına çıktığımızda bölge halkı ile ilişki kurduk. Bize çok samimi bir ilgi göstererek sıracak karsılardılar. Ancak bu insanların sıcak ve samimi ilgi ve yaklaşımları bizi pis emellerimizden geri çekilmeden alıkoymadı, çünkü biz gözümüzün birer vahşi gibiydik. Özgütle ilişki kurduğumuzda zararlanmış askerden kaçmamız zorluklarını, baskılarını anlatmaya başladık. Hizmetinde çalıştığımız, tarafından satın alındığımız veya kendimizi sattığımız Türk devletine, ordusuna sövüp saymaya başladık. Örgütün bunlara o zamanda ne kadar inanmadığını biliyoruz, ama bizi beklediğimizden çok daha iyi karsılardılar. Tüm destekleri sunarak bize yardımcı oldular. Bize daha o zaman dolaylı olarak gelme amacımızın ne olduğunu arkadaşlarımız sormuştular. Yani, daha gelir gelmez niyetlerimizi, amaçlarımızı farkedilmiştik. Ancak, buna rağmen bizim için ne yapılması gerekiyorsa onu yaptılar. Yani, onlar en örnek dost, kardeş ilgisini göstererek samimi yaklaşırlarken, biz de onlar için en alakaca komploları hazırlamaya çalışarak pis, sefil, sadist duygularımızı onların kanını akıtarak tatmin etmeye çalışıyorduk.

Gönüllü, aynı zamanda kirallık katil olarak kanına girmek istediğim bu yönlü çalışmalarım sonuna gelmiş bulunduğum bir esnada bu insanlara, yani PKK tarafından ele geçirildim. Burada hiç ummadığım bir durumla karşılaştım.

Ben PKK'yi cani, katil, insana değer vermeyen bir çete olarak tanıyordum ve öyle tanıtmıştım. Ama PKK bana insanlığın büyük ve kutsal değerini verdi. Başka cani amaçlarımızı açıklamama rağmen kardeşliğin, insanlığın en doğrusu ve iyisini bana gösterdi.

Bana ne yapmak istediklerini açıkladıklarında şaşkınlığa dönmüştüm. Çok gizli çalışmalarımıza karşı Parti bizi ortaya çıkarmıştı, ki burada Parti gücünün yattığını anladım. Gerçekten en büyük insan saygınlığı, sevgisi, değeri PKK'de gördüm ve yaşadım. Tüm sadist, düşkün çalışma ve amaçlarımıza kardeşlikle, insanlıkla cevap verildi. PKK beni yeniden insanlığa döndürerek insanlığı kazandırdı. Amaçlarımızı çirkünlüğün gösterdi. PKK insana verdiği değeri, büyüklüğünü, yüceltiğini tüm insan alemine gösterdiği gibi, bana da gösterdi. Suçumun ağırlığını hakmadan yoğun çaba ve emekle yeniden insanlığı kazandırarak büyük affedici özelliğini en olumsuzundan da olsa bir insana verdiği değeri kanıtladı.

Soru: Anlatılarınızdan da ortaya çıktığı gibi, PKK tarafından affedilmisinsiz. Bu suçları işleyen biri olarak hangi cezaları size verilmeli gerçekleştirdiğiniz düşünceleriniz?

O. K.: Şahsen işlediğim ve işlemek istediğim suçların ne anlamla geldiğini farketmiş bulunuyorum. Bu suç bir bireye yönelik olan bir suç değildir. Bu yüzlerce yılın sömür baskı, zulüm ve işkencenin en katmerlisini yaşayan ve bunun acısını illerine kadar hissederek Kürdistan halkına, yüzlerce şehidin kanını bu uğurda akıtan önderi PKK'ye karşı işlenen bir suçtur. Biz halkın ve önderinin tüm değerlerine yönelen sadist, alçakça bir suçtur. Bundan daha büyük bir suç olamayacağına göre karşılığı da ölümdür. Mesela, Türk devleti olsaydı, değil bu kadar ağır bir suç işlemek, sıradan çok basit bir şeyle hıznarece öldürürdü. Bunun örnekleri cezaevlerindeki, dağlardaki PKK militanların nazlı hıznarece, sadistçe katledildikleridir. İşkencelerle katledilenlerin hunun tarihi belgeleridir.

PKK Önderliğinin büyük affedici özelliğini insanlığa dedici kazandırma ile yüce ve soyluluğun büyük simgesi ve temsilcisi olduğuna benim örneğimde bir daha göstermiş bulunmaktadı.

Soru: Sömürgeci-faşist Türk devleti sizi satın alarak Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine ve underi PKK'ye karşı kullanmak istedi. Buna karşın Parti sizi affederken serberst bıraktı. Bunu neye bağlıyorsunuz ve PKK'yi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Devamı 19. sayfa

KISA...KISA...KISA...KISA...

Güney Kore'de Gösteri

Güney Kore'de 18 yıl aradan sonra, iktidarın adayı olarak başkanlık seçimine adaylığını koyan Roh Tae Yu'yu protesto etmek amacıyla öğrenciler gösteri düzenledi. Seul'un Konkuk bölgesinde 1500'ü aşkın bir öğrenci kitlesi gösteri yaptı. Öğrenciler ile polis arasında çatışma çıktı. Polislerin gazbombaları kullandığı çatışmada, öğrenciler molotof kokteyli, taş ve sopalarla karşı koydular.

Politeknik Olaylarının Yıldönümü Anıldı

1973 yılının Kasım ayında Politeknik Üniversitesinde Yorgo Papadopoulos cuntasına karşı gösteri düzenleyen öğrencilerin üzerine tanklarla saldırılmış ve çok sayıda öğrenci katledilmişti.

Bu olayların 14 yıldönümü Atina'da 100.000'e yakın bir kitlenin katıldığı bir yürüyüş ve miting ile anıldı. Gösteri eylemine Kültür Bakanı Melina Mercouri, Başbakan Papandreu'nun eşi de katıldı.

Filistinli Gerillaların Yeni Bir Eylemi

Güney Lübnan'dan Planör tipi motorlu uçak ile Kariyat Shomana'ya inen FHKC-GK örgütüne bağlı bir gerilla İsrailli askeri kampını bastı. 6 asker öldürüldü, 8'i ise ağır yaralandı.

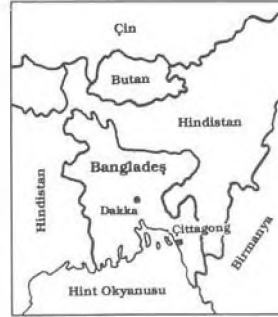
Reuter ajansının verdiği habere göre İsrailli askeri kampının yakınına Planör ile inen Filistinli gerilla daha sonra askeri kampa bomba ve otomatik silahlarla saldırı. Çıkan çatışmada Filistinli gerilla şehit düştü. Ayrıca çatışmada gafil avlanan İsrailli askerlerinden 6'sını öldürdü, 8'ini ise ağır yaraladı.

BANGLADEŞ: Muhalefet Erşad'ı İstifaya Zorluyor

26 Mart 1971'de Pakistan'dan ayrılarak bağımsızlığını kazandı. 1982'den beri sıkı yönetimle idare edilmektedir. 1971'den bugüne kadar üç kanlı darbe geçiren ülkenin en önde gelen kişisi, devlet başkanı Erşad'dır.

Diktatör Erşad, 1986 Mayıs'ında güdümlü seçimlere gitti. Muhalefet partileri, hile karıştırıldığı gerekçesiyle seçimleri protesto ettiler. Erşad'ın Jatiya Partisi, mecliste çoğunluğu sağladı. Böyle bir parlamenter biçim altında, askeri yönetim devam ettirildi.

Yoksulluk, işsizlik, açlık, hastalık ve doğal afetlerin kol gezdiği Bangladeş'te, hunlara bir de askeri yönetimin baskıları da eklenince, zaman zaman büyük kanlı çatışmalara neden olan kitle gösterileri ve ayaklanmalar oldu.

Parçalı bir durumdaki muhalefet, 21 parti ve grup tarafından temsil ediliyor. Muhalefetin iki büyük gücü Bangladeş Ulusal Partisi (BNP) ve 15 partili Avamı Ligi'si'dir (Halk Bloku). Birincisinin lideri, 1981 darbesinde öldürülen Zia ur Rahman'ın eşi Khaleda Zia.

Nüfusu:	103 milyon
Yüzölçümü:	143.998 km²
Okuma yazma oranı:	%26
Halksal bileşim:	
Bengaller	%98
Bihariler	%1.5
Birmanlar	%0.5
Dinler:	
Müslüman	%80
Hindular	%18.5
Budist	%1.4
Kristiyan	%0.1
Başkent:	Dakka (4.4 milyon)
Kişi başına:	130 dolar milli gelir
Nüfusunun %74'ü tarımda,	
%9'u sanayide çalışıyor	
9010 kişiye bir doktor düşüyor	
İhracatın %50'si jüt	

Avamı Ligi'si'nin ise, Bangladeş'in kurucularından Mujibur Rahman'ın kızı Hesina Wajed'dir.

Muhalefet, Erşad'ın istifasını ve erken demokratik seçimlere gidilmesini istiyor. Dayanışma halindeki muhalefetin çağrısıyla kitle gös-

terileri Kasım ortalarında başladı. Başkent Dakka'yı aşarak birçok büyük şehirde yarı a-yaklanma durumuna dönüştü. Asker ve polislin göstericilere ateşetmesi sonucu en az 30 kişi öldü. Tutuklananların sayısı ise birkaç bini aştı.

Yönetimin kanton seçimlerine askerlerin seçilebilme yasasını kabul etmesi, gösterilerin önemli bir nedeni olarak görüldü. Erşad muhalefette diyalog için gösterilerin durmasını şart koştu. Muhalefet ise, başlattıkları grevi aralıklarla sürdürüyor. Açlık ve baskılardan yılan kitleler ise sokakları terk etmemeye kararlılığında görünüyor.

İstifa etme ve açık diktatörlük arasında sıkışan Erşad'ın bundan hangisini tercih edeceği, muhalefetin örgütlülük ve kararlılığına bağlı.

Afrika Ulusal Kongresi Liderlerinden Govan MKEBİ Serbest Bırakıldı

1963'ten beri 24 yıl tutuklu kalan MKEBİ, 77 yaşında. Kasım ayının başlarında serbest bırakılan MKEBİ, hem illegal Güney Afrika Komünist Partisi üyesi, hem de Afrika Ulusal Kongresi ANC'nin kurucu başkanlarından ve halen yaşayan en yaşlı üç liderinden biri.

MKEBİ, Güney Afrika'da yaşamaya devam edeceğini ve Komünist Parti üyeliğini muhafaza edeceğini belirtti.

Serbest bırakılmadan önce, tutuklu ANC lideri Nelson MANDELA ile Cape Town Polisimor hapishanesinde bir saat görüştü.

MKEBİ, ilk işinin ANC üyeleriyle temas kurmak olduğunu ve yönetimin gezi izni vermesi durumunda Zambiya'nın başkenti Lusaka'ya gideceğini belirtti.

MKEBİ ile beraber dört siyasi tutuklu daha serbest bırakıldı. Bunlardan biri, 1963'ten beri tutuklu bulunan PAC (Pan Afrika Kongresi) üyesi

Govan MKEBİ

NKOSI dir

İrkçi rejim yetkilileri, yeni yıl festivalleri dolayısıyla politik havayı yumuşatmak amacıyla MKEBİ ve diğerlerini serbest bıraktığını ileri sürdüler.

Ancak, yerli halkın yoğun siyasal baskılarına, grev ve silah eylemleri nedeniyle zorlanan, uluslararası alanda tecrüti hızlanan ve ekonomik bu-

nalımı yaşayan irkçi rejimin, zenci halk muhalefeti görüşüne masalarına çekme taktığı olarak değerlendirilmektedir bu serbest bırakılmalar.

Güney Afrika Halklarının Kısa Örgütlenme ve Mücadele Tarihi

Tüm Güney Afrika Ulusal Kongresi (SANNC - South Africa Native National Congress) 1912'de kuruldu. 1920'de adını değiştirerek Afrika Ulusal Kongresi (ANC) oldu. Sömürgeci rejimi hedeflemesine rağmen, İngiliz krallığına yönelik sureç içinde zenci halkın sınıfsal bilinci gelişti.

1959'da Mangaliso Robert SABI'KWE liderliğinde radikal sol kesim ANC'den ayrılarak PAC'ı (Pan Afrika Kongresi) kurdular ve irkçi rejime karşı silahlı direniş başlattılar.

İrkçi rejim, 21 Mart 1960'ta Sharpeville'de katliam yaptı. En az 70 zenci öldü. Birlerce kişi tutuklandı. ANC ve PAC yasaklandı. PAC lideri R. SABI'KWE ve sonradan bariş gördü olan Albert LUTHULI, diğer zenci tutuklularla meşhur Robben adasına hapsedir. İki lider de burada ölümler.

Bu tarihle, hem ANC (Umkhonto we Sizwe), hem de PAC (Pogodilinde Biz kendimizi) adlarıyla silahlı direniş örgütlenir. Silahlı direniş, irkçi rejimin militarist gücünü aşamadı.

1961'de irkçi rejim, Güney Afrika Cumhuriyeti adıyla kurulmasına, sömürgeci uygulamalarını derinleştirdi. Zenciler için gezmeye yasakları getirildi. Zencilerin kaldığı "homeland"ları inşa etti.

1976'da, Johannesburg'un gettosu olan, 2 milyon insanın yaşadığı Soweto'da zenci halk ayaklandı. 16-18 Haziran'daki ilk ayaklanmada polislin ateşleriyle 100 zenci öldü, 1000'i yaralandı. Ayaklanma diğer bölgelere yayıldı. Ancak kanla bastırıldı.

1970'lerin sonunda ANC'nin silahlı kolu, tekrar gerilla eylemlerine başladı.

lemelerine başladı.

1982'de UDF (Birleşik Demokratik Cephe) kuruldu. UDF, 500'ü aşkın örgütü bünyesinde toplayıp, 2-3 milyon arası sayıda üyeye sahiptir. İçinde temel örgütlerden dinci örgütlere kadar değişik güçler ve zencilerin yanı sıra Hindu ve beyazlar da yer almaktadırlar.

İrkçi rejim, 1985'te sıkı yönetim ilan ederek, UDF'yi yasakladı. Amaç illegalliteye itip dağıtmaktı. UDF'nin çok sayıda önderi "vatana ihanet" suçlamasıyla Azania Halk Örgütü (AZAPO) ve Güney Afrika Kiliseler Konseyi (SACC) üyeleri ile beraber yargılanıp mahkûm edildi. İrkçi yönetimin ajanları, Güney Afrika'da 11 UDF önderini katlettiler.

Daha radikal bir hattı olan AZAPO ve UDF militanları arasında zaman zaman çatışmalar olmaktadır.

1985'te 86 yılları boyunca devam eden siyasal gösteriler, sıkıyönetim ve yönetimlin terör olaylarına, tutuklama ve yuzlerce zenci öldürmesine rağmen durmamıştır.

İrkçi rejim, dünya altın rezervlerinde söz sahibi olup, altın üretimi devlet gelirinin %25'ini döviz gelirinin %40'ını oluşturmaktadır. Buna karşılık 3 milyon zenci işsizdir. İrkçi rejim, komşu Afrika devletlerinin ekonomisi üzerinde etkin olup, bu ülkelere yönelik karşı-devrimci saldırıların merkezi durumunda-dır.

Maden Ocakları İşçileri Ulusal Birliği (NUM) sendikası 300.000 üyeye sahiptir. İrkçi rejime karşı siyasal mücadelede NUM'un katılması, rejimin ekonomisini sarsmıştır. Sadece 1984'te 499 grev yapılmış, grevler 1985'te 1986'da da devam etmiş, en son Ağustos 1987'de 340.000 maden işçisi greve gitmiştir.

Siyasal ve ekonomik olarak çıkmazı yaşayan irkçi rejim yeni manevralara başvuruyor. Belki G. Afrika halkının ulusal kurtuluş mücadelesini önlemek, reformist taleplerle sınırlamak istiyor.

Kürt edebiyat tarihinin seçkin ozanı:

EHMEDÊ XANÊ

YAŞAMI VE ESERLERİ

1851'de Hakkari'nin Han köyünde doğdu. Ölüm tarihi belli olmamakla beraber, eserlerini yazış tarihine bakılırsa 1700'lerin ilk çeyreğindedir. Mezarı Doğubeyazıt'tadır. Halk mezarını ziyaret haline gelmiştir.

Eserlerinde belirttiği gibi, daha ondört yaşında yazmaya başladı. Kürt halkının yaşam ansiklopedisi olarak kabul edilen "Leyla ile Mecnun", "Ferhat ile Şirin" düzeyinde bir destan olan "Mem û Zîn" adlı eserinden ayrı "Nubara Bîçukan" ve "Eqda İmanı" adlı kitapları yazdı.

Ehmedê Xanê, bağımsızlığa ve halkın çıkarlarına tutkun yurtsever bir ozandı. Osmanlıların dahil döneminin okumuş kesimi Arapça ve Farsça yazıyor ve hakim sınıfların çıkarına hizmet ederek aristokratlaşıyorlardı.

Ehmedê Xanê, bunu tepti. Ezilenlerin ve Kürdistan'ın edebiyatçısı olarak kaldı. Eserlerini ne Arapça, ne de Farsça yazdı. Kürtçeyi kullandı. Böylece Kürt dilinin ve edebiyatının çağdaşlarından geri olmadığını gösterdi.

Ehmedê Xanê, Kürt dil ve edebiyatının gücünü dile getirmeyi unutmadı.

... Kürtler o kadar kemalsiz değil, Fakat öksüz ve mecalsizdir, Hep birden bilgisiz ve cahil değil, Sadece sefil ve sahipsizdir. Olsaydı bizim bir sahibimiz, Yüksek himmetli, incelikleri bilen bir sahibimiz, İlim, kabiliyet, kemal, ız'an Şiir, gazel, kitap, divan, Bu çeşitler onun yanında geçerli, Bu paralar onun yanında makbul olsaydı, Ben o zaman manzum sözlerin bayrağını, Dünya damının üstüne asardım...

Geri getirirdim. Cizreli Mela'nın ruhunu, Ve diriltirdim onunla Harirli Ali'yi, Fakî-yi Tayran'a öyle bir sevinç verirdim ki, Ebediyete kadar hayran kalırdı.

NÛBAR A BÎÇUKAN

(Çocukların turlandısı)

1884'te yazılan bu küçük manzume, Kürt çocukları için yazılmıştır. Çocuklara bilgi, üretim, milli düşünce, uyum ve birlik üzerine uyarılan açık-lamalar vardır.

E. Xanê, NÛBAR'ın önsözünde, "Ne ji bo sahib rewazan, belki ji bo biçuket Kurmancan" sözleriyle, "Ben bu ne revaçtakiler için değil, Kürt çocukları için yazdım" der.

EHMEDÊ XANÊ VE MEM Û ZÎN

Ehmedê Xanê, bu ölümsüz eserini 1695'te tamamladı. Eser bir destandır. "Memê" Ala ve "Zînê" yoksulun, üretimin, dirençsinin, ezilmişliğe uğramışın, halkın temsil-sidirdir. İki kahramanda dile gelen Kürt halkıdır. Böylece Ehmedê Xanê, kesin kimin yanında yer aldığı net kollar. Sadece kendisi değil, halk azamının permi de koyar. "Be-kır" fitneçiliğin, ikiyüzlülüğün, baskının, zulmün, hak-sızlığın temsilcisidir. Ehmedê Xanê, epemen ezenlere tavır alır ve halka direniş ve birlik mesajı verir.

Ehmedê Xanê'nın bu büyük edebi eseri, ilk defa Rus araştırmacılar tarafından dünyaya tanıtıldı. 1860-85 döneminde Erzurum Rus Konsolosluğunda Kürt tarih ve edebiyatı üzerine araştırmalar yapan Loze, Mem û Zîn'in varlığından haberdar oldu. Aleksandr Jaba, eseri Rusça'ya çevirdi. Bundan ayrı olarak Fransızca'ya ve bazı bölümleri de Almanca'ya çevrilmiştir.

1919'da İstanbul'da Arap harfleriyle basıldıysa da, Türk yönetimi basımı yasaklar ve mevcutları yakar. 1947'de Halep'te, 1958'de de Şam'da Arap harfleriyle basıldı. 1953'te Hewler'de Soranca basıldı. 1962'de Moskova'da Latin harfleriyle basıldı. 1968'de M. Emin Bozarslan Latin harfleriyle Türkçeye çevirdi.

Ehmedê Xanê ve Bağımsızlık

Ozanın yaşadığı dönem, Kürt beyliklerinin bağımsızlıklarını yitirdikleri dönemdir. 1514'te Osmanlı sultanı Yavuz Selim'in Şah İsmail ordularını yenmesi, Kürdistan'ın da bağımsızlığını yitirmesini getirecekti. Kürt beylikleri, iki devlet arasında bölünecek, daha çok Osmanlıların tarafını tutacak, yabancı çıkarları için hem uç beyliği yapacak hem birbiriyle savaşacaklardı.

Dönem, 1800'lere kadar uygun olmasına rağmen beylikler bir araya gelip merkezi bir Kürt devleti kurma bilincine varamayacak, daha çok sömürgeci güçlere bağımlılıktan yana olacaktı.

Savaş alanı haline gelen Kürdistan'da halkı, örgütlüğü dağlarda arayacak, zorlandıkça enginlere tırmanacak, aşiret örgütlenmesine sarılacaktı. Bu da toplumsal yapının, kültürün, edebiyatın, ekonominin geri ve feodal çitler içinde hapsedilmesine yol açacaktı.

Osmanlı Sultanı IV Murad'ın Bağdat seferi ve 1938 Kasrı-Şirin antlaşması, Zagros dağlarından Kürdistan'ı bölecek, Osmanlı ve İran sömürgecilerinin Kürdistan'a nüfus etmesine yol açacaktır.

1639'da Malik Ahmet Paşa, Diyarbakır valisi olur. İlk işi Sencar Yezidilerini katliama uğratmak olur. Vali, Diyarbakır'dan başlamak üzere ağaları tek tek çökertir. 1655'te Van valisi olur, aynı şeyleri yapar. Erzurum, Van, Diyarbakır, Musul vb. büyük merkezler Osmanlı askeri kurumsallaşma merkezi yapılır.

Osmanlıların göttüğü taktik açıktır. Katliamlar ve timar sahibi ağaların sayısını artırarak feodal çatışmaları körükleyip, otorite bırakmamak. Böylece Kürt feodalleri, birleşmemekle ve Osmanlı valilerine uşaklık yapmakla, Kürdistan'ın elden gitmesinde işbirliği yaparlar.

Osmanlı Türkü, Kürt halkı için Romi'dir. Vahşidir Kürt halkı kırılır, acı çeker, dağlara sürülür, ama direnir, bağımsızlığa tutkusunu korur.

Ehmedê Xanê, burada ortaya çıkar. Halkın talebi olan otorite ve bağımsızlığı "Derdimiz" manzumesinde "Tek taçlı hükümdar" taleb ederek dile getirir.

Bizden de çıksın bir dünya dayanağı
Bulunsun bizim de bir padişahımız
Kıhet ortaya konsun gücümüzün
Bilinsin kadri kalemimizin.

Olsaydı eğer başı yükseğimiz
İlyik sahibi bir şiir isteyenimiz
Bizim de külçemiz sikkeyle basılır
Bu denli revaçsız ve şüpheli kalmazdı.

Olsaydı eğer bir padişahımız
Allah ona layık görseydi bir taç
Tayın edilseydi ona bir taht
Açıkcı açılırdı bizim de bahtımız.

Ozan, Kürt halkının Türk ve Fars sömürgecile-rine kinini dile getirir, barbarlıklarını vurgular.
Hasıl olsaydı ona da bir taç
Elbet olurdu bize de revaç.

Bize gelip gelmezdi bu Romlar
Baykuşların elinde viran olmazdık.
Olmazdık mahkum, yoksul, perişan
Yenümez ve boyun eğmezdik Türklere ve Taciklere.

Ehmedê Xanê, birleşmeyen, direnmeyen ve sömürgecilere uşaklık yapan Kürt beylerini unutmaz. köleliğin utancının onlara ait olduğunu yazar:
Onların uyrukluluğu utanç vericidir
Ama bu utanç ünlü kişileredir
Bu önderler ve beyler için namustur
Ozanların ve yoksulların gücü nedir ki?

Ehmedê Xanê, gerici şiddeti kınar. Buna sahip Türk ve Fars egemenlerinin Kürdistan'ı nasıl yıkık-larını anlatır. Fakat kurtuluş için otorite ve zorü görür.

Her kim elini kılıca götürdüyse
Kendisi için devleti zaptetti erkeğe.
Çünkü dünya bir gelin gibidir
Keskin kılıcın elindedir onun hükmü de.

Ben hikmetli dünyaya sordum ki:

"Başlığın ne senin?" Bana dedi ki "Hikmet."
Kısacası: Dünya kılıçla ve iyilikle
İnsana ram olur, boyun eğer.

Ozan, Kürt yığıtlığını unutmaz:
Ben Allahın hikmetine şaşa kaldım:
Kürtler dünya devletinde
Acep ne sebeple kalmışlar boynu bükük
Hepsi birden niçin olmuş mahkum?
Onlar kılıçla şöhrat şehrinin mahvetmişler
Himmet ülkesine boyun eğdirmişler
Onların her bir beyi Hatem cömertliğinde
Ve Rüstem cengaverliğindedir her bir erkeği.

Bak Arabistan'dan Gürcistan'a kadar
Kürtlülük olmuş kaleler gibi
Bu Romlar, Acemler onlarla hisar olmuş
Kürtlerin hepsi dört kenarda yer tutmuş.
Her iki taraf Kürt kabilelerini
İmha oklarına hedef yapmışlar.
Sanki Kürtler sınır başlarında kilitlenmişler
Her kabile sağlam bir set gibidir.
Bu Rum deryası ve Tacik denizi
Ne kadar çıksalar, harekete geçseler
Kürtler kana bulanırlar
Onları berzah gibi birbirinden ayırırlar.
Cömertlik, himmet, mertlik
Beylik, hammiyet ve yiğitlik
Hep Kürt kabileleri için onaylanmıştır
Onlar kılıçla ve himmetle ün salmışlar.

Ehmedê Xanê, bağımsızlık gibi toplumsal ilerlemenin de birlik ve ittifaktan geçtiğini güçlü bir şekilde şiire işler ve mesaj olarak Kürt halkına bırakır:

Olsaydı eğer ittifakımız bizim
Hep birlikte birbirimize itaat etseydik
Romlar, Araplar ve Acemler tamamen
Hepsi bize uşaklık ederdi.
O zaman dini de, devleti de ikmal eder
İlmi de hikmeti de elde ederdik
Sözler o zaman birbirinden ayırılmaz
Gerçek hüner sahipleri çıkardı ortaya.

Kürdistan'da Göçler; Neden ve Sonuçları...

Baştarafı 11. sayfada

iki kol halinde saldırıya geçer. Bu sayı 40.000 civarındadır. İngiliz gazeteleri 60.000 kadar verirler. Türk ordusu geçtiği her yerde canlı birkalmaz. Yine de başarılı olamaz. Haziran ayına kadar, durum Kürt direnmedilerinin lehinedir. Türk ordusu birkaç bin kayıp vermiş, oniki uçağı düşürülmüş-

tür Bir ara ayaklanma Hak-kari, Van, Erçiş, Eleşkirt, Kotir'a kadar yayıldı.

Bu durum, Türk ordusu ve hükümetinde bunalım yarattı. Bunun acısını halktan çıkardılar. Zilan deresi ve civarında 200 köyü yerle bir ettiler. 5000 insanı katlettiler. "Her tarafa rastladıkları mukavemeti haz-

medemeyen ve verdikleri ka-yıpların öcünü almak isteyen Türk askerleri kadın ve çocuk-lara saldırdılar. Hareketin dış-ında kalmış masum köylere bile uçaklardan yağdırılan yangın bombaları ve benzerle-rinin altında yanıp yerle bir olmaktan kurtulamadılar. Van'da torbulara diri din doldu-rulup dikilen yüz kadar Kürt entellektüeli götün sularına atıldılar." (1. Rambout, Çağ-daş Kürdistan Tarihi, s. 33)

Türk burjuvazisi 100.000'e yaklaşan ordusu ve 100 savaş uçağına rağmen, ancak emper-yalistlerin doğrudan desteği-ni alıp, İran'la anlaşlıktan sonra ayaklanmayı bastırır-lar. İran'a Küçük Ağrı Dağı bölgesi verilir. İnsan Nuri, İran'a geçer. İbrahim Hüske, Ağrı dağında kalarak direnir. Ayaklanma 25 Eylül'de kırıldı.

Türk ordusu sayı ve donanım olarak çok üstündü. Ağrı

tecrit olmuştur. 1925 ayaklan-masının ardından Ağrı direni-şi yaygınlaşmadı. Direnişçi-le silahsızdılar. Dışarıdan beslenemiyorlardı. İran'ın Türk askerlerinin Küçük Ağrı bölgesine asker çıkarak, ayaklanmayı kuşatmasına izin vermek istiyordu.

Geçerken, Türk burjuva barbarlığı ve soylu Kürt dire-nişine ilginç bir iki örnek ver-mek istiyoruz.

Türk askerleri "Muş'un Çukur bölgesinde Musa Bey aşiretinden Şeyh Rıza'yı diri diri yakarlar. Bu vahşete dayanamayan direnişçiler, düş-mana anladığı dilden cevap verirler. Yakaladıkları 200 can-lı Türk subayını bakır kazan-larda haşlarlar." (Gora Sasu-ni, s. 188)

Ayaklanmanın son günle-rinde, önderleri direnişi sür-dürmenin çarelerini ararlar. Yaşlı kadın ve çocukları ko-

ruma önemli temel bir sorun-dur. Çünkü, Türk birlikleri en aşağılık hakaretleri yaparak yakaladıkları her Kürt insanı-nı öldürüyorlardı. İnsan Nuri ve diğerleri kadın ve çocukla-ra dağlara tahliye etmeyi öne-rirken, İbrahim Hüske, "Bü-tün kadınları, güçsüz ihtiyar-ları ve çocukların kılıçtan ge-çirsinler ki arkalarındaki bü-tün köprüleri yaksın olan dev-rimci güçler, son nefesine, son nefesine kadar savaşsınlar." (age s. 206) teklifi ile durmaz, ailesinden on kişiyi öldürür. Diğerlerinin müdahalesiyle bu gaddarlık önlenir.

1920'ler boyunca, Türk burjuvazisi Kürdistan'da kat-liam, sürgün ve mecburi is-kani beraber uyguladı. Der-sim dışında egemen olduğuna göre artık mecburi iskani ra-hat uygulayabilir, ulusal imha politikasını hayata bütün yön-leleriyle geçirebilirdi.

Orhan Kaya ile Yapılan Röportaj....

Baştarafı 15. sayfada

O.K.: Gerçekten Türk dev-leti beni satın alarak çok çirkince kullandı. Tüm insani değerler olan onur, şeref, namus, haysiyet, her şeyimi ko-ucuza satın alan Türk devleti beni kötü emelleri için kullandı. Benim gibi kişiliksizleş-tirdiği insanları harcamasını bilen Türk devletinin gözünde bizim hiçbir değerimiz yoktur. Ötümyle yağma, talan, soygun üzerinde pis asalakça yaşayan bir güçtür. Ö zoru işletilen bir cinayet şebekesi, katil, bar-bar, vahşi bir köhnemiş güç olup insanlığın yüzkarasıdır. Kardeş kardeş vurdurtan cani bir gücün başka bir şey beklenebilir mi? Bu devlet geçmiş ve bugünüyle varlığını bu biçimde devam ettirmektedir. Bundan en çok za-rar gören, katledilen, kanı emilen, soyulup soğana çevri-len Kürt halkıdır. Bu lanetli güç bununla da kalmayarak Kürtleri tümenden tarih sahneden silmek için hiçbir mad-di temeli olmayan yalanlara dayanarak varlığını inkar etti ve bunu tüm dünyaya kabul ettirmeye çalışmaktadır. İş-gücüü sahtekarlık olan bu güç beyinlerimize tersyüz edilmiş gerçekleri asılayarak suç ortakları haline getirdi. PKK onderliğinde birleşen Kürdis-tan halkı insanlık adına hesap sormak için ayağa kalktı. İn-da, bu güç tarafa eşine ender rastlanılan bir biçimde bunu bastırmaya çalıştı. Başara-mayacağı da ortaya çıkınca PKK Önderliği ve PKK şah-sında tüm insanlığa saldırı ve kara çalmalar fırsatı başla-tıldı. Gerek daha önceki, ge-rekse daha sonraki anti-propagandalar tümüyle beyinle-rimize işgirdi. PKK Önderi Abdullah ÖCALAN bizzat ken-disi bana ve benim gibilerime gerçekleri göstererek insanlı-ğa kazandırmaktadır. Bu ka-dar büyük suç işlemiş bir olarak yine bu kadar içi boşal-tılmış kök, serseri düşünün birine insanlığı verebilmek için, doğruları gösterebilmek için yoğun bir mücadele vere-rek rolünü oynamıştır. Faşist Türk devleti bu gerçeği sine sine oturtmasını bilmelidir. Onun yüz kızartıcı yalan ve karalamaları, PKK ve Önder-liginin oynadığı tarihi role

gölge düşüremeyecektir. Ken-di pis parazit yaşamını devam ettireceğini bilen Türk devleti-nin gideceği yer tarihin çöp sepetidir. Hiçbir güç ve kudret onu bu sondan kurtaramayaca-tır.

Soru: Son olarak Türk hal-kına ve askerlere bir mesajı-nız var mıdır?

O.K.: Türk halkı, insanlı-ğın onurunu, şerefini, hatta insanlığın kendisini kurtar-mak için ve de kendi kurtuluş-ları için kardeş Kürt halkıyla birleşerek bu cani devletin hesap sormalıdır. Kürdistan halkına karşı yürütülen savaş onun şahsında tüm insanlığı ve de Türk halkına karşı yürü-tülen bir savaştır. Tümüyle yalan, iftira ve karalamalara dayalı olarak PKK ye karşı yürütülen propagandaları inan-mayın.

Bu cani, barbar güç Türk halkının temsileisi olamaz, o insanlığı ve de halkımızın düşmanıdır. Onu, insanlık adı-na kardeş Kürt halkıyla birle-şerek yıkmak baş görevimiz-dir. Türk ana ve babaları yüzlerce örnekten bir tanesi olan örneğimden gereken dersi çıkarmalıdır. Askerlik adı-na cinayet şebekesi içine alın-larlar ellerini kardeşlerimi-zin kanına bulayarak, benim örneğimde görüldüğü gibi çir-kın emelleri için çok kötü bir biçimde kullanıyorlar. Anne ve babalar çocuklarının as-kerliğe alınmasına dur demeli-dirler.

Asker kardeşlerimiz, faş-ist subaylarımıza inanmayın. Onlar yalan söylüyor ve sizin ellerinizle kardeşlerimizi kat-lettiriyorlar. Karşısında savaşı-tığımız kardeş Kürt halkıdır. Bizim kurtarıcılarımız PKK militanlarıdır. Ayaklar altına alnan onur, şeref, haysiyetinizi ve de insanlığı kurtarmak için silahlarınızı faşist subay-larımıza çevirin. Sizi de benim gibi kullanmak istiyorlar. Unutmayın ki, faşist subay-ların yanında hiçbir değeriniz yok. Fırar edin. Silahlarınızla ARGG'nin saflarına katılın.

- Kahrolsun faşist Türk devleti!
- Yaşasın PKK!

Orhan Kaya
25.10.1987

Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan...

Baştarafı 13. sayfada

eliğinin, Kürdistan kadınına uzunemek gücü olarak kullana-ması, ülkesinden göç ettiril-mesine ve asimilasyoncu eği-tim kültür politikalarına kar-şı olunması,

5- Kürdistan gençliğinin sömürgeci ordusya alınmasına karşı olunması,

6- Aile kurumunu, kadın köleliğinin ve gerici erkek e-gemenliğinin alanı haline ge-tirilen feodal ve burjuva an-la-yışlara karşı olunması; aile-nin ulusal kurtuluşu mücade-leinin devrimi yurtsever bir ka-lesi haline getirilmesi, aile-yi demokratlaştırma ve dev-rimleştirme mücadelesinde doğahilecek sektör ve yozla-şmaçı anlayışlara karşı du-rulması,

7- En geniş kadın yığınla-ryla bağ kurulması, ulusal kurtuluş siyasetinin kadınla-rın elinde bir silah haline ge-tirilmesi, Kadınların sömürge-ci-burjuva ve feodal-kompra-dör değer yargıları ve polit-ikaların etkisinden kurtarı-lmasının hedef alınması. Ka-dınların kurtuluşlarının diğer emekçi sınıf ve tabakaların kurtuluşuyla bütünlük oluşt-uğunun kavratılması. Bu bi-liğle topyekun kadın örgüt-lenmesine varılması,

8- Kadınların ulusal kurtu-luş mücadelesinde üstlendi-ği rolüne uygun olarak, Parti ve Cephe nin kadrosal ihtiyaçla-rını karşılamının sorumluluk ve çalışması içinde olunması,

9- Kadınları, sosyal, ek-o-nomik, kültürel eğitim siya-sal yaşamının ulusal kurtuluş savaşına göre düzenlenmesi, kadınların kendi arasındaki işçi-köylü, aydın öğrenci-ke-gorilere ayrıldığını dikkate a-larak bütün bu kadın kesimle-rinin ortak sosyal, ekonomik, eğitim, kültür, siyasal örgüt-

lenme ve mücadele sorunla-rından kalkarak hepsini aynı çatı altında birleştirmesi ve mücadelelerinin yönetilmesi,

10- Faşist Türk sömürge-ci-liginin devrimci mücadeleyi açığı çıkarmak ve kadınları yozlaştırmak amacıyla gelişt-irdiği dernek, sosyal kurum-lar, sendika vb reformist ve yoz amaçların bu işlevine karşı olunması, bunların kadınlarla bağ kurma, örgütlenme ve di-ğ-er birliklerle dayanışmayı geliştirme bir alanı olarak değerlendirilmesi. Bu işlev-leri içinde bu ve benzeri organ-ları geliştirmekten yana olun-ması,

11- Şehit, tutuklu ve savaşçı aileleriyle dayanışma içinde olunması,

12- Kürdistan Ulusal Kur-tuluş Mücadelesinin temelyön-temi olan silahlı mücadeleden kabul edilmesi, desteklen-mesi birlik saflarından sa-vasçı ve milis seferberliğinin geliştirilmesi,

13- Silahlı mücadelenin ge-lişmesine uygun, onu gelişt-i-ren ve onunla koordineli ola-cak şekilde faşist Türk sö-mürgeçliği ve onun işbirlikçi-le-rine karşı geniş ve çeşitli siyasi eylem biçimleri içinde olunması, bu amaçla bildir-i, afiş, yazılma, toplantı, boy-kot, yürüyüş, miting, ısgal vb eylemler içinde olunması

14- Sınıfsal ve ulusal geli-şmelerin ürünü olan kadın-er-kek eşitsizliğine, bunun ulusal kurtuluş saflarındaki etki ve görünümlerine karşı olunması. Bu amaç doğrultusunda Parti, Cephe Ordu saflarında Kürdis-tan devrimci-yurtsever kadı-nının demokratik mücade-le-ye çekilmesi ve bu mücade-le-nin ulusal kurtuluş muca-delesine tabi kılınarak ve onunla içiçe verilmesi,

B- Türkiye devrimci-de-mokratik kadın hareketiyle, iki halkın bağımsızlık ve öz-gürlük çıkarılarının eşitliği temelinde en sıkı dayanışma-dan yana olunması. Türkiye-de soldan kaynaklanan kadın sorununa sig, biçimci, yüzey-sel, mekanik, reformist yakla-şım-larla mücadele edilmesi, kadınların anti-faşist, devrim-ci-demokratik mücadelesine katılınması. Türkiye deki okul ve fabrikalarda bulunan Kür-distan kadınlarını ulusal kur-tuluşu kadın örgütlenmesi ve mücadelesine çekilmesi, bu-nun örgütsel araç ve kollarının oluşturulması. Anti-faşist ka-dın hareketinin yararlandığı dernek sendika vb alanlar-ı Kürdistan kadınlarını ör-gütlemek yönünde yararlanıl-ması,

C- Kürdistan'ın diğer par-çalarından ulusal kurtuluş mü-cadelesinin yükseltilmesi ve halkımızın ulusal birliğini yaratılması doğrultusunda kadın birliklerinin kurul-masına öncülük edilmesi, bunun örgütsel araç ve kolla-rının oluşturulması,

D- Ortadoğu halklarının kadın hareketleriyle, anti-so-mürgeci, anti-emperyalist il-keler doğrultusunda dayanış-madan yana olunması ve bu doğrultuda çalışma içinde o-lunması,

E- Başta ulusal kurtuluş savaşına geçen halklar ve sosya-list ülkelerin olmak üzere dünya halklarının devrimci-demokratik, yurtsever kadın birlik ve hareketleriyle enter-nasyonalist dayanışma içinde olunması, Kürdistan kadınının mücadelesinin çok yönlü tanı-tılması, uluslararası platform-larda Kürdistan kadınının temsil edilmesi, dünya dev-rimci-demokratik kadın hare-ketinin Kürdistan Ulusal Kur-tuluş Mücadelesine desteğinin sağlanması

★

Impressum:

M. Atar
Göttinger Chausse 73
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:

Feyka-Kurdistan
Postfach: 153
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:

BfG. Bonn
Konto Nr: 1205242100
BLZ: 38010111

Norveç

Fransa
İsviçre
İsveç
Avustralya

2.50 tkr.

6.- ff.
2.50 sfr.
6.- kkr.
3.- \$

Danimarka

Avusturya
İngiltere
Hollanda
Belçika

8.- dkr.

18.- s.
0.80 £.
3.- nfl.
60.- bfr.

DEH SALIYA DAMEZRANDINA PKK BÎŞÊWEYEKA SERBİLIND HAT PÎROZKÎRIN

Naweroka axafa di şeva pîrozkirina 10 saliya damezrandina Partiya Karkerên Kurdistan de, bi navê berpirsiyariya PKK li Ewropa

Er neh sal, mizgînî didin ku tirêja ku di destpêkê de xwe çûrsand, îro xwe qulbandiye agirekî serhildanê ku dest û beparên Kurdistanê disojîne. Lê ev gîşt li alîkî, buhevhatina herqas mirovên Kurdistanê ku ji bo yek bawerî û dozê dilê wan lêdixe, bi serê xwe rîdan û bişereka birumete. Er bûyerê datîne ber çavan, ku ev gel çuqûs hebûna xwe daçe peşirandin, ku hebûn û welatê wî gelê dihatî jîbîrkirin. Di bin van pêşketimên de, tenê mîza yek rêkxistina şoreşgerî heye. Ew jî PKK ye, ku ji hêmbaza gelê Kurd afirîye û berpirsiyarê hêviyên bilind ê wî gelî ye.

Gelê me jî domanek jiya, ku heya merhelekê bîbû biyanê dewlemendiyan xwe. Zanatiya bo welat, ku şerê û namuse û miroratiya pêşveçûyî xwîna xwe jê re dide rêtin, demekê de li bal me jî gelek sist û jarbû. Pîrsa welat, ku mafê gelê me ye û gelê me li ser diçe, pir nedihat nasîn.

Milletê hênar û xwedî. Gelê Kurd! Belê wê navê didan gelê me, ku gelekî e kemartir ji ên dîrokê ye û wê yekî jî li pêşiya çavê miroratiya pêşveçûyî digotin, ku nimûna bîdengîyeka disoje bû. Gava li Afrika reş, êl û eşîrên piçûktirîn jî li welatên piçûk bi şeweyeka bextiyar, sitranen serxwebûnê dixwendin û diqirandin, li Kurdistanê guhên dilan kerr û nîrî bûn.

Dîrok û sermîrîs gelek jî nêzîkî bihevre girêdayî ne. En ku dîrokên wan nîne, talûnasibê wan jî nîne. En ku dixwazim sermîrîsa xwe biqurêrînin, nevarin ku dîroka xwe biqurêrînin.

În nawerokên meha Mijdarê ên din jî di dîroka me de hene. 17ê Mijdarê ew rojê, ku sala 1937ê de pêşengê serhildana Dêrsimê Seyîd Rîza û 13 hevalên wî li bajarê Xarpûtê bidar we hatin xistin. Îro, ku Partiya me dikare 10 saliya damezrandina xwe, em bi hîmet serê xwe li pêşiya ran lehengên bûha ditewînin, di ran rojên 50 saliya bidarvekirina wan de.

Ne derfete ku mirov rastîya PKK nasbike, gava mirov PKK jî rastîya dîroka Kurdistanê qutbike û wusa li PKK binêre. Damezrandina PKK, di dîroka Kurdistanê de, rojeka birumete. PKK, afirandkarê jî nûhve jiyandî ye. Lê dîroka PKK, ne bes bi sala 1978ê destpêdike. Er ne raste PKK, berpirsiyarê keleporên rind ên dîroka Kurdistanê ye. Ew bendava bilindahiya berxwedana gele me ye, ku gelê me di dîrokê de pêşveziştîye.

Em ne wusa hesan hatin van rojan, ku durîşmên şer û serfraziye tînan bangdan û herwusa ji herdemê diwartir. Xwîna bi sedan ronakrewanên şoreşê ku xwîna xwe bo zaka welat rêtine, tîvane û hingartîrînan ku li zîndanên û benedzanên dîlîyan cengê jiyana, em anîne van rojan.

Xelatên komekî jî şoreşgeran li pêşengîya sekreterê gelemperîya PKK rêheval Abdullah OÇALAN, îro mîna lehiyekê seranserî Kurdistanê regirtiye û wê tevgera serxwebûnê afirandine.

"Welatperwerên birêz!"

Gava PKK li ser zaka Kurdistanê ran pêşveçûnê birumet afirand, piştî xwe tenê û tenê da gelê Kurd. Baweriya xwe bi hîma gelê xwe anî. Ji bo alîkariyên derveyî, tucaran berê xwe ji zeta xwe nequliband. Der ji zeta xwe a serbîzwe û siyaseta xwe berneda. Em piştî xwe bûn şerê berxwedana şoreşgerî, ku li çiyayên Kurdistanê ên bilind berzdihe. Bi alîkariyên ku emê pêşkêş bikin, emê şertê xîz her bosta Kurdistanê li emê welatê xwe jî bo mêtîngerên Tirk ên faşîst bikin doje. Em welatê xwe ê şerî û bedew, bikin perçeyî cîhanê ê aza û serbîzwe, nola bihûştêkê...

Destpêk rûpela dawî de

Helbesta "Ji bo PKK" têtin xwendin û dengê bilinddibe, "Biji PKK!"

Bi banga, "em we gîştan vexwendiyê keliyekê jî bo şehîdên serxwebûna Kurdistan û şehîdên şoreşên cîhanê dikin", girsên gel tev radibin ser lîngên xwe û kulmên xwe li jor digiwişênin.

Du wê bûyerê, bernama şevê bi se zimanan tî xwendin.

Pêşî Koma Sitranan derdikeve pêşiya vexwendiyên Helbest û xoşxanên şoreşgerî dixwêne. Vexwendî li çepikan dixin.

Bi naye berpirsiyariya PKK li Ewropa, nûnerê axafa konevanî bi zimane Tirkî dîke. Disa durîşmen awazî bilinddibin. Bi gotinên, "welatperwerên heja û vexwendiyên birêz hun bi xweşî hatin şeva pîrozkirina 10 saliya sazîkirina PKK" axaf destpêdike. Dure, "Biji Partiya Karkerên Kurdistan."

Helbesta, "Me sundxwariye ey Kurdistan. Emê berxwedanê neqşinkî li ser xaka te" têtin xwendin û hozan Mizgîn dest bi xwendina sitranên xwe dîke, di pîrozkirina 10 saliya PKK.

Koma Govendê ji bajarê Hamburgê, tevî cîlên leşkêrî derdikeve pêşiya vexwendiyên. Çende leyistokên rengarêng pêşkêşdike û cih jî bo Koma Jiyan berdide. Koma Jiyan, berî dest bi bernama xwe bike, dibêje, "welatperwerên heja ên Kurdistanê, em we bi navê Koma Jiyan silav û pîrozdikin."

Bi durîşma, "Biji hevgerîna navnetewan" axafa bi zimane Almanî destpêdike. Keliyekê dinê, Koma Govendê ji bajarê Duisburg leyistokên xwe pêşkêşdike.

Piştî van, axafa konevanî bi zimane Kurdî têtin xwendin û dure hozan Serdar helbestên xwe ên şoreşgerî pêşkêş dîke. Kîlame bi navê "Serhildan" ku bi rêzên "Îro 15ê Tebaxe ye Rojeka nûh lêdixe" destpêkir, yekderbê cîwan dîlîvêne. Bi hezaran mirov bi yek deng û jî yek devdibin, "tolhildan... tolhildan... tolhildan!"

"Welatperwerên heja nîha emê tevdê temaja koma govendê ji bajarê Hannoverê bikin" têtin gotin û ev kom derdikeve pêşiya vexwendiyên. Bi govendeka heja, jiyana cîvaki Kurdistanê têtin pêşkêş-

kirin, disa denge durîşman bilinddibe û li çepikan tî xistin. Seet dora hijdehûsihûnehan. Bernama şevê jî bo nîv seetê tî birin.

Birê duwemîn, bi xwendina namebruskên piştigirtîne destpêdike û diyariyên gihabûn şevê tînan naskirin.

Bi hêjmara xilbe ji hunermendan, Koma Berxwedan diyar dibe. Bi sitrana "Kurdistanê Kurdistanê" helbest û kîlamên şoreşgerî, dilîni û gelêrî tînan xwendin duheve.

Koma Berxwedan jî seetê bêtir bernama xwe domand. Dure Koma Govendê ji bajarê Koln û hozan Zînar payhev derdikevin.

Seet bistûsişûsihûneh, "Emê nîha axafa sekreterê gelemperîya PKK rêheval Abdullah OÇALAN, di barê pîrozkirina 10 saliya damezrandina PKK de ji filma video şanî bikin" tî gotin. Hemû mirovên di ewyanê de li xwe dilîvin û dîcivin. Herkesek radibe serxwe û durîşma "Biji Serok APO" tî bangdan. Herkesek keyfxweş û bi şahiye. Ç rêheval Abdul-

lah OÇALAN jî perdê diyardibe. Wê navberê de ên ku li derî ewyanê bûn, dibezin hunan, li cîhekî bo xwe digerin. Hinek dimênin ser lîngan. Ronahî tînan vemirandin. Axafa rêheval Abdullah OÇALAN wusa destpêdike. "Di wê roja damezrandina partiya me de isal jî ez ne bi we re me, lê ger jî dur jî be, ku min kariyê wê axafê di şeva pîrozkirina 10 saliya damezrandinê de jî we re bişenim, ez pir bextiyar dibim..." Hemû vexwendî bîdeng guhdariya serokê xwe dikin. Bedengiyeka mezin ewyan dîke bin hikariya xwe...

Lê bernama bi şinoyekê berdewam dibe. Naweroka şîno, di dermafê şerê li Kurdistanê û tewrê hêzên çep ên hevxbatkar û reformîst de ye.

Bernama şevê, bi Koma Govenda Zarokan jî bajarê Celê didome û dure, kîlame "Apo hate Hilwanê" hemû vexwendiyên radike govendê. Gava şeva pîrozkirina 10 saliya damezrandina Partiya Karkerên Kurdistan diqediya, seet jî yekê nivê şevê derbasbû.

Pîrsa Kurdistan, di Konseya Ewropî de yekcardin bû babêtê gotebêjê

Destpêk rûpela dawî de

hebûn. Cîvîn gelek bi şahî û bi awakî rind roja çarşembê seet 9'an destpêkir û roja îne dawî bi xebatan hat.

Heyetek bi navê Eniya Rîzgariya Netewa Kurdistan tekkîlî cîvînan bû. Heyeta ERNK di cîvînan de li ser pîrsên karker û penahên ji Kurdistanê ma û herwusa bala cîvînan kişand ser tekoşîna ku li welat pêşdikeve. Axafkarê ku bi navê federasyona mihaciran peyivî, hima weşanan di cîvakan de û sextekariya weşanên Tirk anî zimên. Bi hînkaran dani holê, ku rojnâmên Tirkîyê dibin fermana dewletê de dixebitin. Li ser bîhehlaqîya weşanan Tirk rawestîya Herwusa rojnâme û weşanên Ewropî jî rexnekir, jî ber ku ev piştî xwe didin weşanên Tirkîyê û bi wê nolê mirovên Kurdistanê, Têkoşîna Rîzgariya Netewa Kurdistanê û pêşengê wê tekoşîna PKK, jî bal awîra gelemperîya Ewropî de rêşdikin û bi wê nolê jî, karguzarî û xîzmata weşanên Tirk û paş-

verotîyê dikin.

Berpirsiyare dewleta Tirk Ahmet Fidan, ku nekari tehemmul bike ku pîrsa Kurdistan di ewyana konseya Ewropî de ku Tirkîyê jî endamê wê konseye ye, bûtin zimên, bi hêrs xwe berizand hinde encumanên cîvînê û xwest gotinên wan bi bîşermî bibire.

Berpirsiyare Komara Tirk, bi befîhetî xwest îstap bike, ku gelek bi navê Kurdan tune ye û zimane Kurdî jî zaravekî zimane Tirkîye."

Di cîvînê de, pîrsa Kurdistan bû pîrsa navendî û giringtirin. Bêhtirîn li ser wê pîrse hat peyvandin û encumanên cîvînê sempatiya xwe bo heyeta ERNK diyarkirin. Axafkarê, ku bi navê CEDRI peyivî, bi zimane kî diwar û hişk berpirsiyare Komara Tirk rexnekir û diyarîkî, ku piştigirtiya gelê Kurd dike û dîtinên heyete ERNK bi tevayî dipejirîne.

Du axafa berpirsiyare CEDRI, raportorekî Almanî bi navê Dagmar Luuk, eşkere piştigirtiya dewleta Tirk a faşîst kir.

SERFİRAZÎ BÎ DESTÊ GELE KURD BERZDÎBE

Destpêk rûpela dawî de

wusa bawer dikin ku wê bikaribin jiyana xwe ji mirinê xelasbikin. Çiyan tev dizane ku emperyalistên Emrîkî ji xwediyê çekên giran û nûjen bûn, lê giştî li ber berxwedana gelê Vietnamê hêkar man û avê de çûn. Ev tali îro bi serê mêtîngerên Tirk ji tetin.

Di van mehên taliyê de, têkoşîna me a rizgariya netewî pêşveçûna xwe li navendên bajarên mezin bi şeweyeka tunde û diwar lezand. Daku mêtînger bikaribin hikariya ve pêşveçûnê bişkenin, zora xwe dan operasyon û girtin. Serê de li bajare Amade, li gelek bajarên mezin ji bo girtina welatperweran mêtîngerên Tirk operasyon birêve xistin. Daku welatperwerên Kurd xwe negihênin şoreşê û bîr tirsandin gava ten girtin bi rengê endamên PKK ten şanikirin.

Lê li hember van xebatên mêtîngerên Tirk, têkoşîna me a rizgariya netewî hikariya xwe li hemû heremên Kurdistanê bilind kir. Şerê rizgariyê hilze pêşve dere. Girsên gele Kurd, ji her demê bêtir, refê hîref xwe digihînin hezên şoreşê û dikevin nava şerê serxwe hûnê. Ji her demê bêtir, destên xwe davejin çekên Şerê dikin û bi fidekariyeka mezin hevkarî û piştgirtina xwe pêşkêş dikin. Ji bo hîdestanina serfiraziyê, xwe davejin nav agirê têkoşinê.

Mayinek li pêşiya kerwanê leşkerî ê dîmîn li êrdima Bêtlîsê

Li ser rêya gundê Konalga bajarê Bêtlîsê, mayinek ji hêla pêşmergan hat rastistin. Taliya peqina mayinê, gelek kuştî û birindar ji kerwanê leşkerî ê dîmîn çêbûn.

Roja 18'ê Mijdarê hêzeka dîmîn, bi armaçer operasyonê leşkerî xwe kire ser rêya gundê Konalga. Komek ji pêşmergan Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan, jê haydar bû ku leşkerên dîmîn tene gund. Pêşmerge li ser rêya diçe gund mayinek danin. Çemsên leşkerî en dîmîn rastî mayinê bûn, yek bi tamamî hilweşiya û şewitî en din ji birindan mezin girtin û texprî bûn.

Weke agahiyên berdestê me bûn, gelek mirî û birindar ji hezen dîmîn hene. Mêtîngerên Tirk rojnâmên xwe de duxuyankirin ku serbazek miriye 7 ji birindar ketine. Di nav birindaran de keyê gund Şahin Akbaş, âstegmene cenderman Rafet Dexerli, çavêşê astubay Duxan Gûngor û astubay Omer Alp Beşikçi ji hene. Lê weke nûçên ji êrdimê gihan me, te detin ku hêmarî mirî û birindaran dîmîn gelek zedetirê li herwusa serleşkerê Alayê ji tevî kerwanê bû.

Bi hikaranina ve livbaziye li êrdima Bêtlîsê, derdora hikariya têkoşîna me a rizgariya netewî bi awakî eşkere dorfir-

rehtir bû. Eniyên cenge rojbar dorfirrehtir dibin. Derbên ku dîmîn digire, herweha mezinir dibin.

Êrdima Bêtlîsê, êrdimeka wusaye ku li keleka welatperweriyê, welatfiroşî ji diwure îxaneta ku di drokê de Şex İdrîse Bêtlîsî nûneriya wê kiriye. Iro ji torinê wî Kamran İnan ve îxaneta drokê berdewam dike û jê re dixebite, ku potansiyela welatperêz xwe tevî şerê rizgariya netewî neke. Lewma êrdima Bêtlîsê, ji bo şerê me ê rizgariya netewî, êrdimeka gelek pêwiste.

Piştî 15'ê Tebaxê 1984'ê li herema Bêtlîsê livbazîka rîyeka tunde hat jiyandin. Ho girên şerê berxwedanê en mezin, li vê derdorê derbên mezin li hêbextiyê û mêtîngerên Tirk xistin. Şereklî çalak û jêhatî birevebirin. Serê de cenderman Şahin Akbaş, Abdulkadir Biçim û Ali Xur, di vê erdime de behtirî 10 gervanên HRK berxwedaneka leheng bilind kirin. Ev berxwedan bi awakî kur, hikariyên xwe li şeriyê Bêtlîsê kirin. Bêhextên nola Kamran İnan, ku dixwazî îxaneta drokê zinde bigrin, rastî hers û gîra gele me ê welatperêz bûn. Kinê gotin, bîngeheka xurt ji bo têkoşîna me a rizgariya netewî li vê erdime ji derketê holê.

Destpêka sala 1987'ê, li ser vê bîngehê şerê rizgariya netewî gelek pêşve hat xistin. Bi livbaziyên vê taliyê ji, berxwedana leheng a şehîdên şoreşê, jiyan hat girtin. Êrdima Bêtlîsê, domana hê de wê berxwed-

danên mezintir birêbixê û derdor wê ji bo mêtîngeran bibe tîr û goristan. Di van xakan de, ku bi xwina şehîdan hatiye avdan, malê jiyandî ji bo mêtîngeran û hevalbendên wan, wê naye heştin.

Têkilbûnên nav refên ARGK zêdedibin

Pêşmerge ARGK li navçên Gîrêkamo (Slupi) û Midyadê li bajarê Mêrdinê taliya xebatên xwe en li 5 gundan, 56 kes girtin nav refên xwe.

Komek ji pêşmerge ARGK hat gundê Ballikaya navçê Gîrêkamo û elvînek çêkir. Piştî ku civin, bi jêhatibûn dawibûn pêde çar kes tallyê xwe gihandin şoreşê.

Herwusa 22 xortên Kurd ji gundên Gîrêkamo, ku giringbûn biçerkeriya Tirkên, di rê de xwe gihandînin hezên pêşmerge. Li nezikî Gîrêkamo hezen ARGK rê birin û axaftên şoreşgerî ji bo van xortan re kirin. Taliya axade giştan bi dilxwazi, xwestin têkevin nav refên ARGK. Diyarkirin ku, ewê leşkeriya Tirkan nakin û ji bo rizgariya gelê Kurd, wê destên xwe havêjin çekan.

Dûre pêşmerge ARGK, 22 xort ji li ha wan, xwe ji elhê rûdanê durkirin. Gundiyek welatperwer, ku ev nûçe ji Gîrêkamo gihande me, got ku ev rûdan, hikariyeka mezin li ser gele derdorê heştiye. Malbatên xortên ku xwe gihandin şoreşê ji, duxuyankirin ku gelekî keyfî xweş û heştiyarî bi vê rû-

danê.

Têkilbûnên mezintir di nav refên ARGK de, li navçê Midyadê pêkhat. Çendek civin li gundên Kuşluca, Ormaniçî, Kumdere û Kuruçayê çêbun. Taliya civanan de 30 kesan xwe gihandin pêşmerge. Lê weke agahiyên gihan me, te gotin ku gelekî kes dixwazî ji bo rizgariya welatê xwe xwe bigihînin şoreşê.

Piştî ku li derdorên Midyadê, kiryarên jirek li dijî artêşa mêtîngeran û parêzkarên gundan pêkhatin pêde, bi hezaran mirovên me têkilî civinên şoreşgeran bûn. Herwusa bi sed dan xortên Kurd, daxwazên xwe bo hatina nav refên ARGK diyarkirin. Civinê ve nolê, bi awakî tunde berdewam û di dema pêşiya me de, wê gelek kesên din ji, ji bo refên şoreşê bene pejirandin.

Li derdorên bajarê Mêrdinê, şerê me ê rizgariya netewî bi hilgavtinê gewre pêşveçûna xwe didomîne. Tekiliya aktif a girsên gel, di şerê rizgariyê de, rojbiruj zedetir dihe. Şerê me ê rizgariya netewî hemû çeperên li pêşiya xwe dişkene û berdewam dike.

Mirina bi azadî, bêguman ji jiyanêke bindest pîroztir û xweştir

Di sedsala me ya bîstan de, gelên dîl û bindest, şer û cengên xwe berz û bilind kirine. Li hember dagirker û kedxwarên welêt, şerê xwe pir pêşve birine. Ev sedsal, sedsala şerên gelên hisyarbiyî ye.

Gelê ji nav van gelan neteweyê Kurde Neteweyê Kurd ji bo mafê çarûnsiya xwe, li hember dîmînê ax û mirovên xwe, bi lehengî liberxwe dide. Nabele hêmafî û zordestîya li ser wî, her hebe û berdewam be. Gelê Kurd bi pêşengiya taktîkî û stratejiya şerê gerilla, êdî ji ev droka bindestbûn û parçebûnê re meydan dixwêne. Ew bi dirêjahiya çende sedsalan bindest û parçekirî mabe ji, ew dî êdî nabele ev rewşa wusa berdewam be.

Welatekî wekî welatê Kurdan parçekirî û dabegmayî, welatê Vietnamiyabû. Ev gel bi şereke dîrej û navdar, dîmîn ji hêlekî welatê xwe derxist û serok Ho Chi Minh, bi bawerbûna ronahiya rizgarî û serxwebûna gelê xwe, weha digot: "Ji serxwebûn û azadîyê bi rûmettir tiştêk nîne!"

Ji bo ku mirov di pîrozbûna û xweşiya serxwebûn û azadîyê de bijî, divê ji bo vê yekê bêguman şerhîde. Bê berxwedan û şer, fekiya serxwebûn û azadîyê nayete xwarin. Yê ku bindestî naxwazin, yê ku naxwazin her dem dîl û bindest bijî, bi taybetî ji dî bindestên (Tirkên de), giringe bi her awayî li dijî dagirker û kedxwaran, hunera berxwedan û şer nişan bidin û wekî Kurdan bi bin nimune. Mirovên çê, şoreş-

ger, niştmanperwer, pêşverî û welatperêz di vî şerê de bi dilxweşî û dilxwazi eih digirin. Lê yê newêrek û dilxerab, di ciyê xwe de rûdînin û naxwazî xerî şer bikin. Ev yê neqax û newêrek, an ji ber nezaniyê an ji ber hez û naxweziya xerabkirina reheliya xwe û xofleta xwe, heşdarê vî şerî nabûn. Eşkere ye ku ew ji ber sedema herjewendîya rewşa aborî û an ji ber tiştên wekî wî, (Gilya xwe ji, ji eih nahi venin. Lê li hêla dinê em bi kef û şalîya serxwebûna Kurdistanê dibînin, ku keç û xortên ku ji bo rizgarkirina welêt, bi dilxwazi û serbilindî di Artêşa Gelê Kurdistanê de eih digirin û her roj refên xwe berfirehtir û bi hêztir dikin û heya xwina xwe ji didin, ji bo welatê pîroz. Ev destpêkirina rizgarî û serxwebûnê ye. Yê ku dîl û bindestiyê naxwazin û napejirînin, dîzanin, jiyana bi serbestî û azadîyê dilxweşiyê. Ew ji bo vê yekê bi dilxwazi liberxwe didin û şer dikin, ku rojeke berê bi gihîjin ew miraz û mabesteya xwe ya şerî û bi rûmetê. Ew dîzanin ku jiyana bi serbestî û azadî ji jiyana bindestî hezar car bi rûmettir. Ew dîzanin ku serxwebûn jiyane û rastîya azadîyê ye. Lewra ev mirovên çak û bi nîrx, ji bo gihastina vê encamê, her dem bi dilxwaziyeke vekirî û eşkere amade û canfidakarin.

Ew dîzanin û dipejirînin, ku mirina bi serbestî, bêguman ji jiyana bindestiyê pîroz, xweş û bi rûmettir.

Dîmînê mezin û har!

Iro roj êdî bi şeweyekî gelekî zelal û eşkere û hem ji bi şeweyekî nayeteweyî, diyariyê ku dîmînê pêşber û bav û kalan, Tirkin. Ev gelekî diyar û eşkere ye. Lê belê komara Tirkan ji roja avabûna xwe, bi destê xwe kavi û rûxandina xwe ji lêkiriye. Ango vîce pîwastî hîze, ku em êdî vekirî bikaribin hejin dewleta Tirk, hej di roja avabûna xwe de (sala 1923), bi rîkeke bêhem-pa, bi înkâr û wendakirina hebûn û mafê gelê Kurd, bi destê xwe xerabbûna xwe ji peyda kir û anî. Roj û droka avabûna vî komara kiret û kevnare, ji bo me Kurdan divê gelekî eşkere û diyar be. Lewra di droka me Kurdan de, hela û qewimandinên herî sîtembar û kesnedîtî, di destpêkirina avabûna vî komarê de destpêkirîye û hela û xezaba dîmînê dagirkerê Tirk bi xwe li ser me bariya ye. Lewra iro gelê Kurd gullekeye ji hûleya xwe derketî, yekser û rast li mejiyê vî dewlet û dolîwgeriya bêhem-pa teqîyaye û ev gulle bêvegere. Ev meji ji bêgêrherbe. Êdî tu kesekî ji nikare ev çarûnsa ku hatiye serê vî komara Tirkîyê biguhurîne. Şerê serxwebûna gele Kurd, vî komarê mehkûmê mirinê kirîye. Li ser kaviyên vî komarê, dî beşîk û guman Kurdistanê aza, serbixwe, yekgirtî û sosyalist çê û ava be.

Divê em Kurd, herî her tiştî dîmînê xwe haşbînasin. Rêya rizgarî û serxwebûnê, ji rêya

naskirin û kavîrkirina vî dîmînê har û bêhem-pa derbas dibe.

Bila qet di vî wari de pîrs û guman nebin!

Ma ne Tirkîye ye, ku ev nîre bindestiya diwarî kesnedî, ji bo gelê me rewşa û layîk dibîne?

Ma Tirkîye nîne, ku li ser sitûnên "pêşiyê" dij-Kurd û paşiyê ji dij-sosyalist dameziriye?

Ma ne Tirkîye ye, ku ger dev ji yek ji wan "peymanên xwe en pîroz" bigere, ji bîngehê dihilweşe û te xwarê? (Serime Gelekî hay ji wê listina demokratîya Tirk' ya vî dawiyê hebin! Ev listin ji bo berdewambûna vî komara kevnare û reçeteyêke destneketî ye! Vaye wusa dixuye ku 'komunistên Tirk' ji, bi şewê û kêferateke vekirî, ustiyên xwe ji vî komarê re xwar kirine û di vî listina demokratîya Tirk' de rola pêşengiyê dilîzin! Hay ji van tiştan hebin!)

Ma Tirkîye nîne, ku ji roja sazûneyê, biryara vî tiştî bi xwe daye?

Ma Tirkîye nîne, ku dibêje: "Çi dilxweşî ji bo wê wî kesî ku dibêje ez Tirkim!"

Ma Tirkîye nîne, ku dibêje: "Tirkê hejaye tevayê dinê!"

Ma Tirkîye nîne, ku dibêje: "Tirk ew hêz û qudrete ku pêwistiya te pî heye, di wî xwina bi esl û rûmet, ku di rahên te de diherike de ye!"

Ma Tirkîye nîne, ku dibêje: "Gel û neteweyên ku ne Tirkî, tenê û tenê mafê wan ji bo dîl û kulêbûna di bin destê

Tirkan de heye!"

Ma Tirkîye nîne, ku dibêje: "Tirkîye û neteweye wî, tev yekê bêparçebûnê!"

Ma Tirkîye nîne, ku dibêje: "Tirkîye tene ji bo Tirkî ye!"

Ma Tirkîye nîne, ku dibêje: "Sosyalîzm li ku derê he dîtin, divê serî bî perçiqandin!"

Ma Tirkîye nîne, ku rê li hemû çareyan girtiye, ji bîlî "zêr zanî zar zanî, dese ti-lingê mor zanî!" tu reka din neheştîye.

Ji bîlî van "mesaj û mîzgîniya komara Tirkîyê ji gele çîhanê re" yê ku êdî dîtin û bîr û bawerîya Tirkan baştir vedikin û eşkere dikin ev in.

Hemû zar û zîmanên çîhanî, ji zîmanê hetawî (yanê ji zîmanê tavê = ji Tirkî) zayine û hatine! Her wusa ji Çîbarvanî û şaristanîyên li ser ruyê erde hene, hemû li ber bajarvanî û medeniyeta Tirkan' destpêkirine û hîlatine. Heya ev bajarvanîya ku li ser qada Emerikaya Latîni hehîn, weke Maja, İnkâ û Azte-kun, ew ji, "gîrûsandina destpêkirina bajarvanîya xwe, ji bajarvanîya Tirkan wergîrtine." Ger mirov drok û bi taybetî ji droka Tirkan, nîzanîbe, ma gele dikare dîsa bawerî bi vî tiştî bîne?

Kurdinê

Werin û hemû bi hev re derba vebir û dawiyê, li paş ustiyê vî komara mîrdar û berate bixin!

Ez dixwazim hindek ji zilm û hingavtinên dewleta Tirk a mêtîngera faşîst û hov li ser welatparêzên Kurdistanê Bakur li navçê Botanê nasî gelê Kurdistan û gelên cihanê bikim.

Melle Xerip

SERBORÎYEK JI LÊDAN Î HÎNGAVTÎNÊN LÎ BAJARÊ ŞÎRNEXÊ

Sala hezar û nehsed û heştê û çaran, di heyva Tebaxê roja 15'ê wê a pîroz de, agirê serxwebûn û azadiyê, agirê şoreşê, agirê serbilindiyê li Kurdistanê Bakur pêket. Pêşmergekên Kurdistanê yên bin pêşengiya PKK'ê wê agirê serfiraziyê bi gernasî û egîdî pexistin Ewan dîrok tevî Rûstemê Zal, Gêw, Kaweyê Hêşinger, Şêrguh û Silahê Kurdî bi vî agirê azadiyê anin bîra gelê me. Ew kula di nava dilê gelê Kurd de peşya. Ew evîna me a zer û tûz, a çilmsî geşbû weke gulên betin avdan. Li bajar û gundên Kurdistanê de şahiyeka mezin li seranserê welat de belavbû. Ew roj ji bona dayikên şehîdan û mazlûmên girtiyan re bû cejnêka bilind Jin û mer, zarok û mendal, ciwan û kal tevan mizgînî didane hev. Bi hatina wê roja pîroz lewra, roja serxwebûn û azadiyê gavbigav nêzik dibû. Hemû dilgehiyên welat guhên xwe didan ber dengê radyoyê û dengû-behns dighiştandin hevdu. Mizgînî didane hev û ji nava dilên xwe digotin... oooxweş! l' sedcaran oooxweş! Çav û guhên wan lê bû ku, ka kî gotinên xweştir wê ji wan re bîne gund Rojbiroj gotinên xweştir belav dibûn û dihatin. Digotin, rojê hevqas leşkerên faşîst bi destê pêşmergekan hatine kuştin. Roja din digotin, hevqas serleşker û şûkur, ehaş û noker hatine kuştin.

Ji aliyê din ve, serî li neyare tirsonek diarîna û tîşya. Bibû weke mirovên behîş, geybîb û nedizani çî bîke. Rê lê hatibû girtin. Nêdikarî tîştê ji hev weqetîne Ma bû heyrî Lewra hevqas nîr û pikolîya wî di ave de çûbû. Derewên dikir, hemû derketibûn ser ave. Ew zîrtên dikiran, li her çavê gelê me eşkere bibûn. Vêca nêdikarî di din tîştê bîke. Ji ber wê yekê weke mirovên kor destê xwe dipeland û kî biketa berdestê wî digirt. Dibirin, diavêtin tewîlxanên ku hatibûn amadekirin ji bu lêdan û hingavtinê. Bi taybetî kesên welatparêz digirtin û wanand dipelixandin dipêrçiqandin. Vêca hemû kesên welatparêz çavên xwe dabûn rêyan, ku wê kengê faşîst wê bîn. Wê wan ji mala wan, ji karên wan an ji mizgeftêkê derxistin û bibin Bavêjin bendexanan.

Ez ji yek ji melaşên Kurdistanê û welatparêz bûm û wusa dihatim naskirin. Divî bû ji girtin û lêdana neyarek faşîst û tirsonek dur nemênim. Bêpar nemabame. Lê girtina ji her rizgariya welat, tîştêkî pir bi şerefe. Ez ji ji bu girtin û kuştina xwe amade bûm.

Rojek li rojên inê bû Piştî nimêja inê, ez li mizgeftê mam Li dora min hevalekdido hebûn. Mizgeftî li ser rêya ku tê gunde, Ji nîşkan ve dengê motorekê hate guhen me. Pêre pere du cemsên leşkerî hatin ber mizgeftê sekinin. Leşkerên faşîst jê derketin û li bin birin bertivîngên xwe Heryekî cihe xwe girt û rawestiya. Man li

heviya fermana serleşkerên xwe. Min da xwe û rabûm ber wan ve çûm. Ez bi wan re axifim, da newin mizgeftê. Ji ber ku faşîst qedrê mizgeftanê cihên ibadetê nagrin. Çû nizan. Bi solên xwe ve didin ser cihên nimêjê. Gava ez nêzikî wan bûm, serleşker got:

— İmam misin? (Tu melayî?)

Min got:

— Belê mela ezim.

Ji xwe ji kefiya serê min diyarbû ku, ez mela me. Bezin hatin li min geriyân. Lê tîştê neditin. Serleşker got, mala xwe nişa me bide Min da peşya wan û em çûn malê. Weke guran girtin malê. Çûn nivî û firak gîşt tekilî hev kirin. Tîştêkî kêrî wan bû neditin. Ez dame peşya xwe û birim kirim cemsê de. Kelepçe derxistin û avêtin destên min. Bi besimê (telsiz) bi cihan re axifin. Weke ku mizgînîyê bidin hev, gotin: "ev me mela girt. Em birê ketin. Çavên we li me be." Lewra neyar, carna ji sîha xwe ji dîtirsîya.

Em bi rê ketin. Tu pîrs ji min nekirin. Min ji tîştê ji wan nepîrsî. Lewra li nik wan tîştê mezine ku Kurdekî bigrin û kelepçe bikin. Lê link min û li nik hemû Kurden welatparêz girtin an kuştin, ne tîştê hevqas mezine. Vêca kuştin û girtina di ber welat de, ji xwe dest herkesêkê ji nakeve, ev şerefeke mezine. Dema em gihan cihe wan, peşî serbaz peyabûn. Dure çeken xwe bi destên xwe girtin û tiliyan xwe danin ser telikan û sekinin. Ez ji peya bûm. Bi rihetiya xwe min qesta deriye merkeza leşkeran kir. Serbaz li dora min bûn, li peşya min, li paş min û li meşyan Min xwe weke kesekî gelek mezin didî. Bi nêlsa xwe ez gelek mezin bibûm. Gavbigav maneviyeta min xurt dibû. Lewra ez gelek bawerbûm ku, ev şer e din namire. Ev şer nayê temirandin. Derikî mezin ji hêsinî vekirin. Min dehfandin piştî wî deriyê. Derî li min dadan, lê destên min ji vekirin. Mezel vala bû. Tukes tî nebûn. Min kefiya xwe ji piştî xwe vekir û raxist. Nimêja xwe a esrê kir. Piştî qasekê dengê ji derî hat. Derî vebû. Ez derxistim û birim mezeleke serleşkeran. Serleşkerê ku ez girtibûm got:

— Tu dizanî bo çê me te aniyê?

— Ne!

— Emê te rêkin "sikiyone" netim (gîrdana awarte= orfî idare) "ê". Ka te pere hene? Divê tu perên rêya xwe û serbazên digel te bîn, bidî.

— Hewe derfet neda ez ji xwe re peran bînim. Perên min niha nînin.

— Başê, ka em çawa bîkin?

— Tu dizanî.

— Ezê hindek pere bidim te. Dema tu vegerî, disa li min vegerîne.

— Ez perên te nagirim. Heke ez venegerim, perên te wê bîminî ser min. Eşkereye

ku gelek diçin û disa nayin. Ji ber lêdan û hingavtinan dimirin.

— Tîştên wusa nînin!

— Ez bi xwe bi vê nolê dizanim.

— Bes bipeyive!

Ez rawestiyam. Tîştên min, weke cizdan, seet û yen din, hemû tîştên min ji min girtin. Disa ez birim xistin mezela berê de. Min wê şevê li wir derbaskir. Ez li ser betone razaham. Tu xwarin ji nedan min, ez birçî mam. Beyanê, seet dora heştan derî vebû. Yekî tîştên min anibûn, da min Kelepçe avêt destên min. Ez dam peşya xwe, Du Romîyan (Türk) ez birim xistin cemsê. Berê xwe dan bajarê Mêrdinê. Piştî çend seetan em gihan Mêrdinê. Perên rêya min û yen xwe ji min sitandin. Ji xwe, ji xwe re pere neanibûn. Perên xwe ji min girtin. Gava em gihan Mêrdinê, em pir birçî bibûn. Ji bo xwe ez birim aşxanekê. Yekî destê min e çepê vekir. Destê rastê gîrdayi ma. Paşê destê min e rastê, serbazek bi destê xwe e çepê ve gîrd. A Xwarinek ji me re hat. Me xwarin xwar. Perên min yen mayin ji, ji berikên min derxistin. Perên aşxanê jê dan. Disa ez dam peşya xwe. Meda nava sukê. Em çûn. Ji vî sere bajarê, ez birim wî sere bajarê. Em çûn nîzamiya alaya cen dîrman a bajarê Mêrdinê. Yek-du kes din, ketin du me. Ez xistin ewyanekê. Piştî min dan diwarekê. Du kes li nik min sekinin. Ewraq birin cihekê. Hîna serleşkerên cunta faşîst ji wê ve hatin. Serleşkerêk talbayekî got.

— Te çi kiriyê?

Paşê dest bi dijûnan kir. Weke devê xwe e gemar xebard û disa got.

— Bêje ka te çi kiriyê?

— Min çi nekiriye. Çiye gunche min ez nizanim.

Disa dest bi sixîrên neqene kir. Min bersiv neda wî. Got,

— Xebereandin ji xwe bûye kare we!

Xwe ji cem min dur kirin. Qasek pêçî ewraqên min ji jor ve anin. Carek din ez dam peşya xwe. Anîm ber erebeke. Erebe amade kiribûn. Ez siwar kirim. Li her penceerê runistim. Serleşkerêk qirkir serbazan got, "wî bidin piştê!" Min rakirin birim piştê.

Min nedizanî dê min kuve dibin. Berê min dan rêya bajarê Diyarbekirê. Hinekê em çûn berê erebê zivirandin dan aliya bajarê Qiziltepe. Em hatin gihan hindava tugayê. Berê erebê dan nava tugayê. Li cihekê em rawestiyam. Ez peya kirim. Çavên min vekiribûn. Aliyê avayiyeka mezin ve birim. Serbazek ber bi aliya me ve bazda. Hat û got, "Zu çavên wî girêbidin! Çav vekirî qedexeye."

"Kefiya min li piştî min bû. Ji piştî min vekirin. Çavên min hişk gîrdan. Ez ber bi wê avayiyê ve birim. Min dizanî ku em nêzikî wir bûn. Qasekê em man. Disa

berê min zivirandin. Ez dam ser rêyekê. Ez birim. Ez hêj hîni korîlyê nebibûm. Min nedizanî ez çawa bi rê ve herim. Ez serhev, diketim. Serbazan ez radikirim. Min we dîzanî ku, min jor ve dibin. Ez birim bereqekê û dam destê zebaniyan. Birek ji faşîstan li ser sere min kombûn. Heryekê ji alikî, dest bi bi zilm û sixefan kirin. Weke ku pez bikevê nava revdek gurên birçî de, lêdan li min kirin. Ji aliya din ve jî, diçûn û kîretî dikiran. Li dora min civiyabûn û tehdît dibarandin. Perê ji her digotin: "Tu Apociyî!" "Hun serbazan dikujin û ser de ji dibêjin em misilmanin. Hun Ermenîne, gawrin Xwîna we gemare. Ka bêje te çend serbaz kuştine?" Min ji xwe re got: "desthilanin li min pîroz be." Bi sistî min bersiv da.

— Xudê dizane.

Yekî got.

— Xudê çê dizane!

— Xudê hertîştî dizane. Yen ku serbazan dikujin, avayî li çiyane. Ne li ber destê wene.

Dure nehiştin ez gotinên xwe bêjim. Yekî got:

— Nîha gelek tîhnbûye. Çû av anî û got.

— Ha ji te re! Ave vexwe! Ez bir tîhnbibûm. Min dizanî ne ave. Heye ku mîza wî ji bû. Min got.

— Ez tîhn nebû me.

Kirnekir nekari bide min. Min destê xwe lê da û rişand. Dev ji min qeriyân. Tîştên min ji ser min girtin. Seeta min, cizdana min, kefiya min û tîştên heyin birin. Pateke cil-ken leşkerî anin. Çavên min pe gîrdan. Ez bi cihekê ve birim. Deriyek vekirin. Avêtin piştî derî. Li wir yekî rahiştê destê min. Ez birim li nik yekî din.

dam runistandin. Dest bi pîrsan kirin. Hedika digotin.

— Te ji ku derê anîne? Sucê te çiye?

Min bersiv neda. Min wan nedidit. Çavên wan ji gîrdayi bû. Lê bele ji zu ve li wir bûn. Hinbibûn xwe bilivîna. Hinek ji wan heştê, hinek şeş û hinek ji kêmîrbû ku, ew li wir bûn.

Bereqe pîvabûn. Dirêjahiya mezalê 5 metre, firehî 3 metre bû. Neh kes lêda bûn. Sê kes gelek hatibûn îşkencekirin. Gelek lêdan xwaribûn. Birîrê tî nedikarin rabin ser piyên xwe. Gava dixwestin rabin, mîlên wan dihat girtin. Bi vî awahî radibûn serxwe. Ez heftekê li wir mam. Pîrsariya ji min nekirin. Rojêkê ji dergehê ve navê min xwendin. Min bersiv xwe da. Ez der anîm. Darek dirêjî destê min kirin. Min pê girt. Ez birim cihekê ku tîştên min ji min girtibûn. Li ser sêlma ber derî, dengê yekî hat, "We çima nîha wî aniyê?" Serbazan got, "Emê tîştên wî bidine û disa bibin cihek wî, gava ekîp be emê wî rêkin."

Cila li ser çavên min leşkerî bû. Sîtur bû. Li ser pozê min gîrdayibû. Ji hin re, min dikarî ber piyên xwe bibînim. Min lingê yekî dît. Sivîl bû.

Kesekî kurt bû. Pantorê bedlekê lê bû. Qundurek şîn û gorek sipî lingên wî de bûn. Tîştên min dan min. Disa ez vegerandim, anin cihekê min e berê. Hevalan got.

— Çi gotin te?

— Tî negotin min. Tîştên min dan min. Digotin ekîp be, emê rêkin.

— Wê te bibin ser rêkê û wê te herdin.

Le min bawer nekir ku, wusa bihesanî ji destê faşîstan ez derkevim. Ez mam heviya derî, ka kengê wê deng lê bêtin û bakin min. Piştî nîvro derî vekirin. Ez derxistim û anîm xistin domuşeke. Ekîbek tî de bû. Şerbaz, serleşkerêk û du polîsen sivîl, tevî sofêr tî de bûn. Gava ez anîm, çavên min gîrdayi bûn. Destên min bi sencekê hişk gîrdabûn, û dabûn peşya xwe. Em ji tugayê birê ketin. Em gihan rêya "ipek"ê. Dolmuş qasek ajotin. Hevalan gotibû e te berdîn, lewma tîştê ji te nepirsine. Lê min bawer nedikir. Min dizanî ku, ev der ne cihek yekî weke mine.

Diviya bû min bibin cihekî pir nexwestir. Ez nêzikî bajarekê kirim. Min baş nedizanî ew der Mêrdinê an Qiziltepe ye.

Yekî ji yên sivîl gotê serbazan.

Widîreyê hîkî! Da tu kes wî di nava erebe de nabîne. Heye ku nasên wî hatibûn van deran.

Ez di nava erebe de dirêj kirim. Di nav xwe de xeber didan. Paşê em gihan bajarê. Li cihekî sekinin. Sofêr bi zîrmanê xwe e. Erebî gotê yekî, "Bêje mala me bila nemênin heviya min. Heye ku ez vê şevê nayim."

— İnte tiroh Diyarbekir? (Tu diçî Diyarbekir?)

— İlel Urfa. (Na heya Urfa).

Le min dizanî ne wê ye. Em bi rê ketin. Ez disa dirêj kirim. Ji penceerê min hinek avahiyên sipî dîtîm. Min zani ku ez li Mêrdinê me. Berê min dan rêya jêr. Yekî ji yekî pîrsî.

— Em Midyadê re herin nêzikê an ji ser rêya "ipek"ê?

— "Ipek"ê re çetîre.

Berê me dan rêya bajarê Nîsebinê. Ajotina xwe domandin. Ew di nav xwe de dikenin. Sîtranên bi Tirkî digotin. Ez dirêjkirî ma bûm. Bêhna min pir teng bibû. Min xuh dabû.

Min digot qey ezê bifetisim. Min destê xwe avete yekî.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."

Serbazan berdan wan. Bela wan ji erebê kirin. Hatin disa ez dirêj kirim. Nehiştin vîca tu kes min bibîne. Ez di wê rewşê de mam. Çûn ji xwe re cixare û tîştên din kirin.

— Ez fetisim!

Ez rakirim. Çi bi min bibû ez nizanim. Lê ez gey bibûm. Paşê ez runistim, qasek din hişk min hate serê min. Em hatin gihan bajarekê. Ma gelo ev kîjan bajar bû? Belê bele ev Cizîra Botan bû. Em gihabûn Cizîrê. Li ser çar rêyê erebe sekinî. Zarok hatin dora me girtin. Gotin hev, "Vayê yekî gîrdayi tî de ye."</

Dizê encûra payizê diyar dibe

Armanca min ji vê gotarê ne parastina PKK ye ji gotin û devayîtiyên Komkarê, ji ber ku PKK dikare xwe bi xwe biparêze û wan gotinên nerast û pûç serrast bike.

Armanca min ji vê gotarê ne beredana ser Komkarê ye, ji ber ku peyayekî Kurd ê li Almaniya û bi nav û deng (A. Saydam-Beko), yê ku ciyekî bilind di Komkarê de bi dest xwe ve aniye, bi xwe siyaseta Komkarê a nerast pûç kir.

Lê armanca min ewe, ku bi zimanê gelê xwe dav û listikên kuli derveyê Kurdistanê, ji hêla hinde kesên ve tenê li şandandin bidim xweya kirin û ji ber ku "Bêrxwedan" li gelekan deran û welatên ku Kurd lê hene belav dibe, hêviya min mezine, ku ev gotara bigihîne piraniya wan xwendevanan ku dixwazin zanibin, ka çî li Ewropa tê gotin û kelandin.

Ev xeriswakirina peyayekî namdar çawa pêkhat?

Di dawiya meha çerîya pêşin de (meha çuyê de) li bajarê Koln, di xaniyê DGB (Hewgîrêdana Sendikatên Almanî) de civineka bi req û peq hat çêkirin. Têde mirovê Komkarê li singê komîteya civinekî rûniştibû, li rex wî hinde kesên Alman ji partiya Keskan li hinde komikên ku xwe civakî û mirovî didin nasirin. Di civinê de dora 60 kesî ji Komkarê hebûn. Berî civinê kesên Komkarê û yê DDKD nedihêştin dost û piştvanên PKK derbasbîn eywanê, lê piştê gava wan dost û piştvanan daxwaza xwe ji mirovê Sendikatê re diyar kirin, êdî dergavanên ku ji Komkarê û ji DDKD piçikî sistbûn.

Di destpeka civinê û heya dawiyê, van "Kurdan" gotinên xwe dij PKK kirin. Kesekî ji wan dev navê cunta faşist a ku xwîna gelê Kurd dimuje Wan û Almanan ji hevdu re didan çepikan û piştgiirtiya hevdu dikirin. Rast û nerast bi hev re bun.

Serokê DDKD ê bi navê O. Tuku, xwe bi rengekî "pir" demokratîdîda nasirin. Te digot belkî DDKD çî caran xwe mîna komeka marksîst-lenînîst nedaye nasirin. Gava de dibêrî demokratî, yanê ne demokratîya bindestan û azadîxwazan, lê demokratîya ku li Ewropayê tê lîvîkirin. Demokratîya ku zordarên Tirkiyê lêvdikin.

Heywax rebeno! Heywax dilo, jaro! Evê me bigihînin kiderê?

Peyayê Komkarê, nedixwest ku civin li ser Kurdistanê bi xavê û gava kesekî bala Almanan dibî ser rewşa ku iro li Kurdistanê heye, pîreka ku nûnera Keskan bû digot: "Em nehatine li ser Kurdistanê bi xavê, em dixwazin PKK di vir de rexne bikin."

Peyayê Komkarê ji jê re dida çepikan û digot: "Em komelekî li Almaniya ne, di vê civinê de emê tenê şerê PKK bikin û çî dema me ji ber rewşa ser Kurdistanê re niha tune ye."

Piştî ku gelek şerê PKK hat kirin pede, mirovekî ji Teverga Namibiya bi İngilîzî axaft û got, ku "eve rewşa hemû tevgerên azadîxwaz li cihanê û

dijminên gelan tevgera xebatê karên Namibiya ji mîna karê kesên terorîst dibînin" û ji civatê xwest, ku civat xwe bi agahdariyên li ser Kurdistanê mijûl bibe. Wergêrandina gotina wî ji aliye pîraka Keskan bû. Lê mixabin ne wê rast wergêrand û ne ji daxwaza wî bi cihanî.

Mirovekê çepê Almanî gelek caran xwest, ku li ciyê şer dij PKK ê bête kirin, divê mirov daxwazê ji dewleta Almanî bike, bo vegerandina pere û tiştên ku ji karkerên Kurd û ji Komikên Kurdistanê hatine standin. Lê kesekî guh neda daxwaza wî mirovî.

Pîremerekî Alman rabû ser xwe û got, ku dijheviya biyanîyan li Almaniya zerarê digihîne wan teviyan û loma divê civin bixebite, bo ditina bingeheka dirust bo berhevhatina wan biyanîyan û bi tûybetî Kurden ku li vê dawiyê dij hevdu derketine. Lê gotina wî ji avêtin paş guhan û dîsa ji şerê xwe dij PKK berdewam kirin.

Zimanderê Sendikatê got, ku pêwîste mirov danûstandinê û bi hev re peyvîne dirust bike. Lê mixabin wê çawa hevpeyvîn û danûstandin li ser PKK bête kirin, heya PKK Raste hinde dostên dora PKK gotinên xwe gotin, lê çî caran bi wê kurtiyê û civineka wî de danûstandin nayê destpêkirin.

Mirovekî navsalî rabû ser xwe û got, ku wê baştir be civinê bibe civineka agahdariyê û mirov hewcedarê gelek tiştanê, ku li ser Kurd û Kurdistanê zanibe, bi tûybetî piştî diyar bû, ku en Olaf Palme kuştine ne Kurdin. Wî mirovî got, ku ew ji Partiya Sosyalîsta Almaniyê û dixwaze bêtir xwe agahdar bike.

Lê dîsa ji kesekî guh neda daxwaza mirovekê ku dixwest bêtir li ser gele me û li ser xebata komeleyen Kurd bibihise.

Gava yekî, berê endamê partiyekî kevînerest bû, got: "PKK komeka mirovkijane û tekihiyên wê bi MAFIA re hene, ên weke Beko û Tuku ji wî re li masê didan û kêfxweş dibûn."

Welhasil Belengazê Beko nizanîbû çawa bala mîhvanan bikişîne ser axaftinên xwe yê ku tîjî kî û dijminahi, li ser PKK dikir ku PKK bi carekê ne pareke ji tevgera netewî Kurde û tenê komikeka mirovkijane û dervey xebata gelê Kurde. Li dawiya gotina xwe ji, got ku polîtîbroyê (encumanî ramyarî) PKK bi dijmin ve û bi MIT'ê Tirkiyê ve giradayî ye...

Êdî dost û piştvanên PKK nema dikarin bi kesên mîna wî re bi xavê, rabûn û ji civinê derketin.

Lê Kurd dibê: "Dizê encûra payizê diyar dibit."

Roj derbas bûn, rêveçûnêka karkerên Kurd ên ku piştgiirtiya PKK dikin li Bonnê çêbû. Wê rojê televîsiyona WDR a Almanî danûstandinek bi xortekî Kurd re yê ku di rêçûnê de bû çêkir. Li ser rewşa PKK û xebata Kurdan li dervey welêt kir Xortê Kurd hema gotinek li ser Komkarê

nekir û şerê kesekî nekir. Lê gava televîsiyonê pîrs ji Beko kirin, ji xwe re delîve (firset) dît, ku careka di dij PKK bi axivê û ji bîra kir, ku wî li civina Kolnê gotibû, ku PKK girêdayî MIT'ê Tirkiyê û hevalbendê dijminê, gava pîrsvan ji wî pîrskir "Ma PKK çî dixwaze?" Wî bersiv da, ku PKK tenê serxwebûna Kurdistanê dixwaze û dibêje an Serxwebûn an jî netîşt.

Gelo ma gotinê te yê ku li civinê li kiderê man? Ma ev ne riswabûn? Gava pîrsvan ji wî pîrskir, "Ma Komkar dikare bi PKK re bixebite?" got: "Bi carekê ne, heya PKK politîka xwe diguhêre û PKK bi zorê bawer dike." Gelo çawa PKK politîka xwe ya rast di Kurdistanê de biguhêre? Ma daxwaza gelê Kurd ne serxwebûnê? Ma serxwebûnê bî zor wê çawa bî? Ma çima hun piştgiirtiya zorê li parçeyên Kurdistanê yê din dikin? Ma ne hun bûn ên ku ji sibê heya êvarê, ji bo PDK-Iran û ji PUK re piştgiirtî dicivandin û kovar û pirtûkên xwe bi deban û cilên pêşmergan dixemilandin?

"...Gava mirov rexnekê li hêzeka Kurdî dike, mabest ne ewe, ku mirov wê hêzê tune bike..."

"...Ewên ku hêj tenegehîştine Kurd çî dixwaze, hîla li mala xwe rûnin... û ewê ku rêkoşinê dike, wê hertim hevalê şoreşê be û şoreş hertim hevalê wî ye."

Li ser vê de ji got, ku Komkar û siyaseta ku ev piştgiirtiyê jê re dike, dixwaze bi Tirkan re hevwehatiyê pêkêne û gava nebû, wê îcar bo serxwebûnê bixebite. Kuro ma ev rastê bo gele Kurd? Çima em bo mafê xwe ji destpêkê de nexebitin? Gava Tirken xwe çep dibînin, xwestin piştgiirtiya me bikin, bila ben, wê demê tevewlatî bixwe çêdibe.

Beko got, ku di van salên dawiyê de hinde guhartinên tektîkî li ba sermiriya (thukumeta) Tirkiyê pêkhatine, lê negot bo çî di van sê salan de ev guhartin pêkhatine û ne berî niha. Ma wî ji bir kir, ku di van salan de lêdanên pêşmergan û şoreşgeran li hemû bakurê Kurdistanê çêdibin û politîka Tirkan dixînin bin zorê Raste ku ev guhartinên ku pêkhatine tektîkî ne, lê emê be xebata PKK gava li dij van tektîkan rawestin?

Kurd dibê: "Ez dizanim av di ser çî re dihere, lê nabêjim."

Gelo? Weke çawa Beko ketiye şaşiyeka mezin, wî li siyaseta sermiriya Tirkiyê ketiye nav siyasetekê şaş. Di vê reportajê de, gotin li ser parêzkarên gundan ji çêbû. Serokekê çêşikan got, ku Tirkiyê û peranê didin wan, bo dij PKK rawestin û diyar bû, ku wî serçêşikî hêriş biribû ser gundekî di û zordari li gundîyan kiribû. Loma PKK hêriş ser mala wî kiribû. Ew ji bi xwe xwediyê şaş gundane. De

hîla Beko bêje çawa PKK hêriş ser mirovên belengaz dike, ewên ku çî caran tîvinga dewletê ranakin û qebûl nakin, ku bibin ceşq? Kuro ma kê rastê? Ev mirovê ku bi xwe ceşqê xwe firoge an rojnama Komkarê gava dibêje, ku "PKK lêdanek li gundiyan ku tîvingan hîlnagrin daye?"

Ez dibînim, ku kesên bo gelê xwe dixebitin, divê herî hertîsteki li şaşiyên partî û komela xwe bigerin û wan serrast bikin. Komkar û ên din di dikarin xwe rast bikin û ji vî siyaseta çewt derkevin. Ma çima Alman Beko dixwazin û pere li ser PKK diaxivin? Çima ew, ji PKK yekî naxwazin? Ma çima Beko li ser xebata gel û komela xwe naxivê li hema destpêkê, bi şerê dij PKK? Çerê de ji di televîsiyonê Almaniyê de... Profesorekî ku di rûniştinê de hebû got, ku piraniya piştgiirtiya Tirkiyê ji welatê Almaniyê ye. De başe, wê çawa bêtin veşartin ku Almaniya piştgiirtiya Tirkiyê dike û eger em tev vê dizanin, emê çawa dij xebata ku iro li Kurdistanê dibe derkevin?

Gele me dizane, kî şaş dibore û reya kê xware, Lê divê heryekê heje, ne tenê em bo biratiyê û hevkarîyê bang bikin. Biratî û hevalti herî hertîsteki bi reya rast û xebata dirustê.

Ez dibînim, ku niha delîveyek mezin li pêş Komkar û en din heye, ku vegerin rêza şoreşa gele Kurdistanê, gava herî parçeyên din ên Kurdistanê piştgiirtiya xebat û şoreşa bakurê Kurdistanê bikin. Gava ew li xwe vegerin û dij şoreşê dernekevin, wê gelek hesan be, ku mirov navbera wan û PKK baş bike. Ji ber ku PKK tenê şertekî qebûl nake, ew ji rawestandina şerê çekdariye.

Gava pîrsvan ji Beko pîrsiya, ma gelo çî hêvî di sermiriya piştî hîlbijartina isal de hene, got: "Na!" De başe, gava çî hêvî tune be û şerê çekdari ji zûye û xebata serxwebûnê niha neraste, tenê hevwehatiya wê di Tirkan pêwîste, ma bo çî hun xwe hezekî şoreşger dibînin û çima hun xwe Kurdistanê dibînin?

Ma eve Sosyalîzm? Di destpeka reportajê de, gava pîrs ji hinde hevalên Komkarê hatin kirin, wan got, ku li Tirkiyê û Kurdistanê Tirkiyê mafê mirovan nîne û loma em hatine vir. Lê gava pîrs ji Beko hat kirin li ser xebata dervey welêt, got ku Komkar tevgera ku ji karkerên ku bi peymanî Tirki-Almanî bo kar hatine, pedabûye. Ewne sazûmanekalî penahîyê ye. Gelo çawa hevalên te dibê, ku ewan ji ber zora Tirkan hatine û tu dibêji, ku li gor peymanen mirî, Kurden Komkarê hatine? Mabesta Beko ji vê çiyê? Ew dixwaze bo Tirkan beje, ku em Kurden bakurê Kurdistanê li gor peymanan hatine, nereviyan û ne ji dij PKK dewletê ne. De bihêlin em ji vegerin welatê xwe û xebata xwe ya politîkî li rex ên din bikin. Eger mabesta Beko ne eve, çiyê?

Ezê pîr kêfxweşbama, eger

peyayekî DDKD ji bixwestina wê danûstandina ber televîsiyonê, ji ber ku ew ji Beko zûtir dikevin xwarê û şaş dibin. Hema ez yekê bêm.

Li bajarê Bonnê, civineka Almanan û Kurdan çêbû. Têde hinde Ermenî û Asûrî hebûn. Gava ê Asûrî li ser Asûristanê axivî, got ku Kurdan Asûristan zepîkirine û gelê Asûrî xistine bin destên xwe û wîlo ji li Ermeniya kirine, mirovê DDKD (O. Tuku) ji wan re li masê dixist û piştgiirtiya wan dikir.

Ma gele me yê ku li Kurdistanê, dizane çî li dervey welêt li ser piştî wê tê lîskandin û gerandin?

Eger ez nebêjim, tu nebêji, em nebêjin, wê kî beje û çarika reş biqirine?

Bo berhevhatina hêz û komeleyen Kurdan ên dervey welêt, divê bingeheka dirist û paqî hebe. Bona vê yekê.

1-Daxwaza gelê Kurd iro û sibe û hertim, serxwebûna netewî û yekbûna axa Kurdistanê ye. Ne otonomî, ne konfederasyon û ne ji mafên kulturelî û civakî ne.

2-Mafê standin û naye dayin. Zor û lêkoşina çekdariyê vî armanê bîcîh tînin.

3-Yekbûna netewî, di hundirê Meclîsê Netewî Kurdistanê de, bi şerê yekî demokratîk di dirist, gava girîngtirine di vî koçbera dirûki de. Ev, kar û barê hemû komî, komele, partî û hêzan e, ên ku bi rastî û dilsozî xwe bo rizgariya gele Kurdistanê amade dikin.

4-Xwe rexnekirina partîyan, komelan û komikên netewî, reya rasttir û baştir bo berhevhatina netewî. Lê bila em xwerexnekirina hêzekê ji xwe re nekin delîve û dav bo wendakirina wê hêzê an wan kesên ku xwe welatê dibînin.

5-Di nava gele me û dijminê, tu rê û cihê din bo kesên, komele û hêzên Kurdî nin. Dervey wan bend û daxwazan, kes nikare bêje xebata min xebateka rastê. Loma divê gele me tev li dij wan derkeve, heya ew xwe rast dikin û tenê ser reya gel.

Geli bira û xwendevanan!

Gava mirov rexnekê li hêzeka Kurdî dike, mabest ne ewe, ku mirov wê hêzê tune bike. Lê gava ew hêz bi xwe re xwe xwe bike, wê baştir û diristtir be.

Niha em bûne çar parçeyê di her parçeyekî de bûne deh parçeyê. Ev ji tev ji bin seriye van siyasetên çewt û şaş derdike. Ên ku Kurdistanê dixwazin û jê re naxebitin pirin, lê ên ku dixebitin û şaş diherin, divê xwe rast bikin, ji ber ku ev ne listîka zarokan e. Ev maf û daxwaza gelê me ye. "An Kurdistan" û "an neman" e.

Ewên ku hêj tenegehîştine Kurd çî dixwaze, hîla li mala xwe rûnin û weke serokê PKK ê qehreman gotiye. "Bila rûnin û duayên xwe li me bikin."

Lê ewê ku dibîne, daxwaza gelê Kurd mafekî mirovî ye û bê şerê çekdari û xebata gel bi destan ve naye û xwe bo vî armanê dilivîvîne, kefteleşt û lêkoşinê dike, wê hertim hevalê şoreşê be û şoreş hertim hevalê wî ye.

DEH SALIYA DAMEZRANDINA PKK BIŞÊWEYEKA SERBİLIND HAT PÎROZKIRIN

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Hinde kêlî ji Şeva Berxwedana Netewî a Kurdistanê

Berî nîha bi neh salan, 27 ê Mijdarê 1978ê damezrandina Partiya Karkerên Kurdistan hat danezanekirin. Deh saliya damezrandinê, roja 28ê Mijdarê 1987ê li bajarê Düsseldorf welatê Almanya, bi navê Şeva Berxwedana Netewî a Kurdistanê hat pîrozkirin. Dora 8.000 welatperwer û demokratên biyanî beşdar bûn.

Ji bo destpekirina şeva pîrozkirinê hêj 2 seet mahûn. Dora seet 14'an girsên gel tevî bangkirina durîşman ref bi ref hatin. Girsên gel ên ji bajarên cûrcûre dihatin, xwe li peşiya deriyên eywanê lihevevandin.

Seet dora şazdehan, Welatperwer û vaxwendî, hêdî hêdî dîrêdikin eywanê.

Di vê navberê de gelek kes xwe li dora standa Serxwehûnê dîciyên. Li ser serê standê (musa agahdariyê) mîvîsta Serxwehûn daleqandî. Li dora standê, wêne û afîşên li saliya PKK rêzberêzin. Dor

xemilandin. Li kêleka Serxwehûn, rêxistinên bi navên Kivîlcim, BWK, Av, Dev-Geng, Işgî Gergexî û Hêviya Gel ji standên xwe vekirine.

Bi hezaran mirov, rewşa nasên xwe dipirsîn, silavan lihevdiqîn. Ji mîje hevdu nedîtine. Hisret û hêriyên xwe tînin zimên, digel hev dipeyîvin. Herkesek hevtiyar û dilovane, Kefxweşî û şahî ji çavanan tînin xwendin. Rû bi ken û geşin.

Seet dora şazdehûniyê, Vexwendî derbasî eywana pîrozbayîyê dibin.

Eywana pîrozbayîyê bi taybetî hatiye xemilandin û zinkirin. Li pêşberê eywanê ala Efrîyê, dore bi rêzê, wêne serok APO, amblema PKK û li dorê şehîdên PKK ên komîta navendî û ala Artêşê li bahevîn. Li aliyê din afîşên 10 saliya PKK derdor xemilandin. Çardorên eywanê bi wênen şehîdên serxwehûnê hatiye kemilandin.

landin...

Seet dora hîvdehan, Girsên gel ref bi ref dikevin hundir, herkesek li cihêkî rûdine.

Endamên sazîkirina şevê eih şandikîtin. Ewyan tîjî dibe. Lê hêj ên tene hene.

Seet dora hîvdehûbistan, Şeva pîrozkirinê destpêdike, perde vedibin. Eywanê de eih nemaye. Sê axafkar peyda dibin, heryekêk bi zimaneke. Kurdî, Tirkî û Almanî, digel dengên durîşman, "em li saliya damezrandina PKK pîrozdkirin" dibêjin. Dure durîşmên awazî û çingîniya çepikan.

Dûmahîk rûpela 20. de

SERFÎRAZÎ BÎ DESTÊ GELE KURD BERZDÎBE

Bilî zêdehûna hoyên zivistanê ên zehmet û tundehûna operasyonên leşkerî ên mêtîngerên Tirk, livbazîyan me ên şorşgerî bilindtir dibin. Şerê me e rizgariya netewî kozên nûn ên tîkoşînê bi destên xwe ve tene. Demaşên havîn û payizê de, li seranserê Kurdistanê...

tana bakur livbazîkariyeka herî tunde birêket. Ji her vê pêşveçûna mezin a tîkoşîna rizgariya netewî, kedxwarên Tirkê danên gewre xwarin.

Mêtîngerên, ku hoyên zivistanê ên zehmet û nêzik dibin ji tînin ber çavên xwe, bi taybetî di van mehên taliyê de giran...

niya xebatên xwe didin operasyon û êrişên leşkerî. Hêzên taybetî û parêzkarên gundan bi çêken nûn tekûz û xurtidîkin. Bi vî awahî karguzariya xwe ji bo êrişên nûn li dijî şerê me e rizgariya netewî pêşvedibin. Waliyê mêtîgehiyê, di duxuyaniyên xwe ên vê pêlê de, herî tîm dîhêje ku hêzên xwe ji nûn ve rêxistinidîkin, çêken nûn kirine û nêzikî taliya tesgera xwe dibin. Herçûqasî ev gotînen hanan di rastiyê de hebûhane jî, van gotinan duhev tînin zimên û pesna xwe didin. Rind tîtin zanîn, ku mêtîngerên Tirk ji roja destpêka livbazîyên şorşgerî heya nîha gotînen vê nolê ji devên xwe kêmkirine. Lê hercarê jî encam, mîna çewta gotînen wan bûye. Di dema pêşiya me de jî, wê encam ne bilî vê yekê be. Ev jî rastîkî eşkere û herçave.

Li hemberê kozên cengê ên ku şerê me e rizgariya netewî herdem nûn bi destê xwe ve tene, mêtîngerên Tirk ji hêzên leşkerî ên nûn birêdixin û avadîkin. Çêken nûn ji bo artêşa xwe dikarin. Bi vê nolê keftûlâtê dikin, daku bikaribin li ser piyên xwe himênin. Li kêleka çêken nûn, mêtîngerên Tirk panzerên bi zirx û zirxên li dijî mayînan ji xwe re kirin. Ev rûdan tev, eşkere datînin holê, ku mêtîngerên Tirk domana rûxandina xwe de ne. Hêvî bi çêken nûn girêdînin. û

Dûmahîk rûpela 21. de

Peyva endamê navendî ê Partiya Sosyalîsta Pankhelen li Yewnanîstanê-PASOK û endamê "Konseya Yekîtiya Navnetewan Bo Rizgarî û Masê Gelan", Michalis Haralambidis:

"Cîranê me e gûnehkar

Li erdimên rojhelata Derya-Spi, ku gelek nîmunên dewlemend ên şarîstaniyê li pêşberê mirovatiyê derketine holê, em dikarin hinde katagoriyên netewên babêlî bibînin.

Hinek ji van gelên ku şarîstaniya mirovatiyê pir pêşve xistine, ji ber vebirîn û qirkirînen sistematîk, berî ku welatêkî xwe bidamezrênin, hatine tunekirin. Gelên, Ermenî û Aşuri jî van gelanin.

Hinek gel jî, ji ber kesbûnen xwe ên netewî û çandî herî tîm tîm kuştin û rastî pikolîyên gelek xedar dibin. Lê dîsa jî ev gelan, hebûna xwe bilî nîrê di jîyanê de berdewam dikin.

Gelê Kurd jî, yek ji van gelaye. Ev gelê diroki, iro jî nexwediyê mafê çarûnê ye, ku gelên Ewropa û Emerîka vê mafê bîngehî, berî nîha bi dehan silan bi destê xwe ve

anîne. Bi vî awahî gelê Kurd, dikeve nav katagoriya gelên, ku nexwediyê mafên xwe ên konevani û dewletekê ne.

Avabûna kapitalîst a dewleta Tirk, li ser bîngeha dewlemendiyan Kurdistanê û li ser bîngeha mijandina gelê Kurd bîlind dibe. Dagirkariya li Kîlîrisa bakur û niv-mêtîngehkirina vê erdimê û zagonên nijadperest ên li vir bikartên, vê konevaniyê dikute û tîkuzdike.

Gelê Kurd, iro nikare qala navê xwe jî bike. Li gora terminolojiya dewletê, "Tirkên Çiyayî" ne. Navê welatê Kurdistan jî, "Anadoluya Rojhelatî" danine. Gelê Kurd, ku iro ji bo azadiya xwe şerdike, rastî vebirînan, koşer û nefîlûnan, pikolî û nîriyan dibe. Em dikarin bîjin, ku iro gelê Kurd, di navbera şerê azadiyê û vebirîne de diçe.

Duxuyaniya berpirsiyariya ERNK li Ewropa: "Qonaxa dawî a çepê kemalist: H. Kutlu û N. Sargin vedigerin Ankarê"

Ji ber sedema vegerîna sekretêrên giştîyê ên TKP (Partiya Komunîsta Tirkiyê) û TÎP (Partiya Karkerên Tirkiyê), bi lihevhatina bi fuşizma Komara Tirk re û bo legalbûnê, daku li dijî Tîkoşîna Rizgariya Netewî a Kurdistanê çêhen xwe di platforma "yekîti û bihevrebûna netewî" de bigirin, roja 16ê Mijdarê 1987ê berpirsiyariya ERNK li Ewropa roja vegerîna wan, duxuyaniyek li pêşiya rojnamanê nasdan. Naveroka duxuyaniyê kurt bi vê nolê ye: "Rejîma 12'ê Êlîlê, ji roja ku dest daniye ser karê heya nîha, "serokî taybetî" ji bo rûxandina tevgera şorşgerî û ji bo helandina hêzên mayîn, bîhetlanî didomîne. Di eniya Tirkiyê de, meyla berxwedanê a ku ji xwe sistbû perçiqand û bi tevayî giraniya xwe bera xwe da tîkîbirina Tîkoşîna Rizgariya Netewî a Kurdistan. Daku eniya fîre a çepê hilweşayî û nîzê digel tevgera PKK bikaribîne, bi demûdrêjî xebatên kerdî kirina van hêzan amadekir.

"Rejîma Erren û Ozal, ku li hemberê şerê berxwedana li Kurdistanê kete nav bîçaretîyê, gava ji hêlekê hemû azîyên şerê taybetî ên ku malê Emerîkane bikaranî, ji hela din jî xwedîyê 2 çêken zincargirtî bû, ku bikaribîne ji xwe re derxêre rê. Yekemîn, welatfiroşî û bîbextiya di nav Kurdistanê ji nûnê bi navê "parêzkariya gundan" rêxistinîkirin, duwemîn, berhevanîna hemû hêzên çep û rast, tevî komunîstan, sosyalîstan, olperest û delîvkarên di platforma "yekîti û bihevrebûna netewî" de, daku van gîştan di karvanî û koneraniyê de, li dijî Tîkoşîna Rizgariya Netewî a Kurdistan tîxe nava şer de.

"Erdomana ku bi zagona referandumê di sala 1982'an de destpêkir û iro bi vegerîna Haydar Kurîtu û Nûhat Sargin, ber bi Ankarê ve, hat kutandî, di jîyanê de pêkanîna bernama cunta leşkerîyê û mirina rejîma kemalistê."

Civînen bo piştgiirtina Tîkoşîna Rizgariya Netewî a Kurdistan didomin

Ev cinînen, ku bi giranî şorşger û demokratên Almanî beşdar dibin, destpêka mehên payizê de destpêkiribûn.

Civînen ku di meha Cotmehê de li bajarên Duisburg, Mannheim, Nürnberg û Hannover çêbûn, me nasî xwendevanên xwe kiribûn. Vê taliyê de, 2 civîn din, li Almanya Rojava li bajarên Berlîna Rojava û Göttingen çêbûn.

Berlîna Rojava: Roja 15.11.1987ê civînek çêbû. Dora 200 Alman, Kurd û Tirk beşdarbûn. Bi axafên konevani û danûstandinê, pêwistiya hevkarîyê hate zimên. Civîn, bi kampanya hêgê bo Tîkoşîna Rizgariya Netewî a Kurdistan berdewamkir. Filmek, li ser

jîngariya civaka Kurdistan hat şanîkirin. Nîmunên govenda Kurdî hatin pêşkêşkirin. Taliyê de dora 1000 mark hêş hat lihevdan.

Göttingen: Roja 17.11.1987ê civînek çêbû. Dora 150 piştgiirtin tîkoşîna me ên Alman beşdarbûn. Rêxistinên bi navên BWK (Eniya Gel li Almanya), Kesken xwendevanên zanîngehê û hêzên pêşveçûyî ên otomom hevkarîyên xwe di-yarkirin. Di civînê de diroka Tîkoşîna Rizgariya Netewî a Kurdistan hat nasdan. Hêzên hevkar, pêwistiya piştgiirtinê anîn zimên û ji bo peydaîkirina azîyên hevkarîyê, hîryarên nûn girtin.

★

Pirsa Kurdistan, di Konseya Ewropî de yekcardin bû babête gotebêjê

Di rojên 25 û 27ê meha Mijdarê de hinde civîn, li ser "pîrsên karkerên penahbûyî û mihacîrên konevani" de çêbûn. Bi navê ERNK heyetêk beşdarî civînan bû.

Konseya Ewropî, dest avêtî pîrsên karkerên penahbûyî û mihacîrên konevani û di civînen ku 3 rojan domkirin de, rêyên helkirina pîrsên vê barê de pîşniyar kir. Bîngehê xebatên di civînan de, zehmetîyên biyanîyan di barê çandî de û nêrîna weşanên Ewropîyê ne-baş di dermafê biyanîyan de.

Dûmahîk rûpela 20. de